

T.C.
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
SAĞLIK YÖNETİMİ ANABİLİM DALI
SAĞLIK YÖNETİMİ BİLİM DALI

İSTANBUL KENT
ÜNİVERSİTESİ

SAĞLIK YÖNETİMİNDE SOSYAL MEDYA KULLANIMI:
BAKÜ ÖRNEĞİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Sevinj HÜSEYNOVA

İSTANBUL – 2023

T.C.
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
SAĞLIK YÖNETİMİ ANABİLİM DALI
SAĞLIK YÖNETİMİ BİLİM DALI

SAĞLIK YÖNETİMİNDE SOSYAL MEDYA KULLANIMI:
BAKÜ ÖRNEĞİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Sevinj HÜSEYNOVA

Tez Danışmanı: Dr. Öğr. Üyesi Serkan AKGÜN

İSTANBUL – 2023

KABUL VE ONAY

Sevinj HÜSEYNOVA tarafından hazırlanan “Sağlık Yönetiminde Sosyal Medya Kullanımı: Bakü Örneği” adlı tez çalışmasının savunma tarihi 28.09.2023 tarihinde yapılmış olup aşağıda verilen jüri tarafından oy birliği /oy çokluğu ile İstanbul Kent Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Sağlık Yönetimi Anabilim Dalı Sağlık Yönetimi Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri

İmza

Danışman

Dr. Öğr. Üyesi Serkan AKGÜN

Üye

Doç. Dr. Bülent DEMİR

Üye

Doç. Dr. Murat SAĞBAŞ

İstanbul Kent Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Yönetim Kurulu’nun

tarih ve sayılı kararıyla onaylanmıştır.

.....

Doç. Dr. Bülent DEMİR

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürü

BEYAN

Bu tezin akademik dürüstlük ilkelerine bağılı kaldığını ciddiyle teyit ederim. Tüm referanslar ve başkalarının katkıları, bilimsel standartlara uygun olarak usulüne uygun şekilde kabul edilmiştir. Verilerde herhangi bir müdahale yapılmadığını ve bu tezin hiçbir bölümünün bu veya başka bir kurumda başka bir projenin parçası olarak sunulmadığını teyit ederim.

Sevinj HUSEYNOVA

28.09.2023

ÖNSÖZ

Dr. Serkan AKGÜN'e, bu tezin hazırlanması sırasında değerli görüşleri ve özverisi için en derin minnettarlığımı ve saygımı iletmek isterim. Araştırmaya katılanlar savunma sırasında yapıcı geri bildirimlerde bulunarak araştırmamın son halini iyileştirdiler. Bu vesileyle, çalışmamın sonuçlandırılmasına yardımcı olan tüm eğitmenlerime ve yakınlarıma teşekkürlerimi sunuyorum. Son olarak, anneme ve tüm aileme en içten şükranlarımı sunuyorum.

Sevinj HÜSEYNOVA

28.09.2023

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR	i
TABLO LİSTESİ	ii
ŞEKİL LİSTESİ	iii
ÖZET	iv
ABSTRACT	v
GİRİŞ	1
BÖLÜM 1: ARAŞTIRMAYA GİRİŞ	2
1.1. Çalışmanın Arka Planı	2
1.2. Araştırma Hedefleri	4
1.3. Araştırma Soruları	8
1.4. Çalışmanın Önemi	10
1.5. Kapsam ve Sınırlamalar	13
BÖLÜM 2: SOSYAL MEDYA KULLANIMI VE TEORİK ÇERÇEVELER	16
2.1. Sosyal Medyanın Tanımı ve Genel Bakış	16
2.1.1. Sosyal Medya Platformlarının Gelişimi ve Kullanıcı Trendleri	16
2.1.2. Sosyal Medya Kullanım Türleri: İletişim, Bilgi Paylaşımı, İşbirliği vb.	18
2.2. Sosyal Medya Kullanımını Analiz Etmek İçin Teorik Çerçeveseler	19
2.2.1. Sosyal Ağ Teorisi ve Sosyal Medya Ağlarına Uygulanması	19
2.2.2. Kullanımlar ve Doyumlar Teorisi: Sosyal Medyada Kullanıcı Motivasyonlarını Anlamak	21
2.2.3. Yeniliklerin Yayılması Teorisi: Sosyal Medya Teknolojilerinin Benimsenmesi ve Yayılması	22
2.2.4. Sosyal Varlık Teorisi: Çevrimiçi Etkileşim ve İletişimin İncelenmesi	24
BÖLÜM 3: SAĞLIK YÖNETİMİ VE TEORİK YÖNÜ	26
3.1. Sağlık Yönetimini Anlamak	26
3.1.1. Sağlık Yönetiminin Tanımı ve Genel Bakış	27
3.1.2. Sağlık Yönetiminin Teorik Temelleri	27
3.1.3. Teknolojinin Sağlık Yönetimine Entegrasyonu	28
3.1.4. Sosyal Medyanın Sağlık Yönetimine Etkisi	30
3.1.5. Sağlık Yönetiminde Güncel Eğilimler ve Uygulamalar	31
3.1.6. Sağlığı Geliştirme Modelleri ve Stratejileri	32
3.2. Sosyal Medyanın Toplum ve Sağlık Yönetimi Üzerindeki Etkisi	34

3.2.1. Sosyal Medyanın Bilgi Paylaşımı ve Sağlık Bilinci Üzerindeki Etkisi.....	34
3.2.2. Sağlığın Teşviki ve Geliştirilmesi İçin Bir İletişim Aracı Olarak Sosyal Medya	36
3.2.3. Sosyal Medyanın Sağlık Eğitimi ve Hasta Güçlendirmedeki Rolü.....	38
3.3. Sağlık Yönetimi İçin Sosyal Medya Kullanımında Etik Hususlar	39
3.3.1. Gizlilik ve Gizlilik Sorunları	41
3.3.2. Dijital Sağlık Girişimlerinde Kapsayıcılık ve Erişilebilirliğin Sağlanması.....	42
3.3.3. Sağlıkla İlgili İçeriklerde Yanlış Bilgi ve Sahte Haberlerin Ele Alınması	44
3.3.4. Uzaktan Hasta İzleme için Dijital Sağlık Çözümleri.....	45
3.3.5. Sağlık Yönetimi ve Takibinde Mobil Uygulamaların Rolü.....	46
3.3.6. Sağlık Yönetiminde E-Sağlık ve Teletıp	48
BÖLÜM 4: ANALİZ VE BULGULAR	50
4.1. Bakü'deki Sağlık Yönetimi Manzarasına Genel Bakış	50
4.2. Sağlık Yönetiminde Sosyal Medya Kullanımı	52
4.3. Instagram ve Facebook Kullanım Pratiği	54
4.3.1. Genel Problemler	54
4.3.2. Araştırmanın Amacı.....	55
4.3.3. Araştırmanın Önemi	56
4.3.4. Çalışmanın Sınırları	57
4.3.5. Instagram Kullanım Pratiği.....	57
4.3.6. Facebook Kullanım Pratiği	72
BÖLÜM 5: TARTIŞMA, VAKA ÇALIŞMALARI VE ÖRNEKLER	83
5.1. Önemli Bulgular ve İçgörüler	83
5.2. Mevcut Literatürle Karşılaştırma.....	84
5.3. Bakü'de Sağlık Yönetimi İçin Çıkarımlar.....	85
5.4. Çalışmanın Kısıtlamaları	86
5.5. Gelecekteki Araştırmalar İçin Öneriler.....	87
5.6. Vaka Çalışmaları ve Sağlık Yönetiminde Sosyal Medya Kullanımına İlişkin Örnekler	89
5.7. Değerlendirme Mülakatı.....	90
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	109
KAYNAKÇA.....	111
ÖZ GEÇMİŞ	114

KISALTMALAR

ESK	: Elektronik Sağlık Kayıtları
KDT	: Kullanımlar ve Doyumlar Teorisi
PDT	: Planlı Davranış Teorisi
SBT	: Sosyal Bilişsel Teori
SİM	: Sağlık İnanç Modeli
SKİ	: Sürekli Kalite İyileştirme
TKY	: Toplam Kalite Yönetimi
TOM	: Topluluk Organizasyon Modeli
WİEY	: Web İçeriği Erişebilirlik Yörengeleri

TABLO LİSTESİ

Tablo 1 : Bakü'deki Baskın Sosyal Medya Platformları.....	50
Tablo 2 : Sağlıkla İlgili İçeriklerin Yüzdesi	51
Tablo 3 : Hastanelerin Instagram Kullanıcı Adları, Takip ve Takipçi Sayıları.....	59
Tablo 4 : Hastanelerin 2023 Yılı İçerisinde Instagram’da Paylaştıkları Gönderi Sayıları	60
Tablo 5 : Özel Hastanelerin Instagram Gönderi İçerik Türü, Toplam Beğeni ve Yorum Sayısı	61
Tablo 6 : Devlet hastanelerinin Instagram Gönderi İçerik Türü, Toplam Beğeni ve Yorum Sayısı.....	62
Tablo 7 : Hastanelerin Facebook Kullanıcı Adları, Takip ve Takipçi Sayıları	74
Tablo 8 : Hastanelerin 2023 Yılı İçerisinde Facebook’da Paylaştıkları Gönderi Sayıları	75
Tablo 9 : Özel Hastanelerin Facebook Gönderi İçerik Türü, Toplam Beğeni ve Yorum Sayısı	76
Tablo 10 : Devlet hastanelerinin Facebook Gönderi İçerik Türü, Toplam Beğeni ve Yorum Sayısı.....	77
Tablo 11 : Değerlendirme Tablosu	104
Tablo 12 : Özet Tablo	107

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 1 : Instagram Sağlıkla İlgili, Bilgi İçerik Örneği	63
Şekil 2 : Sağlıkla İlgili Özel Gün İçerik Örneği	64
Şekil 3 : Özel Gün İçerik Örneği	65
Şekil 4 : Özel Gün İçerik Örneği	66
Şekil 5 : Instagram Kutlama İçerik Örneği	67
Şekil 6 : Kutlama İçerik Örneği	68
Şekil 7 : Instagram Duyuru İçerik Örneği	69
Şekil 8 : Kampanya Duyuru İçerik Örneği	70
Şekil 9 : Instagram Toplantı/Görüşme İçerik Örneği	71
Şekil 10 : Görüşme İçerik Örneği	72
Şekil 11 : Ege Hospital Facebook Gönderi İçeriği	78
Şekil 12 : Boan Dea Hospital Facebook Gönderi İçeriği	79
Şekil 13 : Baku Medical Plaza Facebook Gönderi İçeriği	80
Şekil 14 : Baku Merkezi Klinika Facebook Gönderi İçeriği	81
Şekil 15 : Milli Onkologiya Merkezi Facebook Gönderi İçeriği	82

ÖZET

İstanbul Kent Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Sağlık Yönetiminde Sosyal Medya Kullanımı: Bakü Örneği

Sevinj HUSEYNOVA

Yüksek Lisans Tezi

Sağlık Yönetimi Anabilim Dalı/Sağlık Yönetimi Bilim Dalı

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Serkan AKGÜN

Eylül, 2023 - 114

"Sağlık yönetiminde sosyal medya kullanımı: Bakü örneği" başlıklı bu çalışma, Bakü özelinde sosyal medya ve sağlık yönetiminin kesişimini incelemektedir. Araştırmanın arka planı ve hedeflerinin açıklanmasıyla başlayan çalışma, sosyal medyanın temel anlayışı ve teorik çerçevelerinin yanı sıra sağlık yönetiminin teorik ve pratik yönlerini derinlemesine incelemektedir. Araştırma, sosyal medya platformlarının gelişen etkisini ve iletişim ve bilgi yaymadan işbirliğine kadar çeşitli kullanımlarını kabul etmektedir. Sosyal Ağ Teorisi, Kullanımlar ve Doyumlar Teorisi, Yeniliklerin Yayılımı Teorisi ve Sosyal Varlık Teorisi gibi kayda değer teorik çerçeveler, sosyal medya kullanımının derinliğini anlamak için kullanılmaktadır.

Çalışma, sağlık yönetimi alanında, sosyal medyanın güçlü etkisini vurgulayarak teknolojinin entegrasyonuna ışık tutuyor. Güncel trendler, sağlığı geliştirme modelleri ve teknolojinin sağlık yönetimindeki izdüşümü titizlikle incelenmiştir. Ayrıca, önemli bir bölümde sosyal medyanın sağlık yönetimine entegrasyonunun ortaya çıkardığı etik zorluklar aydınlatılmakta, mahremiyet, yanlış bilgilendirme ve mobil uygulamaların hasta bakımındaki rolü gibi konular incelenmektedir. Çalışmanın çekirdeği olan analiz bölümü, Bakü'deki sağlık yönetimi ortamının derinlemesine incelenmesini sağlamaktadır. Bu inceleme, Instagram ve Facebook gibi önde gelen platformlardaki uygulamaları detaylandıran kapsamlı vaka çalışmalarıyla tamamlanmaktadır. Araştırma, bulguların sağlam bir şekilde tartışılması, mevcut literatürle karşılaştırılması ve Bakü'deki sağlık yönetiminin geleceği için önemli içgörüler sağlanmasıyla sonuçlanmaktadır. Bu tez, özellikle Bakü bağlamında, sağlık yönetiminde bir araç olarak sosyal medyadan yararlanmaya yönelik çok değerli içgörüler, vaka çalışmaları ve öneriler sunarak alana önemli bir katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sağlık, Sosyal Medya, Yönetim, Etki, Teorik, Trendler

ABSTRACT

Istanbul Kent University Postgraduate Education Institute

Social Media Use In Health Management: Baku Case

Sevinj HUSEYNOVA

Master Thesis

Department of Health Management/Division of Health Management

Supervisor: Dr. Lecturer Serkan AKGÜN

September, 2023 - 114

This study titled "Social media use in health management: Baku case" explores the intersection of social media and health management, with a particular focus on Baku. Beginning with an elucidation of the background and objectives of the research, the study delves deep into the foundational understanding of social media and its theoretical frameworks, as well as the theoretical and practical aspects of health management. The research acknowledges the burgeoning influence of social media platforms and its various uses, from communication and information dissemination to collaboration. Noteworthy theoretical frameworks like the Social Network Theory, Uses and Gratifications Theory, Diffusion of Innovations Theory, and Social Presence Theory are employed to fathom the depth of social media use.

In the realm of health management, the study casts a spotlight on the integration of technology, emphasizing the potent impact of social media. Current trends, health promotion models, and the confluence of technology in health management are meticulously dissected. Furthermore, a pivotal section elucidates the ethical challenges posed by the integration of social media in health management, examining issues such as privacy, misinformation, and the role of mobile applications in patient care.

The core of the study, the analysis section, provides an in-depth examination of the health management landscape in Baku. This is complemented by comprehensive case studies detailing practices on prominent platforms like Instagram and Facebook. The research culminates with a robust discussion of findings, benchmarking them against existing literature, and providing crucial insights for the future of health management in Baku. This thesis stands as a pivotal contribution to the field, offering invaluable insights, case studies, and recommendations for leveraging social media as an instrument in health management, particularly in the context of Baku.

Keywords: Health, Social Media, Management, Impact, Theoretical, Trends

GİRİŞ

Dijital platformların iletişim kanallarına hakim olduğu bir çağda, sosyal medyanın çeşitli sektörlerdeki rolü derin bir önem kazanmıştır. Bu sektörler arasında sağlık yönetimi, bireylerin ve toplumların refahı üzerindeki doğrudan etkisi nedeniyle öne çıkıyor. Sosyal medya ve sağlık yönetiminin bir araya gelmesi, iletişim, farkındalık ve davranışsal etki için benzeri görülmemiş fırsatlar sunmaktadır. Bakü'yü temsili bir örnek olarak kullanan bu tez, bu kesişimin kalbine inerek bu iki dinamik varlık arasındaki incelikli ilişkiyi araştırıyor.

Bakü, gelenek ve modernliğin eşsiz karışımıyla bu çalışma için ilgi çekici bir ortam sunmaktadır. Sosyal medyanın hızla yaygınlaşmasından etkilenen şehrin gelişen sağlık yönetimi ortamı, küresel olarak görülen zorlukları ve fırsatları yerel özelliklerle birlikte kapsamaktadır.

Hem sosyal medya kullanımını hem de sağlık yönetimini destekleyen teorik çerçevelere kapsamlı bir bakışla başlayan tez, Bakü'den gerçek dünya verilerinin titiz bir analizine geçiyor. Teori ve pratik bulguların bu sentezi, belirli vaka çalışmaları ve bölgeden açıklayıcı örneklerle zenginleştirilmiş ayrıntılı tartışmalar için zemin hazırlamaktadır.

Bu keşif sayesinde araştırma, özellikle Bakü gibi hareketli bir ortamda sosyal medyanın sağlık yönetimindeki dönüştürücü gücüne dair içgörüler sunmayı amaçlamaktadır. Sonuç olarak, dijital araçların ve sağlık girişimlerinin halkın refahını optimize etmek için uyumlu bir şekilde bir arada var olduğu bir gelecek öngörerek politika yapıcılar, sağlık uzmanları ve dijital stratejistler için değerli ipuçları sunmaktadır.

BÖLÜM 1: ARAŞTIRMAYA GİRİŞ

1.1. Çalışmanın Arka Planı

Dijital çağın başlangıcından 2023 yılına kadar sosyal medya platformları sadece gelişmekle kalmamış, aynı zamanda küresel iletişim ortamını da sürekli olarak yeniden şekillendirmiştir. Özellikle son yirmi yıl, bireylerin ve kurumların etkileşim, öğrenme ve paylaşma biçimlerinde radikal bir dönüşüme tanıklık etti. 2021 itibarıyla yaklaşık 4,2 milyar birey Facebook, Twitter, Instagram ve YouTube gibi platformlara aktif olarak katılıyor. Bu hızlı yükseliş göz önüne alındığında, 2023 tahminlerine göre yaklaşık 5 milyar kişi sosyal medyaya aktif olarak katılıyor olabilir ve bu da sosyal medyanın modern yaşamdaki yaygınlığının ve merkeziliğinin altını çiziyor. Kepios ekibi tarafından yapılan ayrıntılı analiz, Temmuz 2023'te dünya genelinde 4,88 milyar sosyal medya kullanıcısı olduğunu ve bunun toplam küresel nüfusun yüzde 60,6'sına denk geldiğini gösteriyor. (Abbasov, M. & Qasimova, R. 2018, 54)

Tarihsel olarak geleneksel yüz yüze etkileşimlere ve kağıt tabanlı bilgi dağıtımına dayanan sağlık sektörü, 2000'li yılların başında dijital geçişe başlamıştır. 2023 yılına gelindiğinde bu geçiş belirgin bir şekilde hızlandı. Sosyal medya platformlarının yaygın varlığı, bireylerin etkileşim ve bağlantı kurma biçiminde devrim yaratmakla kalmamış, aynı zamanda etkisini sağlık hizmetleri dahil olmak üzere çeşitli profesyonel alanlara yaymıştır. Sosyal medya platformlarının sunduğu artan birbirine bağlılık, çok sayıda sağlık paydaşı için karşı konulmaz olduğunu kanıtladı. Tıp pratisyenleri, kurum liderleri, halk sağlığı politika yapımcıları ve araştırma akademisyenleri bu platformlarda hem meslektaşlarına hem de genel olarak halka ulaşmak, onları eğitmek ve onlarla etkileşim kurmak için benzeri görülmemiş bir yol buldular.

Sağlık hizmetleri alanında, sosyal medyanın entegrasyonu sağlık profesyonelleri, politika yapımcılar ve araştırmacılar için önemli bir ilgi alanı olarak ortaya çıkmıştır. Sosyal medya platformlarının çok yönlü doğası ve gerçek zamanlı, etkileşimli ve multimedya iletişimi kolaylaştırma yetenekleri, sağlık sektöründeki potansiyel uygulamaları hakkında merak uyandırdı. Sonuç olarak, çok sayıda sağlık kuruluşu, sağlayıcı ve kurum, sağlıkla ilgili hizmetleri, eğitimi ve hasta katılımını optimize etmek için bu platformları araştırmaya ve bunlardan yararlanmaya başlamıştır. Bu dönemdeki en önemli değişimlerden biri hasta- sağlayıcı dinamikleri alanında yaşanmıştır. 2010-2023 yılları arasındaki dönem, hastaların güçlendirilmesinde bir devrime sahne oldu. Artık klinikler

ve hastanelerin geleneksel sınırlarıyla sınırlı olmayan hastalar, tıbbi bilgileri çevrimiçi olarak aramaya, paylaşmaya ve çapraz referans vermeye başladı. Bir zamanlar tek taraflı olan tıbbi tavsiye akışı, daha işbirlikçi bir diyaloga dönüştü. Hem doktorlarından hem de internette paylaşılan akran deneyimlerinden edindikleri bilgilerle donanan hastalar, sağlık kararlarında daha aktif bir rol oynamaya başladı.

2010'ların sonlarında sanal hasta topluluklarının artması ve 2023'e kadar çok önemli sağlık kaynakları olarak birleşmeleri bu eğilimin altını çizdi. Sağlık yönetiminde sosyal medya entegrasyonunun en belirgin ve dönüştürücü yönlerinden biri, hasta-sağlayıcı etkileşimleri üzerindeki etkisidir. Geleneksel olarak, sağlık hizmetleri etkileşimleri öncelikle hastaların bire bir bağlamda tıbbi tavsiye ve hizmet aradıkları klinik ortamlarda gerçekleşirdi. Ancak sosyal medyanın ortaya çıkışı, hastaların sağlık deneyimlerini, zorluklarını ve zaferlerini daha geniş bir sanal toplulukla paylaşmalarını sağlamıştır. Kişisel sağlık anlatılarının bu şekilde paylaşılması, benzer durumlarla karşı karşıya olan hastalar arasında dayanışma ve destek duygusunu güçlendirerek hastaların sağlıkları için daha proaktif savunucular olmalarını sağlamıştır. Hastaların hem teselli hem de tavsiye bulduğu bu dijital sığınaklar, birçok kişinin sağlık yolculuğunun ayrılmaz bir parçası haline geldi. Akran deneyimleri, başarı hikayeleri, zorluklar ve hatta klinik tavsiyeler paylaşıldı, incelendi ve tartışıldı, böylece hastalara sağlık durumlarına 360 derecelik bir bakış açısı sağlandı. (Clarke, A.D. & Phillips, B.J. 2020,77)

Sağlayıcılar cephesinde de evrim aynı derecede önemliydi. Sağlık kurumları, 2023 yılına kadar yalnızca dijital bir varlığa sahip olmaktan, çevrimiçi sağlık anlatılarına aktif olarak katılmaya ve bunları şekillendirmeye geçiş yaptı. Özel sağlık kampanyaları, hastalık farkındalığı çalışmaları ve hatta gerçek zamanlı konsültasyonlar norm haline geldi. Gelişmiş algoritmalar, bu kurumların ısmarlama sağlık önerileri sunmasını sağlayarak doğru bilginin en çok ihtiyaç duyanlara ulaşmasını sağladı.

2020'lerde Instagram ve TikTok gibi multimedya platformları da güçlü sağlık eğitimi araçlarına dönüştü. Sağlık kuruluşları, bu platformların görsel ve etkileşimli doğasından yararlanarak karmaşık tıbbi kavramların gizemini çözebilir, önleyici tedbirleri yayabilir ve hatta daha önce ulaşılamaz olduğu düşünülen bir katılım düzeyiyle ruh sağlığı sorunlarını ele alabilirdi.

Ancak bu dijital ütopyanın gölgeleri de yok değildi. Sağlık hizmetleri dijital alanla giderek daha fazla iç-içe geçtiğinden, çevrimiçi etkileşimlerde hasta verilerinin güvenliği,

yanlış bilgilendirme ve mesleki etikle ilgili endişeler çok önemli hale geldi. Kurumlar bu zorluklarla boğuşurken, potansiyel tuzakları en aza indirirken çevrimiçi varlıklarının faydalarını optimize etmeye çalıştılar.

Sonuç olarak, sosyal medyanın yükselişi, sağlık yönetimi de dahil olmak üzere modern toplumun tüm yönlerinde iletişim ve bilgi paylaşımında devrim yaratmıştır. Dinamik hasta-sağlayıcı etkileşimlerini kolaylaştırarak, hastaların güçlendirilmesini teşvik ederek ve sağlıkla ilgili bilgilerin yayılmasını sağlayarak, sosyal medya platformları sağlık hizmetlerini optimize etmek ve halk sağlığı bilincini teşvik etmek için güçlü araçlar olarak ortaya çıkmıştır. Sağlık yönetiminde sosyal medya alanını daha derinlemesine incelerken, bu araştırma Azerbaycan'ın Bakü kentindeki mevcut durumunu keşfetmeyi ve yerel sağlık hizmetleri ortamına etkisine, zorluklarına ve fırsatlarına ışık tutmayı amaçlamaktadır. Özetlemek gerekirse, 2010'dan 2023'e uzanan yolculuk, sosyal medyanın sağlık hizmetlerine entegrasyonunda dönüştürücü bir döneme işaret etmektedir. Azerbaycan'ın Bakü şehrine odaklanan bu araştırma, bu küresel eğilimin mikrokozmik bir görünümünü sunmaya çalışmaktadır. Bakü'nün gelişen dijital ortamında kültür, teknoloji ve sağlık hizmetlerinin benzersiz etkileşimini araştıran bu çalışma, sağlık yönetimi ve dijital iletişimde gelecekteki stratejilere ve politikalara rehberlik edebilecek incelikli bilgiler sağlamayı amaçlamaktadır. (DeSilva, L. & Hasegawa, T. 2019, 34)

1.2. Araştırma Hedefleri

İletişimin dijitalleşmesi, özellikle de sosyal medya aracılığıyla, çok sayıda sektörü yadsınamaz bir şekilde etkiledi. Her gün hayatları etkileyen hayati bir alan olan sağlık hizmetleri de bundan etkilenmemiştir. Bu araştırma, 2022 ve 2023 gibi çok önemli yıllarda Azerbaycan'ın Bakü kentinde sosyal medya ve sağlık hizmetlerinin etkileşimini derinlemesine incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırma, bu özel zaman dilimine ve coğrafi bağlama odaklanarak, dijital sağlık iletişiminin gelişen ortamına ilişkin değerli içgörüler sunmayı amaçlamaktadır.

Sosyal medya dünya çapında katlanarak büyümektedir, ancak Bakü gibi belirli coğrafi bağlamlarda benimsenmesi ve kullanılması dikkatli bir inceleme gerektirmektedir. Bu amaç, Bakü'nün sağlık ekosisteminde sosyal medya kullanımının yaygınlığı ve kalıplarına ilişkin kapsamlı bir inceleme yapmayı hedeflemektedir. Anketler, mülakatlar ve içerik analizini içeren karma yöntemli bir araştırma yaklaşımı kullanan bu çalışma, sağlık kuruluşları, profesyoneller ve hastalar arasında sosyal medyanın ne ölçüde benimsendiğini ölçmeyi amaçlamaktadır.

Sosyal medya platformlarının resmi hesaplarının sistematik bir analizi yoluyla bu araştırma, kullanılan önemli platformları, sağlıkla ilgili içerik yayınlama sıklığını ve kullanıcılarla etkileşim oranlarını belirleyecektir. Ayrıca, sağlık çalışanları ve yöneticileriyle yapılacak görüşmeler, sosyal medyanın benimsenmesini etkileyen faktörlere, algılanan faydalara ve bu platformları uygulamalarına dahil ederken karşılaşılan zorluklara ışık tutacaktır. Bu hedef aynı zamanda sağlık hizmetleri uzmanlık alanlarına, kuruluş büyüklüğüne veya demografik faktörlere dayalı olarak sosyal medya kullanımındaki eşitsizlikleri belirlemeyi amaçlamaktadır.

Dijital alan, yüzyıllardır süregelen hasta-sağlayıcı dinamiklerini yeniden şekillendirme potansiyeline sahiptir. Bu hedef, 2022 ve 2023 yıllarına odaklanarak şunları araştırmaktadır:

- Dijital etkileşimlerin geleneksel yüz yüze görüşmeleri tamamlama veya değiştirme derecesi.
- Dijital geri bildirimlerin ve gerçek dünya memnuniyet anketlerinin duygu analiziyoluyla hasta-sağlayıcı iletişiminin kalitesi.
- Hizmet sağlayıcıların dijital erişilebilirliği profesyonel sınırlarla dengelemede karşılaştıkları zorluklar.

Potansiyel iletişimsizlik veya yanlış bilgilendirme alanlarının belirlenmesi ve bunların genel hasta deneyimi üzerindeki etkisinin ölçülmesi.

Etkili hasta-sağlayıcı iletişimi, kaliteli sağlık hizmetleri sunmanın ayrılmaz bir parçasıdır. Bu hedef, sosyal medya katılımının Bakü'deki hasta-sağlayıcı etkileşimlerinin dinamikleri, hasta memnuniyeti ve genel sağlık hizmetlerideneyimleri üzerindeki etkisini araştırmayı amaçlamaktadır. Çalışma, sosyal medyanın hasta-sağlayıcı ilişkileri üzerindeki etkisini değerlendirmek için anketler, odak grupları ve duygu analizi dahil olmak üzere hem nitel hem de nicel yöntemler kullanacaktır.

Bu araştırma, sosyal medya platformlarında ifade edilen hasta geri bildirimlerini ve duygularını analiz ederek, hasta memnuniyetine katkıda bulunan ve bunu engelleyebilecek iletişim modellerini belirlemeyi amaçlamaktadır. Ayrıca, görüşmeler ve anketler yoluyla, sağlık hizmeti sağlayıcılarının sosyal medya aracılığıyla hasta katılımı konusundaki bakış açıları ortaya çıkarılarak, algılanan faydalar, endişeler ve çevrimiçi anlamlı hasta-sağlayıcı bağlantılarını teşvik etmek için en iyi uygulamalar hakkında bilgi edinilecektir.

Sosyal medya platformları, sağlık kuruluşlarının sağlıkla ilgili bilgileri yayması ve halk arasında sağlık okuryazarlığını teşvik etmesi için eşsiz bir fırsat sunmaktadır. Bu hedef, Bakü'deki sağlık kuruluşlarının sağlık eğitimi ve tanıtımında sosyal medyadan yararlanmak için kullandıkları stratejileri araştırmayı amaçlamaktadır. Paylaşılan sağlık bilgilerinin çeşitliliğini ve uygunluğunu anlamak için görseller ve metin içerikleri de dahil olmak üzere sosyal medya paylaşımlarının içerik analizi yapılacaktır. Araştırma ayrıca sosyal medyadaki sağlık mesajlarının kanıta dayalı uygulamalar ve sağlığı geliştirme kılavuzlarıyla uyumunu da inceleyecektir. Sağlıkla ilgili paylaşımların etkileşim metriklerini (beğeniler, paylaşımlar, yorumlar) değerlendirerek, çalışma, çeşitli içerik türlerinin izleyicilerin dikkatini çekmedeki ve sağlık bilincini geliştirmedeki etkinliğini ortaya çıkaracaktır. Ayrıca, sağlık iletişimi uzmanları ve sosyal medya yöneticileriyle yapılan görüşmeler, karşılaşılan zorluklar ve sosyal medyada etkili sağlık iletişimi sağlamak için kullanılan yenilikçi stratejiler hakkında değerli bilgiler sağlayacaktır. (Abbasov, M. & Qasimova, R. 2018, 56)

Sosyal medyanın sağlık yönetimine entegrasyonu büyük umut vaat ederken, aynı zamanda dikkat gerektiren zorluklar da ortaya çıkarmaktadır. Bu amaç, sağlık kuruluşlarının sosyal medyayı uygulamalarına dahil ederken karşılaştıkları engelleri ve fırsatları belirlemeyi ve analiz etmeyi amaçlamaktadır. Sağlık alışanları ve yöneticilerinin deneyim ve algılarını kapsamlı bir şekilde anlamak için anket ve yarı yapılandırılmış görüşmeleri birleştiren karma bir yöntem yaklaşımı kullanılacaktır.

Araştırma, veri gizliliği, hasta mahremiyeti ve evrimii etkileşimlerde mesleki sınırların korunması ile ilgili endişeleri keşfedecektir. Çalışmada ayrıca, sağlık uygulamalarında sosyal medyanın benimsenmesini etkileyebilecek Bakü'ye özgü potansiyel kültürel ve etik hususlar da araştırılacaktır. Araştırma, bu zorlukları tespit ederek, Bakü'de sağlık yönetiminde sosyal medyanın sorumlu kullanımını optimize etmek için kanıta dayalı öneriler ve kılavuzlar sunmayı amaçlamaktadır. (Aliyeva, L. 2021, 112)

Sosyal medyanın kullanımındaki küresel artışın arka planında, Bakü'nün kendine özgü sosyokültürel ortamındaki rolünü anlamak çok önemlidir. Bu hedef, 2022 ve 2023 yıllarında Bakü'nün sağlık sektöründe sosyal medya penetrasyonunun derinliğini ölçmeye odaklanmaktadır. Dijital analitik, yapılandırılmış anketler ve derinlemesine mülakatları birleştiren bir üçgenleme yaklaşımı kullanılacaktır. Araştırma şunları amaçlamaktadır:

-Sağlık hizmeti sağlayıcıları tarafından çeşitli sosyal medya platformlarının benimsenmesindeki büyüme yörüngesini haritalamak.

-Sağlık kuruluşları tarafından paylaşılan, eğitim amaçlı paylaşımlardan hasta referanslarına kadar değişen içerik türlerini sınıflandırmak.

-Hem sağlık hizmeti sağlayıcılarının hem de hastaların dijital okuryazarlık seviyelerini değerlendirerek belirli yaş gruplarının veya profesyonel geçmişlerin dijital etkileşimlere daha uygun olup olmadığını incelemek.

-Platform tercihleri, gönderi sıklığı ve kullanıcı etkileşimi metriklerinde ortaya çıkan eğilimleri analiz edin.

Sağlık bilgisinin yayılmasında sosyal medyanın demokratikleştirme potansiyeli çok büyüktür. Bu hedef şunları amaçlamaktadır:

-Bakü'deki sağlık kuruluşları tarafından ele alınan sağlık konularının genişliğini ve derinliğini kategorize ve analiz etmek.

-Küresel sağlık kılavuzları ile yerel olarak yayılan bilgiler arasındaki uyumu araştırmak.

-İnfografiklerden canlı web seminerlerine kadar çeşitli içerik formatlarının halkın ilgisini çekme ve eğitmedeki etkinliğini incelemek.

-Bilgi eksikliklerini ve yüksek ilgi alanlarını anlamak için sağlık kuruluşları ve halk arasındaki etkileşimlerden içgörüler elde edin.

Her yenilik, beraberinde benzersiz bir dizi zorluk ve fırsat getirir. Bu hedef şunları araştırmaktadır:

-Dijital çağda hasta gizliliğinin korunmasında sağlık profesyonellerinin karşılaştığı etik ikilemler.

-Dijital etkileşimlerden kaynaklanan yanlış bilgilendirme, veri ihlalleri ve hasta- sağlayıcı çatışmaları ile ilgili gerçek dünya olaylarının ve zorluklarının analizedilmesi.

-Sağlık hizmetlerinde dijitalin benimsenme hızını ve doğasını etkileyen kültürel, toplumsal ve kurumsal faktörlerin incelenmesi.

-Geleneksel sağlık hizmetleri ve dijital araçların sinerjisini optimize etmekonusunda sağlık çalışanlarından öneriler almak.

Özünde bu araştırma, 2022 ve 2023 yıllarında Bakü'ye odaklanarak, sosyalmedya ve sağlık hizmetleri arasındaki karmaşık dansa dair kapsamlı, incelikli ve zamanında bir anlayış sunmayı amaçlamaktadır. Titiz metodolojiler ve her bir hedefe derinlemesine dalışlar yoluyla, iki alanın uyumlu ve etkili bir şekilde entegrasyonu için bir rota çizmeyi amaçlamaktadır. (Aliyeva, L. 2021,118)

1.3. Araştırma Soruları

Sağlık hizmetleri yönetiminin hızla değişen ortamında, dijital iletişim kanallarının, özellikle de sosyal medyanın etkisi ön plana çıkmıştır. Bu araştırma, 2022 ve 2023 yıllarına odaklanarak Azerbaycan'ın Bakü kentinde sosyal medya ve sağlık hizmetleri arasındaki etkileşimin derinlemesine bir analizini yapmaktadır. Bu ilişkinin çok boyutlu yönlerini ortaya çıkarmak için, bu çalışma aşağıdaki gelişmiş araştırma soruları tarafından yönlendirilmektedir: Araştırmanın en önemli sorusu, Bakü kentinde sağlık yönetiminde sosyal medya platformlarının ne ölçüde kullanıldığını değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Çalışma, özellikle sağlık kuruluşları, sağlık çalışanları ve hastalar arasında sosyal medya platformlarına katılım düzeyini niceliksel olarak ölçmeyi amaçlamaktadır. Anketlerin sistematik olarak uygulanması ve titiz veri analizi yoluyla bu soru, Bakü'nün sağlık ekosisteminde sosyal medyanın benimsenme yaygınlığını ve modellerini tespit etmeye çalışmaktadır. Sosyal medya kullanımının kapsamlı bir şekilde anlaşılması, sağlıkla ilgili iletişim, bilgi yayma ve hasta katılımı üzerindeki etkisinin büyüklüğüne ışık tutacaktır. Diğer araştırma sorusu, Bakü'deki sağlık kuruluşlarının sağlıkla ilgili bilgi yayma ve sağlığı geliştirme kampanyaları için sosyal medya platformlarından yararlanmak üzere kullandıkları stratejik yaklaşımları araştırmaktadır. Çalışma, sosyal medya paylaşımlarının titiz içerik analizi yoluyla, sağlık kuruluşları tarafından paylaşılan sağlıkla ilgili içerik türlerini kategorize etmeyi ve değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Araştırma, beğeniler, paylaşımlar ve yorumlar gibi etkileşim metriklerini değerlendirerek, çeşitli içerik formatlarının izleyicilerin dikkatini çekme ve sağlık bilincini teşvik etme konusundaki etkinliğini ölçmeyi amaçlamaktadır. Ayrıca, sağlık iletişimi uzmanları ve sosyal medya yöneticileriyle yapılan görüşmeler, belirli sağlık sorunlarını ve farklı kitle segmentlerini hedefleyen sosyal medya girişimlerini uyarlamak için yenilikçi stratejileri ortaya çıkaracaktır. Bu kapsamlı araştırma, Bakü'nün sağlık ortamı bağlamında sağlık bilgilerini yaymak ve sağlığı geliştirme çabalarını teşvik etmek için güçlü bir araç olarak sosyal medyanın inceliklerini aydınlatmayı amaçlamaktadır. Sağlık hizmeti sağlayıcıları, yöneticiler ve hastalar da dahil olmak üzere sağlık hizmeti paydaşlarının sağlık yönetiminde sosyal medya

kullanımına ilişkin bakış açılarını ortaya çıkarmaya odaklanmaktadır. Mülakatlar ve odak grupları gibi nitel yöntemler kullanan bu araştırma, sağlık uygulamalarında sosyal medyanın benimsenmesiyle ilgili algılanan faydalar, engeller ve potansiyel riskler hakkında derinlemesine bir anlayış kazanmayı amaçlamaktadır. Araştırma, paydaşların bakış açılarını dikkatle analiz ederek, sosyal medyanın Bakü'deki sağlık uygulamalarına entegre edilmesini çevreleyen karmaşıklıkları ve nüansları aydınlatmayı amaçlamaktadır. Farklı bakış açılarının bu kapsamlı incelemesi, sosyal medya entegrasyonunun sunduğu fırsatlar ve zorluklar hakkında değerli bilgiler sağlayacak, böylece kentte sağlık sonuçlarının iyileştirilmesi ve hasta deneyimlerinin geliştirilmesi için sosyal medyanın sorumlu ve etkili bir şekilde kullanılmasına rehberlik edecektir. (Elmar, S. 2021)

Yukarıda belirtilen araştırma sorularının kapsamlı bir şekilde incelenmesi yoluyla bu çalışma, Azerbaycan'ın Bakü kentinde sağlık yönetiminde sosyal medya entegrasyonu ile ilgili çıkarımlar, zorluklar ve fırsatlar hakkında değerli içgörüler sunmayı amaçlamaktadır. Ampirik verileri paydaşların bakış açılarıyla birleştiren bu araştırma, sağlık paydaşlarını ve politika yapıcılarını bilgilendirerek kanıta dayalı karar alma ve sorumlu kullanımı kolaylaştırmaya çalışmaktadır. Bu temel soru, 2022 ve 2023 yıllarında Bakü'deki sağlık kuruluşları, profesyoneller ve hasta toplulukları arasında sosyal medyanın benimsenme yörüngesini haritalandırmayı amaçlamaktadır. Araştırma, yapılandırılmış anketlerle birlikte gelişmiş dijital analitik araçlarından yararlanarak:

- Sağlık sektöründe farklı sosyal medya platformlarının benimsenmesindeki büyüme oranını ölçmek.
- Farklı sağlık paydaşları arasında platform tercihlerindeki farklılıkları belirleyecektir.
- Sosyodemografik faktörlerin sağlık sektöründeki sosyal medya benimsenme kalıpları üzerindeki etkisini incelemek.
- Sağlık kuruluşlarını aktif sosyal medya katılımına yönlendiren stratejik hedefleri değerlendirmek.

Deneyimsel yönleri daha derinlemesine inceleyen bu soru, sosyal medya etkileşimlerinin sağlık hizmetleri alanında yol açtığı niteliksel değişiklikleri ortaya çıkaracaktır. Sosyal medyanın kamuoyunu şekillendirmedeki gücünün farkında olan bu soru, 2022 ve 2023 yıllarında Bakü'deki sağlık kuruluşları tarafından sağlık farkındalığı için oluşturulan stratejileri incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışma, uzman görüşmeleriyle desteklenen kapsamlı bir içerik analizi yoluyla şunları hedeflemektedir:

-Sosyal medya kampanyaları aracılığıyla ele alınan sağlık konularının çeşitliliğini kataloglamak.

- Bu kampanyaların Bakü'deki acil halk sağlığı sorunlarıyla uyumunu değerlendirmek.

- Video açıklayıcılardan interaktif testlere kadar farklı içerik formatlarının yerel halkın ilgisini çekmedeki etkinliğini ve erişimini analiz etmek.

- Kültürel olarak yankı uyandıran ve bilimsel olarak doğru içeriklerin oluşturulmasında karşılaşılan zorlukları anlamak.

İnsani boyuta vurgu yapan bu soru, başlıca paydaşların yaşanmış deneyimlerini ve algılarını derlemeyi ve analiz etmeyi amaçlamaktadır. Araştırma, etnografik yöntemler, anketler ve katılımcı atölye çalışmalarının bir kombinasyonunu kullanarak:

-Sağlık hizmeti sağlayıcıları, yöneticiler ve hastaların bakış açısından sosyal medya etkileşimlerinin algılanan avantajları ve zorluklarına ilişkin içgörüler ortaya çıkarmak.

-Etik, veri gizliliği, yanlış bilgilendirme ve dijital profesyonellik endişelerini tanımlayın.

-Sağlık hizmetlerinde dijital entegrasyonun gidişatına ilişkin istekleri ve endişeleri ortaya çıkararak geleceğe yönelik vizyonları keşfedin.

Sonuç olarak, bu araştırma sorularını titizlikle inceleyen bu çalışma, 2022 ve 2023 yıllarında Bakü'de sosyal medya ve sağlık hizmetlerinin bir araya gelişine dair panoramik bir görünüm sunmaya hazırlanıyor. Somut verileri dokulu anlatılarla birleştiren araştırma, paydaşlara eyleme geçirilebilir içgörüler sunmayı ve sağlık hizmetlerinin dijital çağdaki uyumlu evrimine rehberlik etmeyi amaçlamaktadır. (Gülüjev, F. 2022,37)

1.4. Çalışmanın Önemi

Bu araştırmanın önemi, sosyal medyanın sağlık yönetimine entegrasyonunu çevreleyen mevcut bilgi birikimine, özellikle de Bakü, Azerbaycan'ın benzersiz bağlamında önemli ölçüde katkıda bulunma potansiyelinden kaynaklanmaktadır. Mevcut manzarayı inceleyerek ve sosyal medyanın sağlık uygulamaları üzerindeki etkisini inceleyerek, bu çalışma çeşitli paydaşlar için çok sayıda çıkarım içermektedir. Özellikle 2022 ve 2023'ün gelişen dijital ortamı ışığında, bu araştırmanın derin etkileri çok yönlüdür ve Bakü, Azerbaycan'daki geniş bir paydaş yelpazesi için derin etkileri vardır. Sosyal medyanın sağlık yönetimine entegrasyonunun çağdaş gelişmeler ve zorluklar çerçevesinde analiz edilmesi, bu çalışmayı teknoloji ve sağlık hizmetlerinin kesişme noktasında

konumlandırmaktadır. Bu kavşak, aşağıdakiler için önem taşıyan çok önemli içgörüler sunmaktadır:

Sağlık Hizmeti Uygulayıcıları: Bu araştırmanın bulguları, sağlık hizmeti sağlayıcılarına mesleki uygulamalarında sosyal medyanın benimsenmesiyle ilgili yararlar ve zorluklar hakkında anlayışlı ve incelikli bir anlayış sunabilir. Ampirik kanıtlar ve kapsamlı analizler sayesinde sağlık hizmeti uygulayıcıları, sosyal medyanın hasta-sağlayıcı iletişimini artırma, bakım koordinasyonunu geliştirme ve hasta eğitimini kolaylaştırma yolları hakkında önemli bilgiler edinebilir. Bu bilgilerle donanmış sağlık çalışanları etkili iletişim stratejileri geliştirebilir, sağlığı geliştirme girişimlerini uyarlayabilir ve sosyal medyayı hasta tercihleri ve ihtiyaçlarıyla uyumlu bir şekilde uygulamalarına entegre edebilir. Ayrıca, sağlık çalışanları sosyal medya kullanımıyla ilgili potansiyel risk ve endişelerin farkına vararak, gizlilik ve etik sorunları hafifletmek için önlemler alabilir ve böylece bu platformların sağlık hizmeti etkileşimlerinde sorumlu ve etik bir şekilde kullanılmasını sağlayabilirler. 2022 ve 2023 yıllarına ait son verilerin kapsamlı analizine dayanan bu çalışma, sağlık hizmeti uygulayıcılarını sosyal medya entegrasyonunun gelişen dinamikleri hakkında rafine bir anlayışla donatmaktadır. Hızlı dijital dönüşümler göz önüne alındığında, sağlık uzmanları hasta katılımını optimize etme, dijital sağlık etiğinde gezinme ve teknolojik trendleri takip etme konusunda eyleme geçirilebilir içgörüler kazanmaya hazırdır. Bu araştırma, hasta merkezli dijital stratejilerin oluşturulmasına, yeni ortaya çıkan dijital sağlık davranışlarının anlaşılmasına ve gerçek zamanlı dijital etkileşimlerle ilişkili potansiyel risklerin önceden ele alınmasına yardımcı olarak dijital ayak izlerinin etkili hem de etik kalmasını sağlar.

Politika yapımcılar: Politika yapımcılar ve sağlık yetkilileri, sosyal medyanın sağlık hizmeti ortamlarına entegrasyonuna ilişkin kanıta dayalı politikaların ve kılavuz ilkelerin oluşturulmasını sağlamak için bu araştırmadan çok değerli bilgiler edinebilirler. Politika yapımcılar, sosyal medyanın sağlık yönetimi uygulamaları üzerindeki etkisini anlayarak, sağlık bilgilerinin yayılmasında ve hastalarla iletişim kurulmasında sosyal medya platformlarının güvenli ve etkili bir şekilde kullanılmasını destekleyen düzenleyici çerçeveler geliştirebilirler. Araştırma sonuçları ayrıca, dijital sağlık okuryazarlığını teşvik etmeyi ve sosyal medya kanalları aracılığıyla sağlıkla ilgili davranışları desteklemeyi amaçlayan e-sağlık stratejilerinin tasarlanması ve uygulanması için bir temel oluşturabilir. Böylece politika yapımcılar, hasta mahremiyetini ve veri korumasını güvence altına alırken sağlık hizmetlerine erişilebilirliği, hastaların güçlendirilmesini ve sağlık

sonuçlarını geliştirmek için sosyal medyanın potansiyelinden faydalanabilir. Sağlık politikalarının oluşturulmasında dümende olanlar için 2022 ve 2023 yıllarının güncel verilerinden elde edilen bilgiler, vizyoner ve uyarlanabilir sağlık politikaları için bir köşe taşı görevi görebilir. Sosyal medyanın dönüştürücü gücünün ve potansiyel tehlikelerinin farkında olan politika yapıcılar, inovasyon ile veri bütünlüğünü dengeleyen sağlam ve ileriye dönük düzenleyici kurallar oluşturabilir. Bu çalışmanın bulguları, veri gizliliği, dijital sağlık okuryazarlığı kampanyaları veya dijital sağlık alanındaki bölünmeler arasında köprü kurma gibi kritik ihtiyaç alanlarına işaret eden bir pusula görevi görebilir. Böylece, Bakü'nün dijital sağlık ortamının eşitlikçi, güvenli ve hasta merkezli kalmasını sağlamaya yardımcı olur. (Abbasov, M. & Qasimova, R. 2018, 59)

Hastalar ve Kamuoyu: Hastalar ve kamuoyu için bu araştırma, sosyal medyanın sağlık yönetimindeki çok yönlü rolüne ilişkin farkındalığı ve anlayışı artırma vaadinde bulunmaktadır. Hastalar, sosyal medya katılımının olumlu etkilerine dair içgörü kazanarak, sağlık yönetimlerine aktif olarak katılmaya, çevrimiçi hasta toplulukları aracılığıyla akran desteği aramaya ve saygın sağlık kuruluşları tarafından paylaşılan güvenilir sağlık bilgilerine erişmeye teşvik edilebilir. Bununla birlikte, bu araştırma aynı zamanda hastaların sosyal medyada sağlıkla ilgili içerikte gezinirken dikkatli olmaları gereken yanlış bilgilendirme ve gizlilik ihlalleri gibi potansiyel riskleri de vurgulamaktadır. Böyle bir farkındalıkla donanmış olan bireyler, sosyal medya kullanımları hakkında bilinçli kararla verebilir ve sağlıklarını ve refahlarını destekleyen sorumlu uygulamaları benimseyebilirler. Geçtiğimiz yıllarda sağlık ve sosyal medyanın kesişimi, hastaları ve toplumu dijital sağlık yolculukları konusunda daha yüksek bir farkındalıkla güçlendirebilir. Bu araştırma sadece hasta özerkliği, çevrimiçi destek toplulukları ve gerçek zamanlı sağlık güncellemelerinin umut verici yollarını ortaya çıkarmakla kalmıyor, aynı zamanda dijital yanlış bilgilendirme veya 2022 ve 2023'te gelişen gizlilik endişeleri gibi ortaya çıkan zorluklara karşı da uyarıda bulunuyor. Bu dengeli bakış açısıyla Bakü halkı, dijital sağlık deneyimlerini optimize ederken dijital refahlarını da koruyarak incelikli ve bilinçli kararlar alabilir.

Akademik Topluluk: Sağlık yönetiminde sosyal medya kullanımına ilişkin mevcut literatürü zenginleştirdiği için akademik camia bu araştırmadan fayda sağlayacaktır. 2022 ve 2023 yıllarına ait yeni verilerle güçlendirilen bu çalışma, akademik çevreler için dijital sağlık alanındaki bilgi birikimine zengin bir katkı sunmaktadır. Bu önemli yılların bağlamsal ortamında Bakü'ye özel olarak odaklanması, dijital sağlık anlatısındaki

bölgesel nüansların ayrıntılı bir şekilde anlaşılmasını sağlamaktadır. Bu araştırma bir katalizör görevi görerek daha ileri akademik arayışları teşvik etmektedir. Bakü özelinde titiz bir araştırma yürüten bu araştırma, sosyal medyanın benimsenme dinamiklerine ve farklı bir kültürel ortamda sağlık uygulamaları üzerindeki etkisine dair değerli içgörüler sunmaktadır. Gelecekteki araştırmacılar, farklı bölgeler ve kültürel geçmişler arasında sağlık hizmetlerinde sosyal medya entegrasyonunun karmaşıklıklarını daha fazla araştırmak için bu bulguları bir basamak olarak kullanabilirler. Bu araştırmayla elde edilen ampirik kanıtlar, daha hedefe yönelik çalışmalara ve karşılaştırmalı analizlere ilham verebilir ve nihayetinde sosyal medyanın sağlık yönetimindeki küresel etkilerinin anlaşılmasını ilerletebilir. (Hüseynova, A. 2020)

Özetlemek gerekirse, bu araştırmanın güncelliği, kapsamlı bakış açısı ve kendi alanlarındaki çeşitli paydaşlar için bir dayanak noktası olma potansiyeli, araştırmanın önemini vurgulamaktadır. Bu çalışma, 2022 ve 2023 gibi çok önemli yıllarda sağlık yönetiminde sosyal medyanın çok boyutlu yönlerini ortaya çıkararak, hem Bakü'de hem de daha geniş küresel bağlamda gelişmiş sağlık hizmeti sunumu, akıllıca politika oluşturma, güçlendirilmiş hasta deneyimleri ve bilgilendirilmiş akademik arayışlar için bir yol haritası oluşturmayı vaat ediyor.

1.5. Kapsam ve Sınırlamalar

Bu araştırmanın titiz ve yapılandırılmış yaklaşımı, zengin bir içgörü sağlarken, bulguların gerçekçi ve pragmatik bir şekilde yorumlanmasını sağlamak için anlaşılması çok önemli olan belirli sınırlar içinde faaliyet göstermektedir. Bu araştırmanın birincil veri kaynakları, öncelikle sağlık çalışanlarından, hastalardan ve çeşitli sosyal medya platformlarındaki resmi sağlık kuruluşu hesaplarından toplanan bilgilerden oluşacaktır. Verilerin güncelliğini doğruluğunu sağlamak için her türlü çaba gösterilecek olsa da, sosyal medyanın dinamik yapısının gerçek zamanlı bilgiye erişimde zorluklara yol açabileceğini kabul etmek önemlidir. Ancak araştırma, farklı zaman noktalarından ve çeşitli kaynaklardan gelen verileri birleştiren çok yönlü bir veri toplama yaklaşımı kullanarak bu potansiyel sınırlamayı telafi etmeye çalışmakta, böylece Bakü'de sağlık yönetiminde sosyal medya entegrasyonunun durumunun kapsamlı ve güncel bir tasvirini kolaylaştırmaktadır. Dikkate alınması gereken bir diğer sınırlama, özellikle çevrimiçi anketler ve sosyal medya analizlerinde veri toplama yöntemlerinin doğasında olabilecek potansiyel önyargılarla ilgilidir. Bu çalışma, araştırmanın bütünlüğünü, güvenilirliğini ve tarafsızlığını korumak için doğasında var olan önyargıları titizlikle ele almaya ve

azaltmaya karardır. Bulguların güvenilirliğini güçlendirmek ve çıkarılan sonuçların sağlam ve iyi kanıtlanmış olmasını sağlamak için çeşitli kaynaklardan elde edilen verilerin titiz bir şekilde doğrulanması ve çapraz referanslanması yapılacaktır. Ayrıca, araştırma süreci boyunca veri gizliliği ve mahremiyetine ilişkin etik hususlara titizlikle uyulacaktır. Sağlık hizmeti uygulayıcıları, hastalar ve diğer paydaşlar şeklinde insan deneklerin dahil edilmesi, bu kişilerin gizlilik haklarına ve insan katılımcıları içeren araştırmaları yöneten etik ilkelere azami saygı gösterilmesini gerektirmektedir. Hassas bilgileri güvence altına almak ve korumak için sıkı tedbirler uygulanacak, böylece ilgili katılımcıların refahı ve gizliliği korunacaktır. Yukarıda bahsedilen sınırlamalara rağmen bu çalışma, Azerbaycan'ın Bakü kenti özelinde sağlık yönetiminde sosyal medyanın gelişen alanına kayda değer katkılarda bulunacak bir konumdadır. Sosyal medyanın benimsenmesi, sağlık uygulamalarındaki etkileri, zorlukları ve fırsatları hakkında kapsamlı ve derinlemesine bir analiz sunan bu araştırma, sağlık paydaşlarını, sağlık sonuçlarını iyileştirmek ve hasta deneyimlerini zenginleştirmek için sosyal medya platformlarının potansiyelinden yararlanma arayışlarında bilgilendirmek ve yönlendirmek için değerli bilgiler sağlamayı amaçlamaktadır. (İsmayilov, R. 2018)

Kapsam: Bu araştırmanın odağı kasıtlı olarak Bakü, Azerbaycan'ın kentsel peyzajı içinde belirlenmiştir. Bu bilinçli seçim, bu özel bölgede sağlık yönetimi ve sosyal medya arasındaki bağın karmaşık bir görünümünü sunmaktadır. Önemli teknolojik aksaklıkların ve kullanıcı davranışlarındaki değişimlerin damgasını vurduğu 2022 ve 2023 yıllarının sürekli gelişen dijital paradigmaları, bu çalışmanın zamansal sınırları olarak hizmet etmektedir.

Sınırlamalar: Bu çalışma için birincil veri kaynağı, çeşitli sosyal medya platformlarında sağlık uzmanları, hastalar ve kimliği doğrulanmış sağlık kuruluşlarından elde edilen içgörülere dayanacaktır. Dijital alanı karakterize eden dinamizmin, özellikle de 2022 ve 2023'te ortaya çıkan teknolojik gelişmeler ve yeni platformların farkında olarak, dijital sağlık ortamının bütünsel ve gerçek zamanlı bir anlık görüntüsünü kapsüllemeye doğal zorluklar olabilir. Bununla birlikte, araştırmanın kapsamlılığını desteklemek için, çeşitli veri noktalarını kapsayan ve birden fazla kaynak arasında çapraz referanslama yapan eklektik bir veri asimilasyon metodolojisi benimsedik ve Bakü'deki sağlık dijital alanının daha bütünsel bir temsilini sağladık. Her araştırma çabası, titizliğine rağmen belirli sınırlamalar taşır.. Bunun bilincinde olarak, çalışma sıkı doğrulama prosedürlerine, verilerin titiz bir şekilde üçgenlenmesine ve potansiyel önyargıları dengelemek için

hafifletme stratejilerine yöneliktir. Amaç, yalnızca mevcut durumu yansıtmakla kalmayıp aynı zamanda geçerlilikleri açısından dirençli olan bir dizi bulgu oluşturmaktır. Ayrıca, özellikle 2022 ve 2023 yıllarında dijital gizlilik konusunda giderek dahaduyarlı hale gelen bir dünyada, bu araştırmanın etik açıdan kutsallığı çok önemlidir. Araştırmanın sağlık çalışanları, hastalar ve diğer paydaşlarla doğrudan etkileşim içinde olacağı göz önüne alındığında, verilerin kutsallığını, gizliliğini ve araştırma sürecinin etik bütünlüğünü sağlamak için uluslararası veri gizliliği standartlarıyla uyumlu sıkı protokoller uygulanacaktır. (Mammadov, E. ,2019).

Geriye Dönüp Baktığımızda: İçsel sınırlamaları ve kısıtlamaları kabul etmekle birlikte, bu araştırma çabası, özellikle 2022 ve 2023'ün dijital dinamizminin arka planında, Bakü'de sağlık yönetimi ve sosyal medyanın etkileşimini anlamaya yönelik ufuk açıcı bir katkı olmaya adaydır. Sosyal medya platformlarının çok yönlü potansiyelinden etkin bir şekilde yararlanmanın yollarını aydınlatarak sağlık paydaşları için bir yol gösterici olmaya çalışmakta, nihayetinde daha yüksek sağlık sonuçları ve daha ilgili, bilgili bir hasta ekosistemi hedeflemektedir.

BÖLÜM 2: SOSYAL MEDYA KULLANIMI VE TEORİK ÇERÇEVELER

2.1. Sosyal Medyanın Tanımı ve Genel Bakış

Sosyal medya, sanal topluluklarda ve ağlarda dijital içeriğin oluşturulmasını, paylaşılmasını, tartışılmasını ve katılımını kolaylaştıran web tabanlı ve mobil platformlardır. Bu etkileşimli ortam, kullanıcıları arasında çok yönlü iletişime olanak sağlamaktadır. Sohbet odaları ve blog platformları şeklindeki başlangıcından itibaren sosyal medya, Facebook, Twitter, Instagram, LinkedIn ve TikTok gibi platformların ortaya çıkmasıyla önemli ölçüde gelişmiştir. Bu evrim, internetin yaygın erişilebilirliği ve akıllı telefon teknolojisindeki ilerlemelerle teşvik edilmiştir.

Temel sosyal medya özellikleri arasında, kişisel bilgileri, görüntüleri ve içerik bağlantılarını kapsayan bir birey veya kuruluşun dijital bir temsilini sağlayan kullanıcı profilleri yer almaktadır. Kullanıcılar fotoğraf, video, makale ve güncellemeler yayınlarak erişim alanlarını genişletebilir ve diğer kullanıcılarla bağlantı kurabilirler. Bu platformlar ayrıca canlı sohbetler, video akışları ve anlık mesajlaşma özellikleri aracılığıyla gerçek zamanlı etkileşimler sunar. Birçok platform, kullanıcıların ortaklaşa içerik oluşturmaya, içgörülerini paylaşmasına veya projeler üzerinde işbirliği yapmasına olanak tanıyan entegre işbirliği araçlarına sahiptir. Sağlık yönetimi alanında sosyal medya çok önemli bir araç olarak ortaya çıkmıştır. Sağlık farkındalığı kampanyaları, hasta destek grupları, profesyonel tıbbi ağlar ve sağlık kurumları tarafından yapılan tanıtımlar, sosyal medyanın sağlık anlatılarını nasıl etkilediğinin sadece birkaç örneğidir. Sağlık uzmanları ve hastalar arasında bir köprü görevi gören sosyal medya, kesintisiz bilgi akışı sağlamak ve sağlıkla ilgili konularda toplum çapında katılımları teşvik etmektedir. Ancak, fırsatlar çok büyük olsa da, dikkate alınması gereken zorluklar da var. Yanlış bilgilendirme, gizlilik endişeleri ve dijital uçurum, sosyal medyanın sağlık sektöründe kullanımını optimize etmek için ele alınması gereken engeller olmaya devam etmektedir. (Fitzgerald, T. & Rhodes, C. 2018)

2.1.1. Sosyal Medya Platformlarının Gelişimi ve Kullanıcı Trendleri

Sosyal medyanın yolculuğu, dijital iletişimin sürekli gelişen ortamını ve toplumun doğasında var olan bağlanma, paylaşma ve iletişim kurma ihtiyacını yansıtacak şekilde hem devrimci hem de hızlı olmuştur.

Erken Başlangıçlar: 1990'ların sonu ve 2000'lerin başında internet SixDegrees, Friendster ve MySpace gibi platformlarla tanıştı. Genellikle günümüzün sosyal medya devlerinin öncüleri olarak kabul edilen bu web siteleri, kullanıcıların profil oluşturmalarına, arkadaşlarıyla bağlantı kurmasına ve içerik paylaşmasına olanak tanıyarak sosyal medya patlamasının önünü açtı.

Devlerin Yükselişi: 2000'li yılların ortaları Facebook, Twitter ve YouTube gibi platformların ortaya çıkışına tanıklık etti. Başlangıçta bir üniversite ağ sitesi olan Facebook, ufkunu küresel çapta kullanıcıları kapsayacak şekilde genişletti ve çevrimiçi bağlantı kurma şeklimizi temelden değiştirdi. Twitter, kısa mesajlarla gerçek zamanlı güncellemelere olanak tanıyan mikrobloğu sunarken, YouTube kullanıcı tarafından oluşturulan video içeriği için bir platform sağladı.

Çeşitlenme ve Uzmanlaşma: 2010'lar ilerledikçe platformlar belirli nişlere ve ihtiyaçlara hitap etmeye başladı. Instagram fotoğraf paylaşımını vurgularken, LinkedIn profesyonel ağ oluşturmaya odaklandı ve TikTok kısa, eğlenceli video içeriğine odaklanarak ortaya çıktı. Her platform benzersiz kullanıcı davranışlarına ve tercihlerine hizmet etmeye başladı.

Akıllı telefonların yaygınlaşmasıyla birlikte kullanıcılar sosyal medyaya ağırlıklı olarak mobil cihazlar üzerinden erişmeye başladı ve bu da platformların mobil öncelikli deneyimler için optimize edilmesine yol açtı. TikTok gibi platformlar ve Instagram Stories ve Facebook Live gibi özelliklerin kullanıma sunulması, tercih edilen içerik tüketim aracı olarak videoya geçişi vurguladı. Snapchat hikayelerinin başarısı, belirli bir süre sonra kaybolan ve daha spontane ve özgün paylaşımlara olanak tanıyan geçici içerik gönderileri trendini ortaya çıkardı. Sosyal medya yeni bir ünlüler sınıfının doğmasına neden oldu: Influencer'lar. Önemli çevrimiçi takipçileriyle tanınan bu kişiler trendleri, fikirleri ve hatta tüketici davranışlarını şekillendirmeye başladı. Gizlilik ve yanlış bilgilendirme konusunda artan endişelerin ortasında, kullanıcılar dijital ayak izleri konusunda daha bilinçli hale geldi. Bu durum WhatsApp ve Telegram gibi özel mesajlaşma uygulamalarının artmasına ve dijital refah konusuna daha fazla odaklanılmasına yol açmıştır. Sonuç olarak, sosyal medya platformlarının gelişimi teknolojinin dinamik doğasını ve toplumun uyum yeteneğini yansıtmaktadır. Bu platformlar geliştikçe, kullanıcı eğilimleri de gelişmekte ve teknolojik ilerleme ile kullanıcı davranışı arasında simbiyotik bir ilişki olduğunu göstermektedir. (Gómez, R.J. & Ortega, P.L. 2020, 156)

2.1.2. Sosyal Medya Kullanım Türleri: İletişim, Bilgi Paylaşımı, İşbirliği vb.

Sosyal medya, özünde bir bağlantı aracı olarak hizmet vermektedir. Zaman içinde, geniş kullanıcı tabanının çeşitli ihtiyaçlarını karşılayarak kullanım alanlarını önemli ölçüde genişletmiştir. Aşağıda, dijital çağımızı tanımlayan bazı temel sosyal medya kullanım türleri yer almaktadır:

İletişim: Doğrudan Mesajlaşma: Facebook Messenger, WhatsApp ve Instagram Direct gibi platformlar, kullanıcıların coğrafi sınırlardan bağımsız olarak kişisel ve profesyonel bağlantılarını sürdürmelerine olanak tanıyan bire bir veya grup sohbetlerini kolaylaştırır.

Genel İletişim: Twitter'daki Tweetler veya Facebook'taki gönderiler gibi özellikler kullanıcılara düşüncelerini, güncellemelerini veya duyurularını daha geniş bir kitleyle paylaşabilecekleri bir ortam sunar.

Bilgi Paylaşımı: Kullanıcı Tarafından Oluşturulan İçerik: YouTube gibi web siteleri veya WordPress ve Blogger gibi platformlardaki bloglar, bireylerin video, makale, inceleme ve daha fazlasını paylaşmasına olanak tanır.

Haber Yayma: Özellikle Twitter, gerçek zamanlı haber güncellemeleri için çok önemli bir platform haline gelmiştir. Benzer şekilde LinkedIn de genellikle sektöre özel haberlere yer vermektedir.

İşbirliği: Belge İşbirliği: Google Drive ve Dropbox gibi platformlar kullanıcıların belgeleri, elektronik tabloları veya sunumları işbirliği içinde oluşturmasını ve düzenlemesini sağlar.

Proje Yönetimi: Slack veya Trello gibi araçlar, ekiplerin projeleri koordine etmesine, görevler atamasına ve stratejileri tartışmasına yardımcı olmak için sosyal medya öğelerini entegre eder.

Ağ Oluşturma: Profesyonel Ağ Oluşturma: LinkedIn, profesyonellerin bağlantı kurması, kimlik bilgilerini paylaşması ve hatta iş bulması için tasarlanmış bir platform olarak öne çıkıyor.

Topluluk Oluşturma: Reddit veya belirli Facebook Grupları gibi platformlar, benzer ilgi alanlarına veya hedeflere sahip kullanıcıların bir araya gelmesine, içgörülerini paylaşmasına ve topluluklar oluşturmaya olanak tanır.

Eğlence: Kısa Video Platformları: Kısa Video Platformları: TikTok ve Instagram Reels kısa, ilgi çekici videolara odaklanarak içerik tüketiminde devrim yarattı.

Canlı Yayın: Twitch ve YouTube Live gibi platformlar, genellikle oyun, etkinlik veya etkileşimli oturumlar için kullanılan gerçek zamanlı yayınları destekler.

Eğitim ve Beceri Geliştirme: Öğrenme Platformları: Coursera veya Udemy gibi web siteleri, kurslar sunmak, tartışmaları teşvik etmek ve eşler arası yardıma izin vermek için sosyal medya özelliklerini entegre eder.

Tartışma Forumları: Quora gibi platformlar kullanıcıların soru sormasına ve topluluktan yanıt almasına olanak tanıyarak bilgi alışverişini kolaylaştırır.

E-ticaret ve İşletme: Ürün Tanıtımı: Instagram, Pinterest ve Facebook, işletmelere ürünlerini sergilemeleri ve tanıtımları için araçlar sağlar.

Doğrudan Satış: Facebook Marketplace veya Instagram Shopping gibi platformlar, satın alma sürecini kolaylaştıran entegre e-ticaret işlevlerine sahiptir.

Özünde, sosyal medyanın çok yönlü doğası, kişisel alanlardan profesyonel alanlara kadar çeşitli sektörlerde önemini pekiştirmiştir. Uyarlanabilir nitelikleri, toplumsal ihtiyaçlar geliştikçe bu platformları kullanma yöntemlerimizin de değişmesini sağlamaktadır. (Anwar, S. & Malik, N. 2020, 100)

2.2. Sosyal Medya Kullanımını Analiz Etmek İçin Teorik Çerçeveler

2.2.1. Sosyal Ağ Teorisi ve Sosyal Medya Ağlarına Uygulanması

Sosyal Ağ Teorisi: Bir Giriş

Sosyal Ağ Teorisi (SNT), sosyal yapıların anlaşılmasında tek tek varlıkların özelliklerinden ziyade bireyler arasındaki ilişkilerin büyük önem taşıdığı önermesine dayanmaktadır. Bu teori, ilişki kalıplarının davranışları, inançları ve bilginin yayılmasını veya bulaşıcılığını nasıl etkilediğini inceler. Düğümler (veya aktörler) ve bağlar (veya bağlantılar) bu teorinin temel unsurlarını oluşturur; düğümler bireyleri veya varlıkları, bağlar ise ilişkileri veya etkileşimleri temsil eder.

Sosyal Ağ Teorisinin Temel Kavramları:

Merkezilik: Bağlantılarına göre bir ağ içindeki en etkili düğümleri ifade eder. Sosyal medya terimleriyle ifade etmek gerekirse, influencer'lar veya popüler hesaplar genellikle yüksek merkeziliğe sahiptir.

Yoğunluk: Bir ağdaki doğrudan bağların toplam olası bağlara oranı. Sosyal medyada yoğun bir ağ, çoğu üyenin birbiriyle etkileşimde bulunduğu sıkı sıkıya bağlı bir topluluk anlamına gelebilir.

Kümeleme Katsayısı: Bir bireyin bağlantılarının birbiriyle ne ölçüde bağlantılı olduğunu ölçer. Sosyal medyada bu, üyelerin karşılıklı bağlantılara sahip olduğu niş toplulukları temsil edebilir.

Köprü (veya Aracı): İki veya daha fazla kümeyi birbirine bağlayan birey. Sosyal medyada, bu tür bireyler farklı gruplar arasında içerik veya eğilimleri tanıtabilir.

Sosyal Medya Ağlarına Uygulama:

Etki ve Virallite: Merkeziliği anlamak, pazarlamacıların bir ağdaki, içerik veya reklam kampanyalarını yaymak için hayati önem taşıyan kilit etkileyicileri belirlemelerine olanak tanır. Bir gönderinin 'viral' olması, bir ağ üzerinden hızlı bilgi yayılımı olarak anlaşılabilir.

Topluluk Tanımlama: Sosyal medya platformlarındaki yüksek yoğunluklu kümeler, ortak ilgi alanları veya geçmişleri olan topluluklara işaret edebilir. Markalar, sosyal yardımlarını bu toplulukların özelliklerine göre uyarlayabilir.

Bilgi Yayılımı: Bilginin bir ağda nasıl dolaştığını inceleyerek, Twitter veya Facebook gibi platformlarda haberlerin, trendlerin ve hatta yanlış bilgilerin yayılması tahmin edilebilir.

Öneri Sistemleri: LinkedIn veya Facebook gibi platformlar SNT'ye dayanarak "tanıyor olabileceğiniz kişiler" veya hoşunuza gidebilecek içerikler önerir. Algoritma, bağları ve düğümleri inceleyerek potansiyel bağlantıları tahmin eder ve önerir.

Davranış Analizi: Ağların yapısını anlamak kullanıcı davranışları, tercihleri ve potansiyel eğilimler hakkında içgörü sağlayabilir. Örneğin, yeni bir trend daha geniş bir ağa yayılmadan önce sıkı sıkıya bağlı bir toplulukta ortaya çıkabilir. Sonuç olarak, Sosyal Ağ Teorisi sosyal medya ağlarının yapısı ve dinamikleri hakkında çok değerli bilgiler sunmaktadır. Bu dijital platformlar büyümeye ve insan etkileşimini şekillendirmeye devam ettikçe, SNT'den yararlanmak sosyal medyanın geniş alanında anlayışı, tahmini ve strateji formülasyonunu geliştirebilir. (Bennett, W.L. & Stryker, R. 2021, 113)

2.2.2. Kullanımlar ve Doyumlar Teorisi: Sosyal Medyada Kullanıcı Motivasyonlarını Anlamak

Kullanımlar ve Doyumlar Teorisine (KDT) Giriş:

Kullanımlar ve Doyumlar Teorisi (KDT), medya tüketicilerinin farklı ihtiyaçları veya doyumları karşılamak için belirli medya kaynaklarını ve içeriklerini aktif olarak seçtiğini varsayar. Medyanın kullanıcılar üzerindeki etkilerine odaklanan teorilerin aksine KDT, kullanıcıların medya ile ne yaptığını vurgular. Esasen, medya tüketimini anlamaya yönelik kullanıcı merkezli bir yaklaşımdır.

Kullanımlar ve Doyumlar Teorisinin Temel Kavramları:

Aktif İzleyici: Kullanıcıların pasif tüketiciler olmadığını, kişisel ihtiyaçlarına göre ne ile meşgul olacaklarını aktif olarak seçtiklerini varsayar.

Doyum: Kullanıcıların belirli medya içeriklerini tüketerek elde ettikleri tatmin veya doyumunu ifade eder.

Medya Yeterliliği: Kullanıcıların medya içeriğinin faydasını kişisel hedeflerine göre bilinçli olarak değerlendirdiklerini ima eder.

KDT'nin Sosyal Medyaya Uygulanması:

Bilgi Arayışı: Kullanıcılar genellikle Twitter, LinkedIn veya Reddit gibi platformlara en son haberlerden haberdar olmak, sektörle ilgili bilgiler edinmek veya meraklarını gidermek için başvurur. Buradaki haz, bilgi edinmektir.

Sosyal Etkileşim: Facebook, Instagram ve WhatsApp gibi platformlar öncelikle sosyal bağlantıları sürdürmek, yeni arkadaşlar edinmek veya topluluk gruplarına katılmak için kullanılır. İlişkili hazlar arasında yoldaşlık, sosyal destek ve aidiyet duygusu yer alır.

Eğlence: TikTok, YouTube ve Instagram gibi platformlar, kısa skeçler ve müzik videolarından kapsamlı web dizilerine kadar çok sayıda eğlenceli içerik sağlar. Dikkat dağıtmak, rahatlamak veya eğlenmek isteyen kullanıcılar bu tür içeriklerden tatmin olurlar. (Kaur, P. & Lang, D. 2018,203)

Kendini ifade etme: Sosyal medya kullanıcılara kimliklerini, fikirlerini ve yeteneklerini ifade edebilecekleri yollar sunar. Instagram'da fotoğraf yayınlamak, Tumblr'da blog yazmak veya Twitter'da düşünceleri paylaşmak, kendini temsil etme ve onaylama ihtiyacını karşılayabilir.

Ağ oluşturma: LinkedIn gibi platformlar profesyonel ağ oluşturma ihtiyaçlarını karşılayarak kullanıcıların sektördeki meslektaşlarıyla bağlantı kurmasına, başarılarını paylaşmasına ve iş fırsatları aramasına olanak tanır. Tatmin, profesyonel büyüme ve fırsatlardan kaynaklanır.

Sanal Varlık: Facebook'ta check-in yapmak, Instagram'da konum paylaşmak veya WhatsApp'ta durum güncellemek, bir kullanıcının sanal varlığını işaretleme ve dijital sosyal çevrelerde alakalı kalma ihtiyacını karşılayabilir.

Kullanımlar ve Doyumlar Teorisi, sosyal medya kullanımını yönlendiren çeşitli motivasyonları anlamak için bir çerçeve sunmaktadır. Sosyal medya platformları çeşitlenmeye ve günlük hayata entegre olmaya devam ettikçe, kullanıcılar tarafından aranan çeşitli hazları takdir etmek platform geliştirme, içerik oluşturma ve dijital pazarlama stratejilerine rehberlik edebilir. (Kwon, H. & Choi, J. 2017, 45)

2.2.3. Yeniliklerin Yayılması Teorisi: Sosyal Medya Teknolojilerinin Benimsenmesi ve Yayılması

Yeniliklerin Yayılımı Teorisine Giriş:

Everett Rogers tarafından ortaya atılan Yeniliklerin Yayılımı Teorisi, yeni fikir ve teknolojilerin sosyal sistemler içerisinde nasıl, neden ve hangi oranda yayıldığını araştırmaktadır. Bu teori, yenilikleri benimseyenleri benimseme oranlarına göre beş kategoride sınıflandırır: yenilikçiler, erken benimseyenler, erken çoğunluk, geç çoğunluk ve geride kalanlar.

Yeniliklerin Yayılımı Teorisinin Temel Kavramları:

İnovasyon: Bir birey veya topluluk tarafından yeni olarak algılanan herhangi bir yeni fikir, uygulama veya nesne.

İletişim Kanalları: Yenilik hakkındaki bilginin bir sosyal sistemin üyelerine iletildiği araçlar.

Zaman: Yeniliğin sosyal sistem üyeleri tarafından benimsenmesi için geçen süre.

Sosyal Sistem: İnovasyonun benimsenme oranını belirleyen birbirine bağlı bireyler kümesi.

Teorinin Sosyal Medya Teknolojilerine Uygulanması:

Yeni Platformların Ortaya Çıkışı: TikTok veya Clubhouse gibi platformlar ilk ortaya çıktığında, genellikle risk almaya istekli küçük bir grup olan 'yenilikçiler' tarafından benimsenir. Bu platformlar ilgi çektikçe, 'erken benimseyenler' devreye girerek daha geniş kitleleri katılmaya teşvik eder.

Özelliklerin Benimsenmesi: Instagram Stories veya Facebook Live gibi özellikler başlangıçta sınırlı sayıda kullanıcı tarafından kullanıldı. Ancak, daha fazla insan faydalarını gördükçe, bu özellikler ana akım haline geldi.

İletişim Kanalları Aracılığıyla Yaygınlaştırma: Sosyal medya fenomenleri, haber kaynakları ve akran tavsiyeleri genellikle yeni platformlar veya özelliklerle ilgili farkındalığın yayıldığı kanallar olarak işlev görür. Örneğin, yeni bir Instagram özelliği hakkında bir YouTube eğitimi, bu özelliğin benimsenme oranını hızlandırabilir.

Geri Bildirim Döngüleri: Sosyal medya anında geri bildirim olanağı tanır. Platformlar beta özellikleri tanıtabilir, kullanıcı geri bildirimlerini toplayabilir, gerekli ayarlamaları yapabilir ve ardından son sürümü kullanıma sunabilir. Bu yinelenmeli süreç teknolojinin benimsenmesini hızlandırabilir.

Ağ Etkileri: Sosyal medya platformlarının değeri, daha fazla kullanıcı katıldıkça artar. Bu olgu olumlu bir geri besleme döngüsü yaratır: daha fazla insan platformu benimsedikçe, platformun faydası ve yeni kullanıcılar için çekiciliği artar ve benimsenmesini daha da teşvik eder. Benimsemenin Önündeki Engeller: Birçok teknolojinin hızlı benimsenme oranına rağmen, gizlilik endişeleri, teknolojik okuryazarlık veya algılanan fayda eksikliği gibi bazı engeller belirli kullanıcı segmentlerini caydırabilir. Bu engellerin anlaşılması, daha geniş bir yayılım hedefleyen platformlar için çok önemlidir.

Yeniliklerin Yayılımı Teorisi, sosyal medya teknolojilerinin benimsenme dinamiklerini anlamak için sağlam bir çerçeve sunmaktadır. Dijital ortam sürekli geliştikçe, teori benimseme modellerini tahmin etme, pazara giriş stratejileri oluşturma ve farklı sosyal medya platformlarındaki kullanıcı davranışlarını anlama konusunda içgörüler sunmaktadır. (Ramirez, A.F. & Brunn, S. 2021,117)

2.2.4. Sosyal Varlık Teorisi: Çevrimiçi Etkileşim ve İletişimin İncelenmesi

Sosyal Mevcudiyet Teorisine Giriş:

1970'lerde geliştirilen Sosyal Mevcudiyet Teorisi, iletişim ortamlarının "sosyal mevcudiyet" hissini - bir bireyin sanal bir ortamda diğerleriyle kişisel, sosyal bir bağlantı hissetme derecesi iletmeye yeteneklerine göre değiştiğini öne sürer. Video konferans gibi daha zengin bir ortam, kısa mesaj gibi daha yalın bir ortama göre daha yüksek bir sosyal mevcudiyet sunar.

Sosyal Mevcudiyet Teorisinin Temel Kavramları:

Medya Zenginliği: Bir iletişim ortamının, üzerinden gönderilen bilgiyi doğru bir şekilde yeniden üretme kapasitesini ifade eder. Ortam ne kadar zenginse, o kadar fazla ipucu (ton, yüz ifadesi, beden dili gibi) iletebilir.

Kişilerarası Etkileşim: Etkileşimin duygusal ve anlayış bileşenlerini kabul ederek iletişimde insandan insana temasın önemini vurgular.

Belirginlik Derecesi: Bir bireyin ilettiği duygu ve niyetlerin alıcı tarafından algılanışındaki belirginlik ve netlik.

Teorinin Çevrimiçi Etkileşim ve İletişime Uygulanması:

Sosyal Medya Platformlarının Evrimi: Forumlar veya metin tabanlı sohbet odaları gibi ilk çevrimiçi iletişim yöntemleri nispeten düşük bir sosyal varlığa sahipti. Zoom veya FaceTime gibi video ve ses özellikleri sunan modern platformlar çok daha zengin bir ortam sunarak daha yüksek bir bağlılık hissi yaratmaktadır.

İfadeler ve GIF'ler: Metnin sınırlılıklarını kabul eden platformlar, duygusal ifadeyi geliştirmek ve dijital sohbetlerde algılanan sosyal varlığı artırmak için araçlar olarak ifadeleri, emojileri ve GIF'leri tanıttı.

Artırılmış ve Sanal Gerçeklik: VR sohbet odaları veya AR video görüşmeleri gibi yenilikler sınırları zorluyor, gerçeğe yakın bir varlık hissi sunuyor ve uzaktaki kullanıcıların aynı fiziksel alanda olduklarını hissetmelerini sağlıyor.

Çevrimiçi İşbirliği Ortamları: Slack veya Microsoft Teams gibi platformlar yalnızca iş iletişimini kolaylaştırmakla kalmıyor, aynı zamanda fiziksel ofislerdeki su soğutucusu sohbetlerini taklit ederek iş dışı tartışmalara adanmış kanallar aracılığıyla sosyal bağlılığı da teşvik ediyor.

Düşük Sosyal Varlığın Zorlukları: Zenginlikten yoksun iletişim platformları, sözel olmayan ipuçlarının yokluğu nedeniyle iletişimsizliklere veya yanlış anlamalara yol açabilir. Bu durum özellikle incelikli tartışmaların gerekli olduğu profesyonel ortamlarda belirgin olabilir.

Uyarlanabilir Davranışlar: Kullanıcılar genellikle sınırlı zenginliğe sahip platformlar için uyarlanabilir davranışlar geliştirir. Örneğin, metin sohbetlerinde bireyler mesajlarının net bir şekilde anlaşıldığından emin olmak için açık ifadeler, büyük harf kullanımı veya tekrarlama kullanabilir.

Sosyal Varlık Teorisi, insanların bağlanma ihtiyaçlarını ve teknolojinin dijital alanlarda kişiler arası yakınlığı artırma veya engelleme yollarını anlamının önemini vurgulamaktadır. Çevrimiçi dünya, kişisel ve profesyonel yaşamlarda giderek artan bir temel haline geldikçe, platformların gerçek insan bağlantısını teşvik etmesini sağlamak çok önemli olacaktır. (Peters, M. & Thomas, L. 2019,205)

BÖLÜM 3: SAĞLIK YÖNETİMİ VE TEORİK YÖNÜ

3.1. Sağlık Yönetimini Anlamak

Sağlık yönetimi, etkili sağlık hizmeti sunumunu sağlamak için stratejik liderlik, kaynak optimizasyonu ve kalite güvencesini birleştirir. Hem hasta memnuniyetini hem de sistemin sürdürülebilirliğini garanti altına almak için sağlık çalışanlarının işe alımını ve eğitimini, mali gözetimi, düzenleyici standartlara bağlılığı ve politika oluşturma sürecine katılımı kapsar. Genellikle etkili bir sağlık sisteminin bel kemiği olarak kabul edilen sağlık yönetimi, kaliteli sağlık hizmetleri sunmak için hem insan hem de maddi kaynakların düzenlenmesidir. Özünde şunlara odaklanır:

Stratejik Liderlik: Sağlık kuruluşlarının vizyon ve misyonunu tanımlamak, bunların toplumun ihtiyaçları ve mevcut sağlık trendleriyle uyumlu olmasını sağlamak.

Operasyon Yönetimi: Hastalara zamanında ve kaliteli bakım sunmak için tıbbi ekipman, tesisler ve insan gücü gibi kaynakların verimli bir şekilde kullanılmasını sağlayarak günlük operasyonları denetlemek.

Kalite Güvencesi: Sağlanan sağlık hizmetlerini izlemek, değerlendirmek ve sürekli iyileştirmek için sistemler uygulamak, hasta güvenliğini ve memnuniyetini sağlamak.

Mali Yönetim: Bütçeleme, finansal planlama ve kaynak tahsisi yoluyla kuruluşun mali sağlığının sağlanması, kaliteli bakım ile ekonomik sürdürülebilirliğin dengelenmesi.

İnsan Kaynakları Yönetimi: Sağlık tesislerinde iyi eğitilmiş, yetkin profesyonellerin istihdam edilmesinin sağlanması ve bu kişilerin gelişimi ve elde tutulması için olumlu bir çalışma ortamının teşvik edilmesi.

Politika Katılımı: Sağlık hizmetleri politikaları, düzenlemeleri ve trendleri ile ilgilenmek, kuruluşun düzenleyici standartlarla uyumlu olmasını sağlamak ve faydalı sağlık hizmetleri politikalarını savunmak.

Bu unsurları bir araya getiren sağlık yönetimi, sağlık kuruluşlarının yalnızca birinci sınıf bakım sağlamak için donanımlı olmalarını değil, aynı zamanda yaklaşımlarında sürdürülebilir, uyarlanabilir ve hasta merkezli olmalarını sağlar. (Moreno, P.R. & Sanchez, L.M. 2019)

3.1.1. Sağlık Yönetiminin Tanımı ve Genel Bakış

Tanım: Sağlık Yönetimi, sağlık kurumlarındaki tıbbi ve idari faaliyetlerin denetlenmesi, yönlendirilmesi ve koordine edilmesine ilişkin sistematik bir süreçtir. Bireyler ve toplumlar için en iyi sağlık sonuçlarını elde etmek amacıyla kaynakların planlanması, organize edilmesi ve kontrol edilmesini kapsar.

Genel Bakış:

Kapsam: Sağlık Yönetimi, hastaneler ve kliniklerden sağlık sigortası şirketleri ve halk sağlığı kurumlarına kadar sağlık sektörünün çeşitli sektörlerini kapsar. Bu kuruluşların sorunsuz ve verimli işleyişinin sağlanmasında çok önemli bir rol oynar.

Temel Sorumluluklar: Bu alan, stratejik planlama, finansal yönetim, insan kaynakları yönetimi, hasta bakım yönetimi ve sağlık hizmetleri yasa ve yönetmeliklerine uygunluğun sağlanmasını içerir. (O'Conner, L. & Yeats, R. 2022,7)

Disiplinlerarası Yaklaşım: Sağlık Yönetimi, halk sağlığı, işletme, hukuk ve sosyal bilimlerden gelen bilgileri birleştiren disiplinler arası bir alandır. Bu eklektik yaklaşım, sağlık sistemlerinin karşılaştığı sayısız zorluğun üstesinden gelmek için hayati önem taşımaktadır.

Önemi: Teknolojinin entegrasyonu, gelişen hasta ihtiyaçları ve değişen düzenleyici manzaralar da dahil olmak üzere modern sağlık hizmetlerinin karmaşıklığı ile etkili sağlık yönetimi her zamankinden daha kritiktir. Sağlık kurumlarının mali sorumluluğu ve mevzuata uygunluğu sürdürürken kaliteli bakım sağlayabilmesini sağlar.

Gelecek Beklentileri: Sağlık hizmeti sonuçlarının iyileştirilmesine yönelik küresel vurgunun devam etmesi ve sağlık hizmeti sunum sistemlerinin artan karmaşıklığı, yetkin sağlık yöneticilerine duyulan ihtiyacın arttığını daha da vurgulamaktadır. Sağlık hizmetleri gelişmeye devam ettikçe, sağlık yönetiminin rolü ve önemi de artmaktadır.

Özünde, Sağlık Yönetimi, sağlık kurumlarının modern tıbbın karmaşık ve dinamik ortamında gezinmeleri için temel oluşturarak hasta merkezli, verimli ve sürekli değişen ortama uyumlanabilir kalmalarını sağlar.

3.1.2. Sağlık Yönetiminin Teorik Temelleri

Sağlık yönetiminin teorik temelleri, sağlık kurumları içindeki karar alma süreçlerine, stratejilere ve uygulamalara rehberlik eden bir pusula görevi görür. Bu teoriler, sağlık

hizmetleri ortamının karmaşıklıklarının yorumlanabileceği ve ele alınabileceği yapılandırılmış bir mercek sağlar. İşte bazı önemli teorik temeller:

Sistem Teorisi: Sağlık kurumlarının, tüm bileşenlerin birbiriyle ilişkili olduğu entegre varlıklar olarak faaliyet gösterdiğini öne sürer. Bir parçadaki değişiklikler veya aksaklıklar tüm sistemde dalgalanma etkisi yaratabilir. Bu bağlantıları anlamak bütünsel yönetim için hayati önem taşır.

Durumsallık Teorisi: Tüm sağlık kuruluşlarına uygun evrensel bir yönetim stratejisi olmadığını savunur. Bunun yerine, yönetim uygulamaları ve kararları her kurumun kendine özgü bağlamına, ihtiyaçlarına ve zorluklarına göre uyarlanmalıdır. (Patel, N.K. & Lee, A.J. 2020)

Dönüşümsel Liderlik Teorisi: Personele ilham verme ve motive etmede liderliğin rolünü vurgular. Sağlık hizmetleri bağlamında, dönüşümsel liderler kurumsal değişimi yönlendirebilir, yeniliği teşvik edebilir ve hasta bakım kalitesini yükseltebilir.

Paydaş Teorisi: Hastalar ve sağlık personelinden politika yapıcılara ve toplum üyelerine kadar sağlık hizmetleri kararlarında tüm paydaşların çıkarlarını, endişelerini ve değerlerini dikkate almanın önemini vurgular. **Kalite Yönetimi Teorileri:** Bunlar, Toplam Kalite Yönetimi (TKY) ve Sürekli Kalite İyileştirme (SKİ) gibi, sağlık hizmeti kalitesinin, hasta güvenliğinin ve kurumsal verimliliğin sürekli iyileştirilmesine öncelik veren bir dizi yaklaşımı kapsar.

Örgütsel Kültür Teorisi: Kurum kültürünün çalışan davranışı, hasta memnuniyeti ve genel kurum performansı üzerindeki önemli etkisini kabul eder. Olumlu, hasta merkezli bir kültür ekip çalışmasını teşvik edebilir, kalite iyileştirmelerini yönlendirebilir ve hasta güvenini artırabilir.

Sağlık yönetiminin teorik temelleri sadece soyut kavramlar değildir; bunlar sağlık liderlerinin stratejilerini şekillendiren ve bilgilendiren pratik araçlardır. Sağlık yöneticileri bu teorileri anlayarak ve entegre ederek zorlukların üstesinden gelebilir, bilinçli kararlar alabilir ve kuruluşlarını hasta bakımı ve operasyonel verimlilikte mükemmelliğe doğru yönlendirebilirler. (Schmidt, P.R. & Almeida, F.V. 2021)

3.1.3. Teknolojinin Sağlık Yönetimine Entegrasyonu

Teknolojinin sağlık yönetimine entegrasyonu, sağlık hizmetlerinin nasıl sunulduğu, izlendiği ve geliştirildiği konusunda dönüştürücü bir değişimi temsil etmektedir. Dijital

Çözümlerin ortaya çıkmasıyla birlikte sağlık yönetimi, hem hastalara hem de hizmet sağlayıcılara fayda sağlayan benzeri görülmemiş gelişmeler yaşıyor. İşte genel bir bakış:

Elektronik Sağlık Kayıtları (EHR'ler): EHR'ler çoğu sağlık hizmeti ortamında kağıt kayıtların yerini alarak hasta verilerinin erişilebilir olmasını, gerçek zamanlı olarak güncellenmesini ve farklı sağlık hizmeti sağlayıcıları arasında paylaşılmasını sağlamıştır. Bu, bakım koordinasyonunu geliştirir, hataları azaltır ve hasta sonuçlarını iyileştirir.

Tele Sağlık ve Teletıp: Video konferans araçları ve dijital platformlar sayesinde hastalar artık evlerinin rahatlığında sağlık uzmanlarına danışabiliyor. Bu, özellikle uzak veya yetersiz hizmet alan nüfuslar için bakıma erişimi genişletmekle kalmaz, aynı zamanda sağlık hizmeti maliyetlerini de azaltır. (Stenberg, M. & Watts, C.L. 2020,158)

Giyilebilir Sağlık Cihazları: Akıllı saatler ve fitness takip cihazları gibi giyilebilir cihazlar, yaşamsal belirtilerin ve sağlık ölçümlerinin sürekli olarak izlenmesine olanak tanır. Bu gerçek zamanlı veriler, kronik hastalıkları olan hastalar ve önleyici sağlık hizmetleri için çok değerli olabilir.

Yapay Zeka (AI) ve Makine ğrenimi: Bu teknolojiler tahmine dayalı analitik, hastalık tanımlama, kişiselleştirilmiş tedavi planları ve idari görevler için entegre edilmektedir. Örneğin, yapay zeka risk altındaki hastaları belirlemek veya kişiselleştirilmiş tedavi stratejileri önermek için geniş veri kümelerini analiz edebilir.

Sağlık Hizmetlerinde Blok Zinciri: Blockchain teknolojisi, hasta verilerini depolamak ve paylaşmak için güvenli, şeffaf ve kurcalamaya karşı dayanıklı yollar sunarak gizliliği sağlar ve farklı sağlık sistemleri arasında birlikte çalışabilirliği artırır.

Sağlık Bilgi Değişimleri (HIE'ler): HIE'ler, hasta verilerinin farklı sağlık sistemleri arasında paylaşılmasını kolaylaştırarak, bir hastanın nerede bakım aldığına bakılmaksızın sağlık bilgilerinin erişilebilir ve güncel olmasını sağlar.

Mobil Sağlık (mHealth) Uygulamaları: Akıllı telefon uygulamaları hastalara sağlıklarını izleme, randevularını planlama, sağlık bilgilerine erişme ve sağlık hizmeti sağlayıcılarıyla doğrudan iletişim kurma araçları sağlar.

Sanal Gerçeklik (VR) ve Artırılmiş Gerçeklik (AR): Bu teknolojiler tıbbi eğitim, hasta rehabilitasyonu ve ağrı yönetimi gibi alanlarda ilgi görmektedir. Teknoloji çok sayıda fırsat sunarken, aynı zamanda zorlukları da beraberinde getirmektedir. Veri gizliliği ve güvenlik endişeleri, dijital uçurum, teknolojiye potansiyel aşırı bağımlılık ve sağlık

Çalışanları için sürekli eēitim ihtiyaı, ele alınması gereken konulardan bazılarıdır. Teknolojinin saēlık yönetimine entegrasyonu, asırlık zorluklara yenilikçi çözümler sunarak saēlık hizmetleri ortamını yeniden şekillendiriyor. Saēlık yönetimi, bu teknolojik gelişmeleri mantıklı ve etik bir şekilde kullanarak herkes için daha kişiselleştirilmiş, verimli ve erişilebilir bir bakım aēını başlatabilir. (Tan, M.L. & Wu, J. 2019,75),

3.1.4. Sosyal Medyanın Saēlık Yönetimine Etkisi

Dijital aēda, sosyal medya platformları sadece iletişim aracı olma rollerini aşarak bilgi yayma, halkın katılımı ve hatta saēlık yönetimi için etkili yollar haline gelmiştir. Sosyal medyanın saēlık yönetimine entegrasyonunun çok yönlü etkileri olmuştur:  Saēlık Bilgilerinin Yaygınlaştırılması: Saēlık kurumları sosyal medyayı önemli halk saēlıēı güncellemelerini, tavsiyelerini ve araştırma bulgularını paylaşmak için kullanmaktadır. Pandemi gibi saēlık krizleri sırasında, bu platformlar bilginin hızlı yayılmasında çok önemli bir rol oynamaktadır. Hasta Katılımı ve Desteēi: Sosyal medya, evrimii hasta topluluklarının oluşturulmasının önünü açmıştır. Bu forumlar, benzer saēlık sorunlarına sahip bireylerin deneyimlerini paylaşmalarına, destek sunmalarına ve tavsiye alışverişinde bulunmalarına olanak tanıyarak bir yoldaşlık duygusu geliştirmektedir.

Geri Bildirim ve Hizmet İyileştirme: Sosyal medya incelemeleri ve geri bildirimleri sayesinde, saēlık hizmeti saēlayıcıları hastaların deneyimleri ve algıları hakkında bilgi edinebilir, hizmet sunumunda ve hasta bakımında iyileştirmeleri kolaylaştırabilir.

Saēlıēın Teşviki ve Kampanyalar: Sosyal medya kampanyaları, meydan okumaları ve hashtag'leri, ruh saēlıēından önleyici taramalara kadar çeşitli konularda saēlıēın teşviki ve farkındalık yaratılması için popüler araçlar haline gelmiştir. (Wilson, E.F. & Kapoor, S. 2018,415)

Kriz Yönetimi ve İtibar: Saēlık krizleri veya kurumsal aksilikler yaşandığında, saēlık kuruluşları sosyal medyayı zamanında iletişim kurmak, yanlış anlamaları aıklıēa kavuşturmak ve kamu güvenini yeniden tesis etmek için kullanabilir.

Tele Saēlık Kolaylaştırması: Bazı platformlar artık saēlık uzmanlarıyla video konsültasyonlarını ve doērudan mesajlaşmayı destekleyerek, özellikle halk saēlıēı acil durumlarında faydalı olan geleneksel yüz yüze ziyaretlere bir alternatif sunmaktadır.

Yanlış Bilgilendirme ve Zorlukları: Sosyal medyanın yarattığı önemli zorluklardan biri de sağlıkla ilgili yanlış bilgilerin veya "sahte haberlerin" yayılmasıdır. Bu durum yersiz paniğe, yanlış anlamalara ve potansiyel olarak zararlı sağlık davranışlarına yol açabilir.

Profesyonel Ağ Oluşturma: LinkedIn gibi platformlar ve özel forumlar, sağlık profesyonelleri arasında ağ oluşturmayı kolaylaştırarak uzmanlık, araştırma ve en iyi uygulamaları paylaşımlarına olanak tanır.

Hasta Verilerinin Gizliliği Endişeleri: Sağlık tartışmaları çevrimiçi hale geldikçe, sosyal medyada paylaşılan hassas hasta bilgilerinin korunmasını ve herhangi bir gizlilik düzenlemesini ihlal etmemesini sağlama ihtiyacı artmaktadır.

Sürekli Tıp Eğitimi: Sosyal medya platformları, özellikle web seminerleri ve canlı oturumlara ev sahipliği yapanlar, sağlık çalışanlarına öğrenme, eğitim ve tıbbi araştırmalardaki en son gelişmelerden haberdar olma fırsatları sunar.

Sosyal medyanın sağlık yönetimi üzerindeki etkisi derin ve geniş olmakla birlikte, iki ucu keskin bir kılıçtır. Sayısız faydasının yanı sıra, özellikle yanlış bilgilendirme ve veri gizliliği ile ilgili doğal zorluklar da vardır. Sosyal medyanın sağlık yönetimine etkili bir şekilde entegrasyonu bir denge gerektirmektedir - güçlü yönlerinden faydalanırken risklerini aktif bir şekilde azaltmak.

3.1.5. Sağlık Yönetiminde Güncel Eğilimler ve Uygulamalar

Sağlık hizmetleri ortamı teknolojik gelişmelere, değişen hasta ihtiyaçlarına ve küresel sağlık sorunlarına yanıt olarak geliştikçe, sağlık yönetimi de uyum sağlamalı ve yenilikler yapmalıdır. Aşağıda, bu alanı şekillendiren bazı güncel trendler ve uygulamalar özetlenmektedir:

Değer Bazlı Bakım: Hizmet karşılığı ücret modelinden uzaklaşarak, hasta sonuçlarına odaklanan değer temelli bakıma giderek daha fazla vurgu yapılmaktadır. Bu yaklaşım, sağlık hizmeti sağlayıcılarını hasta memnuniyetini ve bütünsel refahı vurgulayarak yüksek kaliteli bakım sunmaya teşvik etmektedir.

Veri odaklı karar verme: Büyük miktarda sağlık hizmeti verisinin giderek daha fazla kullanılabilir hale gelmesiyle birlikte, analitik çok önemli bir rol oynamaktadır. Özellikle öngörücü analitik, hasta ihtiyaçlarını tahmin etmek, kaynak tahsisini optimize etmek ve hizmet sunumunu iyileştirmek için kullanılmaktadır. (Schmidt, P.R. & Almeida, F.V. 2021)

Dijital Sağlık ve Teletıp: Tele-sağlık platformlarının ve dijital sağlık araçlarının yükselişi, özellikle uzak ve yetersiz hizmet alan topluluklara fayda sağlayarak bakıma erişimi genişletmiştir. Sanal konsültasyonlar, uzaktan izleme ve mHealth uygulamaları artık sağlık hizmeti sunumunun ayrılmaz bir parçasıdır.

Entegre Bakım: Bu, multidisipliner ekiplerin kapsamlı bakım sunmak için birlikte çalıştığı işbirlikçi bir yaklaşımı içerir. Birinci basamak sağlık hizmetleri, uzmanlar ve yardımcı sağlık profesyonellerinin entegre edilmesi, sorunsuz bir hasta yolculuğu sağlar.

Sürdürülebilirlik ve Çevre Dostu Uygulamalar: Küresel çevre kaygılarının ortasında, sağlık kurumları atık yönetimi, enerji tasarruflu altyapılar veya sürdürülebilir tedarik zincirleri gibi sürdürülebilir uygulamaları benimsemektedir.

Hasta merkezlilik: Kişiselleştirilmiş tıp ve hasta merkezli bir yaklaşım ön planda. Bu, tıbbi bakımın bireysel hasta ihtiyaçlarına, tercihlerine ve genetik yapıya göre uyarlanmasını vurgulamaktadır.

İşgücü Refahı: Sağlık mesleklerinin baskıları göz önüne alındığında, sağlık çalışanlarının refahını ve ruh sağlığını sağlamaya giderek daha fazla odaklanılmaktadır. Dayanıklılık eğitimi, ruh sağlığı desteği ve iş-yaşam dengesi girişimleri ilgi görmektedir.

Mevzuata Uygunluk ve Siber Güvenlik: Sağlık hizmetleri teknolojiyi giderek daha fazla entegre ettikçe, veri koruma ve siber güvenliğin sağlanması çok önemli hale geliyor. Ayrıca, gelişen sağlık hizmetleri yönetmelikleri ve standartlarıyla uyumlu kalmaya da odaklanılıyor.

Küresel Sağlık İşbirlikleri: Birbirine bağlı bir dünyada, küresel sağlık sorunları uluslararası işbirliğini gerektiriyor. Pandemi müdahalesi, araştırma ortaklıkları veya ortak sağlık girişimleri olsun, sınır ötesi işbirlikleri her zamankinden daha önemlidir.

Sağlık yönetimindeki mevcut eğilimler, küresel zorluklara ve teknolojik yeniliklere duyarlı, dinamik ve gelişen bir alanı yansıtmaktadır. Bu eğilimler sağlık hizmetlerinin geleceğini şekillendirirken, herkese kaliteli, bütüncül ve erişilebilir sağlık hizmeti sunma hedefi değişmemektedir. . (Peters, M. & Thomas, L. 2019,210)

3.1.6. Sağlık Geliştirme Modelleri ve Stratejileri

Sağlığın geliştirilmesi, refahın artırılması, hastalıkların önlenmesi ve bireylerin kendi sağlıklarının sorumluluğunu üstlenmeleri için güçlendirilmesine yönelik proaktif bir

yaklaşımıdır. Sağlığın geliştirilmesinin başarısı, köklü modellere dayanan stratejik planlamaya bağlıdır. İşte bu temel modellerden bazılarına ve ilham verdikleri stratejilere bir bakış:

Sağlık İnanç Modeli (SİM):

Kavram: SİM, bireylerin kişisel bir sağlık tehdidi algıladıklarında ve belirli bir sağlık davranışının bu tehdidi azaltacağına inandıklarında önleyici sağlık eylemleri gerçekleştirme olasılıklarının daha yüksek olduğunu öne sürer.

Strateji: Sağlık mesajlarını algılanan engellere, faydalara, duyarlılığa ve ciddiyete hitap edecek şekilde uyarlayın. Sigara içmenin riskleri ve bırakmanın faydaları hakkında eğitim vermek buna bir örnek olabilir.

Sosyal Bilişsel Teori (SBT):

Kavram: SBT sosyal etkinin ve gözlemsel öğrenmenin önemini vurgular.

Strateji: Sağlığı geliştirme kampanyaları için rol modelleri ve akran liderleri kullanın. Örnekler arasında ruh sağlığı farkındalığını teşvik eden ünlüler veya madde bağımlılığını önleme programlarında ergenlere rehberlik eden akranlar yer almaktadır.

Trans teorik Model (Değişim Aşamaları):

Kavram: Davranış değişikliğinin zaman içinde ortaya çıkan bir süreç olduğunu kabul eder ve ön-tefekkür, tefekkür, hazırlık, eylem ve sürdürme gibi bir dizi aşamadan geçer.

Strateji: Müdahaleleri bireyin mevcut davranış değişikliği aşamasına göre uyarlayın. Örneğin, düşünme aşamasındaki bireyler motivasyonel görüşmelerden faydalanabilir. (Moreno, P.R. & Sanchez, L.M. 2019)

Planlı Davranış Teorisi (PDT)

Kavram: Niyet, öznel normlar, algılanan davranışsal kontrol ve tutumların davranışı etkilediğini öne sürer.

Strateji: Bu belirleyicileri ele alan müdahaleler tasarlayın. Örneğin, sağlıklı beslenmeyi teşvik etmek için, besleyici gıdalara yönelik tutumları değiştirmeye, toplumsal kabulü sergilemeye ve algılanan kontrolü artırmak için kolay tarifler sunmaya odaklanılabilir.

Topluluk Organizasyon Modeli: (TOM)

Kavram: Bu model, sağlık sorunlarını tanımlamak ve bunları ele almak için stratejiler oluşturmak ve uygulamak için toplum odaklı çabaları vurgular.

Strateji: Yerel sağlık sorunlarının belirlenmesi, önceliklerin belirlenmesi ve toplum temelli egzersiz programları veya sağlık fuarları gibi çözümlerin uygulanmasında toplum üyelerinin katılımının sağlanması.

Yeniliklerin Yayılması Teorisi:

Kavram: Yeni fikirlerin, uygulamaların ve teknolojilerin topluluklar içinde nasıl yayıldığını açıklar.

Strateji: Bir sağlığı geliştirme girişimini desteklemek için erken benimseyenleri veya bir topluluğun etkili üyelerini belirleyin ve bunlara katılın, böylece daha geniş kabul ve benimsemeyi kolaylaştırın.

Stratejik Yaklaşımlar:

Çok Düzeyli Müdahaleler: Sağlıklı davranışlara elverişli bir ortam yaratmak için birey, toplum ve politika düzeyindeki müdahaleleri birleştirin.

Kitlesel Medya Kampanyaları: Sağlık mesajlarını geniş ve tutarlı bir şekilde yaymak için çeşitli medya platformlarını kullanın.

Politika ve Çevresel Değişiklikler: Dumansız bölgeler, güvenli yaya yolları veya sübvansiyonlu spor salonu üyelikleri gibi destekleyici ortamlar yaratarak sağlığı teşvik edin.

Sağlığı geliştirme modelleri, etkili müdahaleler tasarlamak için yapılandırılmış ve kanıta dayalı bir çerçeve sağlar. Sağlık profesyonelleri bu modelleri anlayarak ve bunlardan yararlanarak bireyler ve toplumlar arasında yankı uyandıran stratejiler geliştirebilir, sağlık ve esenlik kültürünü teşvik edebilir.(Fitzgerald, T. & Rhodes, C. 2018)

3.2. Sosyal Medyanın Toplum ve Sağlık Yönetimi Üzerindeki Etkisi

3.2.1. Sosyal Medyanın Bilgi Paylaşımı ve Sağlık Bilinci Üzerindeki Etkisi

Dijital çağda sosyal medya, yalnızca kişiler arası bağlantıların kurulduğu bir platform olmaktan çıkarak toplumsal normları şekillendiren, kamuoyunu etkileyen ve tüketici davranışlarını belirleyen itici faktörler haline gelmiştir. Sosyal medyanın etkisi, özellikle

hem faydalı hem de potansiyel olarak zararlı etkilere sahip olduğu sağlık yönetimi sektöründe belirgindir.

Toplum Üzerindeki Etkisi:

Bağlanabilirlik ve Küreselleşme: Sosyal medya coğrafi sınırlar arasında köprü kurmakta, küresel diyalogları teşvik etmekte ve paylaşılan deneyimler, anlatılar ve kültürel alışverişler için bir alan yaratmaktadır.

Anlık Bilgi Yayılımı: Olaylar, haberler ve gelişmeler gerçek zamanlı olarak yayılarak farkındalığı artırır ancak aynı zamanda yanlış bilgilendirme potansiyeli de yaratır.

İletişim Kalıplarında Değişim: Geleneksel iletişim yöntemleri dijital etkileşimlerin gölgesinde kaldı ve kişiler arası ilişkileri, ruh sağlığını ve toplumsal dinamikleri etkiledi.

Aktivizm ve Toplumsal Hareketler: Twitter ve Facebook gibi platformlar, sosyal adalet savunuculuğundan çevresel amaçların arkasında toplanmaya kadar küresel hareketlerin doğmasına neden oldu.

Ruh Sağlığı Etkileri: Karşılaştırmalar, çevrimiçi taciz ve sürekli onaylanma ihtiyacı, özellikle gençler arasında ruh sağlığı sorunlarını daha da kötüleştirebilir.

Sağlık Yönetimi Üzerindeki Etkisi:

Dijital Sağlık Teşviki: Sağlık kuruluşları, savunuculuk kampanyaları, sağlık bilinci çalışmaları ve hatta aşılama çalışmaları için sosyal medyadan yararlanarak geniş kitlelere etkili bir şekilde ulaşıyor.

Tele Sağlık ve Çevrimiçi Konsültasyonlar: Platformlar, tıbbi konsültasyonlar için yollar sunarak hasta-doktor boşluklarını kapatır ve sağlık hizmetlerini daha erişilebilir hale getirir.

Hasta Destek Toplulukları: Bunlar, hastaların yolculuklarını paylaşmaları, tavsiye almaları ve özellikle kronik veya nadir hastalıklarla uğraşanlar için duygusal destek almaları için hayati öneme sahip alanlardır.

Gerçek Zamanlı Geri Bildirim Mekanizması: Hastalar sağlık hizmeti sağlayıcılarını anında değerlendirebilir veya deneyimlerini paylaşabilir, böylece sağlık hizmetlerinde şeffaflık ve iyileştirme sağlanabilir.

Yanlış Bilgilendirme ve Sağlık Mitleri: Bilgi paylaşımının kolaylığı, doğrulanmamış ilaçların, sağlık mitlerinin ve bazen tehlikeli tavsiyelerin yaygınlaşmasına da yol açmaktadır.

Veri Güvenliği ve Gizlilik: Sağlıkla ilgili tartışmaların çevrimiçi hale gelmesiyle birlikte, hassas sağlık verilerinin gizliliği ve güvenliği konusunda önemli bir endişe ortaya çıkmaktadır.

Sosyal medyanın toplum ve sağlık yönetimi üzerindeki derin etkisi küçümsenemez. Bilgiyi demokratikleştirme, küresel toplulukları teşvik etme ve sağlık hizmetlerine erişimde devrim yaratma potansiyeli benzersizdir. Ancak bu avantajların yanı sıra yanlış bilgilendirme, veri güvenliği sorunları ve ruh sağlığı endişeleri gibi zorluklar da ortaya çıkmaktadır. Bu iki ucu keskin kılıcın üstesinden gelmek için dijital okuryazarlık, kaynak doğrulama ve etik çevrimiçi uygulamaları vurgulayan dengeli bir yaklaşım gerekmektedir. (DeSilva, L. & Hasegawa, T. 2019, 42)

3.2.2. Sağlıkın Teşviki ve Geliştirilmesi İçin Bir İletişim Aracı Olarak Sosyal Medya

Dijital alan günlük hayatımızın giderek daha fazla ayrılmaz bir parçası haline geldikçe, sosyal medya platformları sağlık teşviki, bilgi yayma ve toplum katılımı için güçlü kanallar olarak ortaya çıkmıştır. Bu platformlar, hem sağlık profesyonelleri hem de kuruluşlar için yeni fırsatlar ve zorluklar sunmaktadır.

Farklı Kitlelere Ulaşmak:

Yaygın Erişilebilirlik: Dünya çapında milyarlarca aktif kullanıcısı olan sosyal medya platformları, sağlık mesajlarını önemli ölçüde güçlendirerek geniş ve çeşitli bir kitleye ulaşmalarını sağlayabilir.

Demografik Hedefleme: Facebook ve Instagram gibi platformlarda bulunan araçlar, mesajların belirli yaş gruplarında, konumlarda veya diğer demografik özelliklerde yankı uyandırmasını sağlayarak özel kampanyalara olanak tanır.

Kültürel Hassasiyet: Sosyal medya, farklı kültürel, dilsel veya bölgesel nüanslara hitap eden ve kapsayıcılığı teşvik eden mesajlar hazırlamak için bir yol sağlar.

Etkileşimli ve İlgi Çekici İçerik:

Görsel Kampanyalar: Hastalıkların önlenmesine ilişkin infografiklerden karmaşık tıbbi kavramları açıklayan kısa video kliplere kadar görsel araçlar anlayışı ve katılımı artırır.

Gerçek Zamanlı Etkileşim: Canlı oturumlar, soru-cevaplar ve web seminerleri doğrudan etkileşime olanak tanıyarak soruların anında yanıtlanmasını sağlar ve bir topluluk duygusu yaratır.

Oyunlaştırma: Sınavlar, zorluklar ve interaktif oyunlar sağlık eğitimini eğlenceli ve akılda kalıcı hale getirerek bilgilerin daha iyi akılda kalmasını sağlayabilir. Topluluk Oluşturma ve

Akran Desteği:

Paylaşılan Deneyimler: Hastalar sağlık yolculuklarını anlatarak benzer zorluklarla karşılaşan

diğer kişilere içgörü, tavsiye ve rahatlık sunabilir.

Çevrimiçi Destek Grupları: Belirli sağlık sorunlarına adanmış forumlar ve gruplar, karşılıklı destek ve bilgi paylaşımını teşvik eden besleyici bir ortam yaratır.

İşbirlikçi Kampanyalar: Etkileyicilerin, ünlülerin veya hasta savunucularının katılımını sağlamak, sağlık kampanyalarına güvenilirlik ve erişim kazandırarak daha önemli bir katılım sağlayabilir.

Sosyal Medya Kullanımında Karşılaşılan Zorluklar:

Yanlış Bilgilendirme: İçerik üretiminin demokratikleşmesi aynı zamanda yanlış bilginin de önünü açmakta, sıkı bir doğruluk kontrolü ve kaynak doğrulaması gerektirmektedir.

Etkileşimi Sürdürmek: Sürekli içerik akışıyla birlikte, sağlık mesajlarının öne çıkmasını ve ilgi çekici kalmasını sağlamak sürekli bir zorluktur.

Gizlilik Endişeleri: Sağlık tartışmaları giderek dijitalleştikçe, hasta gizliliği ve veri güvenliği ile ilgili endişeler ortaya çıkmaktadır.

Geleneksel sağlık iletişimi stratejilerini modern, etkileşimli ve küresel ölçekli yöntemlerle harmanlayan sosyal medyanın sağlığın geliştirilmesi için bir araç olma potansiyeli çok büyüktür. Bununla birlikte, bu potansiyelin başarılı bir şekilde kullanılması yaratıcılık, uyarlanabilirlik ve dijital etik ve okuryazarlık konusunda keskin bir anlayış gerektirmektedir. (Anwar, S. & Malik, N. 2020, 109)

3.2.3. Sosyal Medyanın Sağlık Eğitimi ve Hasta Güçlendirmedeki Rolü

Sosyal medyanın yaygınlığı, geleneksel, tek yönlü bilgi dağıtımından etkileşimli, hasta merkezli yöntemlere geçiş yaparak sağlık eğitiminin dinamiklerini temelden değiştirmiştir. Bu dönüşümün hastanın güçlendirilmesi, bilgiye erişilebilirlik ve sağlık okuryazarlığı üzerinde derin etkileri vardır.

Bilgi Erişilebilirliği ve Yayılımı:

Anlık Güncellemeler: Sosyal medya platformları, sağlık eğitimcilerinin ve kurumlarının zamana duyarlı bilgileri hızlı bir şekilde aktarmasına olanak tanır. Örneğin, sağlıkla ilgili acil durumlar veya salgınlar sırasında gerçek zamanlı kılavuzlar ve güncellemeler paylaşılabilir.

Çeşitli İçerik Formatları: Video eğitimleri, infografikler, podcast'ler ve blog yazıları çeşitli öğrenme tercihlerine hitap ederek sağlık eğitimini daha kapsayıcı ve etkili hale getirir.

İşbirliğine Dayalı Öğrenme: Tartışma forumları, canlı soru-cevap oturumları ve topluluk grupları hastaların etkileşime geçmesi, soru sorması ve işbirliği içinde öğrenmesi için platformlar sunar.

Hasta Güçlendirme:

Bilgilendirilmiş Karar Verme: Çok sayıda sağlık bilgisine erişim, hastaların sağlıkları ve tedavileriyle ilgili bilinçli kararlar almalarını destekler.

Kişisel Sağlık Anlatıları: YouTube veya kişisel bloglar gibi platformlar, bireylerin sağlık yolculuklarını paylaşımlarına olanak tanıyarak benzer deneyimlerden geçen diğer kişilere içgörü, umut ve yoldaşlık duygusu sağlar.

Öz yönetim Araçları: Çok sayıda sağlık uygulaması ve çevrimiçi platform, hastaların fitness ölçümlerini takip etmekten ilaç hatırlatıcılarına kadar sağlıklarını izlemeleri ve yönetmeleri için araçlar sağlar. (Wilson, E.F. & Kapoor, S. 2018, 420)

Kapasite Geliştirme ve Sürekli Öğrenme:

Çevrimiçi Atölye Çalışmaları ve Kurslar: Facebook Live veya webinar araçları gibi platformlar aracılığıyla hastalar ve sağlık meraklıları atölye çalışmalarına, kurslara veya seminerlere erişebilir ve sağlık bilgilerini artırabilirler.

Sosyal medya, deneyimlerin ve bilginin paylaşıldığı hasta liderliğindeki toplulukları veya girişimleri kolaylaştırarak sağlık eğitimine aşağıdan yukarıya bir yaklaşımı teşvik eder.

Kaynak Paylaşımı: Topluluklar, araştırma makaleleri, kendi kendine yardım araçları veya tedavi teknikleri gibi kaynakları paylaşarak sürekli öğrenmeyi teşvik edebilir.

Zorluklar ve Dikkat Edilmesi Gerekenler:

Kalite Güvencesi: Mevcut bilgilerin çokluğu, yanıltıcı veya yanlış sağlık iddialarını da içerebilir. İçeriğin güvenilirliğini sağlamak ve güvenilir kaynakları ayırt etmek çok önemli hale gelir.

Aşırı Bilgi Yüğü: Sağlık bilgilerinin çokluğu hastaları bunaltabilir veya kafalarını karıştırabilir, bu da rehberlik ve küratörlük ihtiyacını vurgular.

Dijital Sağlık Okuryazarlığı: Sosyal medya erişimi demokratikleştirirken, kullanıcıların dijital sağlık bilgilerinde gezinme, anlama ve bunları etkili bir şekilde kullanma becerilerine sahip oldukları varsayımı altta yatmaktadır.

Sosyal medyanın sağlık eğitimi ve hastaların güçlendirilmesindeki rolü dönüştürücüdür. Engelleri yıkararak, etkileşimli öğrenmeyi teşvik ederek ve hastaları sağlık anlatılarının merkezine yerleştirerek, bilgilendirilmiş, güçlendirilmiş hastaların sağlık yolculuklarında aktif katılımcılar haline geldiği bir ortamı teşvik eder. Ancak bu fırsatlarla birlikte kalite, netlik ve hasta desteğini vurgulayan stratejik navigasyon gerektiren zorluklar da ortaya çıkmaktadır. (O'Conner, L. & Yeats, R. 2022)

3.3. Sağlık Yönetimi İçin Sosyal Medya Kullanımında Etik Hususlar

Bilginin gerçek zamanlı olarak paylaşıldığı ve küresel bir erişime sahip olduğu sosyal medyanın hızlı dünyasında, bu dijital alanın sağlık yönetimi ile kesişmesi bir dizi etik kaygıyı da beraberinde getirmektedir. Bu endişeler gizlilik, doğruluk, profesyonellik ve dijital sağlık iletişiminin daha geniş etkileri etrafında dönmektedir.

Gizlilik ve Mahremiyet:

Hasta Verileri: Başarı öykülerini veya referansları paylaşırken, açık onay verilmediği sürece hastaların kimliklerinin ve hassas bilgilerinin korunmasını sağlamak çok önemlidir.

Özel Görüşmeler: Platformlardaki doğrudan mesajlaşma özellikleri sağlık konsültasyonları için kullanılabilir, ancak sağlık hizmeti sağlayıcıları herhangi bir gizli alışveriş için güvenli kanallar kullanmalıdır.

Veri Güvenliği: Platformlar bilgisayar korsanlığına karşı savunmasız olabilir ve bu nedenle hassas sağlık bilgileri dikkatli bir şekilde paylaşılmalıdır.

Doğruluk ve Hesap Verebilirlik:

Yanlış Bilgilendirme: İçerik oluşturma sürecinin demokratikleşmiş doğası, yanlış bilginin hızla yayılabileceği anlamına gelmektedir. Sağlık profesyonelleri ve kuruluşları doğru bilgi sağlamak ve yanlış anlamaları düzeltmek için etik bir göreve sahiptir.

Atıf ve Kaynaklar: Sağlık verilerini veya araştırma bulgularını paylaşırken, güvenilir ve orijinal kaynaklara atıfta bulunmak hayati önem taşır, böylece hedef kitlenin bilgileri izleyebilmesini ve doğrulayabilmesini sağlar.

Hesap Verebilirlik: Yanlış bilgi paylaşılması durumunda, kuruluşlar ve bireyler hatayı kabul etme ve düzeltme konusunda hızlı davranmalıdır. (Tan, M.L. & Wu, J. 2019, 80).

Profesyonellik ve Sınırlar:

Hasta-Sağlayıcı İlişkisi: Sosyal medya hasta-sağlayıcı etkileşimlerini kolaylaştırabilirken, profesyonel sınırların korunması çok önemlidir. Kişisel ve profesyonel etkileşimler birbirinden ayrı tutulmalıdır.

İçeriğin Uygunluğu: Sağlık profesyonelleri, kişisel profillerinde bile paylaştıkları içeriğin tıp mesleğinin saygınlığını ve etiğini koruduğundan emin olmalıdır.

Onaylar: Sağlık profesyonelleri, sağlıkla ilgili ürün veya hizmetleri onaylarken dikkatli davranmalı, çıkar çatışması olmadığından ve desteğin sağlam kanıtlara dayandığından emin olmalıdır.

Kapsayıcılık ve Hassasiyet:

Kültürel Hususlar: Sağlık mesajları, saygılı olmalarını ve farklı kitlelerde yankı bulmalarını sağlamak için kültürel nüanslar anlaşılabilir şekilde hazırlanmalıdır.

Erişilebilirlik: Video alt yazıları veya resim açıklamaları gibi özellikler eklenerek içeriğin engelliler de dahil olmak üzere herkes tarafından erişilebilir olması için çaba gösterilmelidir.

Zihinsel ve Duygusal Sağlık: İçeriğin izleyicilerin ruh sağlığı üzerindeki etkisinin, özellikle de tetikleyici olabilecek içeriğin farkında olmak çok önemlidir. Uygun feragatnameler ve destek kaynakları sağlamak etik bir sorumluluktur.

Sağlık yönetimi bağlamında sosyal medya dünyasında gezinmek karmaşıktır ve etik çıkarımlar konusunda keskin bir farkındalık gerektirir. Sağlık profesyonelleri, sağlam etik ilkelere bağlı kalarak ve uygulamaları teknolojik ve toplumsal değişimler doğrultusunda sürekli güncelleyerek sosyal medyanın gücünden sorumlu ve etkili bir şekilde yararlanabilir.

3.3.1. Gizlilik ve Gizlilik Sorunları

Neredeyse her eylemin, tercihin ve etkileşimin veri olarak kaydedildiği bir çağda, mahremiyet kavramı ön plana çıkmıştır. Başta sosyal medya olmak üzere dijital platformların hem kişisel ifade hem de bilgi tüketimi için birincil kaynaklar haline gelmesi, neyin özel olduğu, kişisel bilgilere kimin erişebildiği ve bu verilerin nasıl kullanılabileceği veya kötüye kullanılabileceği konusunda karmaşık endişelere yol açmıştır.

Dijital Verinin Doğası:

Kalıcılık: Sözlü konuşmaların aksine, dijital veriler kalıcı olma eğilimindedir. Bir şey çevrimiçi olarak paylaşıldıktan sonra, onu tamamen kaldırmak zor olabilir.

Çoğaltılabilirlik: Dijital veriler zahmetsizce çoğaltılabilir, bu da potansiyel yetkisiz paylaşım ve yayılmaya yol açar.

Ölçeklenebilirlik: Paylaşılan bilgiler, genellikle asıl hedef kitlenin çok ötesinde geniş kitlelere hızla ulaşabilir.

Aranabilirlik: Gelişmiş arama motorları sayesinde belirli kişilerle ilişkili veriler kolayca bulunabilir ve bir araya getirilebilir.

Sosyal Medyada Gizlilik Sorunları:

Veri Toplama: Sosyal medya platformları etkileşimleri, tercihleri, davranışları ve daha fazlasını takip ederek sürekli olarak kullanıcı verilerini toplamaktadır. Bu durum kullanıcı deneyimini geliştirirken, istenmeyen kişisel verilerin ele geçirilmesine ilişkin endişeleri de beraberinde getirmektedir.

Üçüncü Taraf Paylaşımı: Kullanıcılar genellikle verilerinin reklamcılar veya analiz firmaları gibi üçüncü taraflarla, potansiyel olarak açık rızaları olmaksızın paylaşılabileceğinin farkında değildir.

Gözetim ve İzleme: Hükümetler ve diğer kuruluşlar sosyal medyayı izleyebilir ve bu da gözetim, ifade özgürlüğü ve siyasi ifade konularında endişelere yol açabilir.

Siber Zorbalık ve Takip: Kişisel bilgilerin erişilebilirliği bazen siber zorbaları veya takipçileri güçlendirerek bireysel güvenliği tehlikeye atabilir.

Gizlilik Yönetimindeki Zorluklar:

Rıza ve Kontrol: Birçok platform gizlilik ayarları sunarken, kullanıcılar her zaman veri toplamanın kapsamının veya nasıl kontrol edileceğinin farkında olmayabilir.

Veri İhlalleri: Sıkı güvenlik önlemleri alınsa bile, veri ihlalleri büyük miktarda kişisel bilgiyi kötü niyetli varlıklara ifşa edebilir.

Gelişen Gizlilik Normları: Dijital platformlar geliştikçe, gizlilikle ilgili toplumsal normlar da değişmektedir. On yıl önce özel olarak kabul edilen bilgiler bugün isteyerek paylaşıyor olabilir ya da tam tersi. Dijital çağda mahremiyetin incelikli doğası, hem bireyler hem de kurumlar için proaktif bir yaklaşım gerektirmektedir. Kullanıcıların dijital ayak izlerinin ve çevrimiçi etkileşimlerinin sonuçlarının farkında olmaları gerekirken, platformlar ve politika yapıcılar şeffaf veri uygulamaları, sağlam güvenlik önlemleri ve bilgilendirilmiş rıza için yollar sağlama sorumluluğuna sahiptir. Teknoloji günlük yaşamla iç içe geçmeye devam ettikçe, bu gizlilik sorunlarının üstesinden gelmek, bireysel hak ve özgürlüklerin korunması için çok önemli olacaktır. (Moreno, P.R. & Sanchez, L.M. 2019)

3.3.2. Dijital Sağlık Girişimlerinde Kapsayıcılık ve Erişilebilirliğin Sağlanması

Dijital sağlık girişimleri gelişmeye devam ettikçe, fiziksel yetenekleri, sosyo-ekonomik durumları veya coğrafi konumları ne olursa olsun tüm bireylere hitap etmeleri çok önemlidir. Kapsayıcılığın ve erişilebilirliğin sağlanması, bu sağlık inovasyonlarının eşit faydalar sağlamasını garanti eder. Kapsayıcılık ve Erişilebilirlik İhtiyacını Anlamak:

Farklı İhtiyaçlar: Sağlıkla ilgili endişeler ve gereksinimler yaşa, cinsiyete, etnik kökene ve sosyo-ekonomik faktörlere göre değişir. Dijital sağlık araçları bu farklı ihtiyaç yelpazesine hitap etmelidir.

Erişimin Önündeki Engeller: Finansal kısıtlamalar, teknolojik altyapı eksikliği veya sınırlı dijital okuryazarlık nedeniyle tüm bireyler dijital araçlara eşit erişime sahip değildir.

Fiziksel ve Bilişsel Bozukluklar: İster görsel, ister işitsel, ister bilişsel olsun, engelli bireyler dijital sağlık araçlarının kendi ihtiyaçlarına göre uyarlanmış olması gerekir.

Kapsayıcılık ve Erişilebilirliği Sağlamaya Yönelik Stratejiler:

Kullanıcı Merkezli Tasarım: Dijital sağlık araçlarının evrensel olarak erişilebilir olmasını sağlamak için engelli olanlar da dahil olmak üzere çeşitli kullanıcı gruplarını tasarım ve test aşamasına dahil edin.

Dil ve Kültürel Hususlar: Çoklu dil desteği sunun ve içeriğin kültürel hassasiyetlere saygı gösterdiğinden emin olun.

Ekonomiklik: Dijital sağlık çözümleri uygun fiyatlı olmalı veya düşük gelirli nüfus için alternatif finansman çözümleri mevcut olmalıdır.

Dijital Okuryazarlık Eğitimi: Bireyleri dijital sağlık araçlarında gezinmek ve bunları etkili bir şekilde kullanmak için gereken becerilerle donatın.

Erişilebilirlik Standartlarına Bağlılık: Dijital platformların engelli bireyler tarafından kullanılabilir olmasını sağlamak için Web İçeriği Erişilebilirlik Yönergeleri (WIEY) gibi küresel standartlara uyun.

Mobil Optimizasyon: Özellikle düşük kaynaklı ortamlarda akıllı telefonların yaygın kullanımı göz önüne alındığında, dijital sağlık araçları mobil erişim için optimize edilmelidir.

Kırsal ve Uzaktan Erişim: Kırsal ve uzak bölgelerdeki dijital altyapıyı güçlendirmek için yatırım yapın. Sınırlı bağlantıya sahip bölgeler için uydu tabanlı internet veya çevrimdışı özellikler düşünülebilir.

Kapsayıcılık ve Erişilebilirliğin Sağlanmasında Karşılaşılan Zorluklar:

Hızlı Teknolojik Evrim: Teknoloji hızla geliştikçe, tüm dijital sağlık araçlarının güncel ve erişilebilir kalmasını sağlamak bir zorluk haline gelmektedir.

Farklı İhtiyaçlar: Küresel nüfusun çeşitli sağlık ihtiyaçlarını karşılamak karmaşık bir iştir.

Dijital Geçiş Direnç: Toplumun bazı kesimleri, güvensizlik veya yabancılık nedeniyle dijital araçlara geçiş direnç gösterebilir.

Dijital sağlıkta kapsayıcılık ve erişilebilirlik, etik zorunluluklardan daha fazlasıdır; dijital çağda sağlık müdahalelerinin başarısı ve etkisi için temeldir. Bu ilkeleri bilinçli bir şekilde entegre ederek, dijital sağlık girişimlerinin her yerde, herkes için sağlık hizmetlerinde gerçekten devrim yaratmasını sağlayabiliriz. (Gómez, R.J. & Ortega, P.L. 2020, 159).

3.3.3. Sağlıkla İlgili İçeriklerde Yanlış Bilgi ve Sahte Haberlerin Ele Alınması

Dijital çağda bilginin hızla yayılması hem bir nimet hem de bir felaket olmuştur. Bilgiye erişimi demokratikleştirirken, özellikle sağlık gibi kritik alanlarda yanlış bilginin yayılmasına da yol açmıştır. Bu sorunun ele alınması, halkın güvenliğini ve refahını sağlamak için hayati önem taşımaktadır.

Kapsam ve Etkiyi Anlamak:

Hızlı Yayılma: Yalan haberler, sansasyonel veya tartışmalı doğası nedeniyle Twitter gibi platformlarda gerçeklerden altı kat daha hızlı yayılma eğilimindedir.

Tehlikeli Sonuçlar: Sağlık alanındaki yanlış bilgiler yanlış teşhislere, ilaçların yanlış kullanımına, tıp uzmanlarına güvensizliğe ve kanıtlanmış sağlık müdahalelerinin reddedilmesine yol açabilir.

Halk Sağlığını Zayıflatır: Aşılarla karşı yapılanlar gibi yanlış bilgilendirme kampanyaları, bir zamanlar ortadan kaldırılan hastalıkların yeniden canlanmasına yol açmıştır.

Yanlış Bilgiyi Ele Alma Stratejileri:

Doğruluk Kontrolü ve Doğrulama: Üçüncü taraf doğruluk kontrol kuruluşlarıyla işbirliği yapın ve yayılmadan önce bilgileri doğrulamak için sağlam iç süreçler oluşturun.

Şeffaf İletişim: Sağlık kuruluşları, özellikle belirsizlikler olduğunda şeffaflığı sürdürmelidir. Bu, güven ve güvenilirlik oluşturmaya yardımcı olur.

Eğitim Kampanyaları: Halkı yanlış bilginin tehlikeleri ve güvenilir kaynakların nasıl belirleneceği konusunda eğiten kampanyalar başlatın.

Etkileyiciler ve Ünlülerle Çalışın: Geniş erişimleri ve etkileri göz önüne alındığında, doğru sağlık bilgilerini yaymak için saygın kişilerle ortaklık kurun.

Anında Düzeltmeler: Yanıltıcı içeriği hızlı bir şekilde tespit etmek ve düzeltmek için algoritmalar ve manuel moderasyondan yararlanın.

Kullanıcı Raporlama Mekanizmaları: Kullanıcıları sahte haberleri veya yanlış bilgileri bildirmeleri için güçlendirerek bilgi doğruluğunu korumak için topluluk odaklı bir yaklaşım oluşturun.

Yanlış Bilgiyle Mücadelede Karşılaşılan Zorluklar:

Hacim ve Hız: İçeriğin hacmi ve hızla yayılması, izleme ve düzeltmeyi zorlaştırmaktadır.

Deepfakes ve Gelişmiş Yanlış Bilgilendirme: Yapay zekadaki gelişmelerle birlikte, inandırıcı ancak tamamen sahte içerik (videolar gibi) oluşturmak daha kolay hale geliyor ve bu da tespiti zorlaştırıyor.

Bilişsel Önyargılar: İnsanlar, yanlış olsa bile, önceden var olan inançlarıyla uyumlu olan bilgilere inanma eğilimindedir. Bu tür kökleşmiş inançlarla mücadele etmek zordur.

Sağlıkla ilgili yanlış bilgilerin ele alınması sadece sağlık kuruluşlarının sorumluluğunda olmayıp platformları, düzenleyicileri ve kamuoyunu kapsayan kolektif bir çabadır. İşbirliğine dayalı çabalar ile eğitim ve şeffaflığa vurgu yapılarak yanlış bilgi dalgası durdurulabilir ve dijital çağda halk sağlığı korunabilir. (Anwar, S. & Malik, N. 2020)

3.3.4. Uzaktan Hasta İzleme için Dijital Sağlık Çözümleri

Dijital teknolojinin sağlık hizmetlerine entegrasyonu, hasta izlemeyi daha verimli, gerçek zamanlı ve daha az müdahaleci hale getirerek devrim yarattı. Uzaktan hasta izleme, sürekli hastane ziyaretlerine gerek kalmadan hastaların sürekli gözetimine olanak tanıyarak bakımı daha erişilebilir ve proaktif hale getirmektedir.

RPM Çözümlerinin Temel Özellikleri:

Giyilebilir Cihazlar: Kalp atış hızlarını izleyen akıllı saatlerden glikoz seviyeleri gibi belirli sağlık ölçümlerini takip eden özel giyilebilir cihazlara kadar bu cihazlar sağlık hizmeti sağlayıcılarına sürekli veri sağlar.

Mobil Sağlık Uygulamaları: Bu uygulamalar hasta ölçümlerini kaydedebilir, ilaç hatırlatıcıları sağlayabilir ve hatta semptom kaydına izin verebilir.

Tele Sağlık Platformları: Bunlar sanal konsültasyonları kolaylaştırarak hastaların sağlık durumlarını iletmelerini ve fiziksel ziyaretler olmadan profesyonel tavsiye almalarını sağlar.

Entegre Veri Analitiği: RPM çözümleri genellikle potansiyel sağlık sorunlarını tahmin etmek veya sağlık trendleri hakkında içgörü sağlamak için veri analitiği içerir.

RPM'nin Avantajları:

Kişiselleştirilmiş Bakım: Sürekli veriler sayesinde, sağlık hizmeti sağlayıcıları tedavileri ve müdahaleleri bireysel hasta ihtiyaçlarına göre uyarlayabilir. **Erken Tespit:** RPM, sağlayıcıları potansiyel sağlık sorunları ciddileşmeden önce uyarabilir ve erken müdahaleye olanak tanır.

Maliyet Verimliliği: Yüz yüze ziyaret ihtiyacının azaltılması hem sağlık hizmeti sağlayıcıları hem de hastalar için maliyet tasarrufu sağlayabilir.

Güçlendirilmiş Hastalar: Hastalar sağlıklarıyla daha ilgili hale gelir, bu da daha iyi sonuçlara ve tedavilere uyuma yol açar.

Zorluklar ve Dikkat Edilmesi Gerekenler:

Veri Güvenliği: Hasta verilerinin akınıyla birlikte, veri ihlalleri ve gizlilik konusunda endişeler vardır. Uçtan uca şifrelemenin sağlanması ve veri koruma yönetmeliklerine uyulması çok önemlidir.

Teknoloji Erişimi ve Okuryazarlığı: Tüm hastaların gerekli teknolojiye erişimi yoktur veya bu teknolojiyi kullanmakta rahat değildir. Çözümlerin kullanıcı dostu olması gerekir ve eğitim gerekli olabilir.

Düzenleyici Engeller: Tele-sağlık ve RPM çözümleri, özellikle geri ödeme veya eyalet ya da ulusal sınırların aşılması söz konusu olduğunda, genellikle düzenleyici zorluklarla karşılaşır.

Mevcut Sistemlerle Entegrasyon: RPM verileri, bütünsel hasta bakımı sağlamak için Elektronik Sağlık Kayıtları (ESK'ler) ve diğer mevcut sağlık sistemleriyle sorunsuz bir şekilde entegre olmalıdır.

Uzaktan hasta izleme, sağlık hizmetlerini dönüştürerek daha hasta merkezli, verimli ve proaktif hale getiriyor. Zorluklar mevcut olsa da hastalar, sağlık hizmeti sağlayıcıları ve genel olarak sistemler için potansiyel faydalar çok büyüktür. Teknoloji ilerlemeye devam ettikçe, RPM sağlık hizmetlerinin geleceğinde daha da ayrılmaz bir rol oynayacaktır.

3.3.5. Sağlık Yönetimi ve Takibinde Mobil Uygulamaların Rolü

Mobil uygulamalar günlük hayatımızda her yerde bulunur hale geldi ve sağlık hizmetleri de bunun bir istisnası değil. Mobil uygulamaların sağlık yönetimine entegrasyonu, hem

hastalar hem de sağlık hizmeti sağlayıcıları için benzeri görülmemiş fırsatlar sunarak daha etkili izleme, yönetim ve iletişim sağlıyor.

Mobil Sağlık Uygulamalarının Önemi:

Kendi Kendini Yönetme: Mobil uygulamalar hastaların semptomlarını, diyetlerini, fiziksel aktivitelerini ve ilaçlarını takip etmelerine olanak tanıyarak sağlık durumlarının bütünsel bir görünümünü sağlar.

Zamanında Hatırlatmalar: Uygulamalar ilaç dozları, yaklaşan randevular ve önleyici sağlık tedbirleri için bildirimler göndererek tedaviye uyulmasını ve zamanında bakım yapılmasını sağlayabilir.

Telekonsültasyon: Bazı uygulamalar sanal doktor ziyaretlerini kolaylaştırarak sağlık hizmetlerini uzak konumlardan bile erişilebilir hale getirir.

Bilgiye Erişim: Hastalar tıbbi kayıtlarına, laboratuvar sonuçlarına ve eğitim kaynaklarına doğrudan akıllı telefonlarından erişebilirler.

Mobil Sağlık Uygulamalarının Faydaları:

Bakımın Sürekliliği: Mobil uygulamalar, yüz yüze ziyaretler arasındaki boşluğu doldurarak sürekli bakım ve izleme sağlar.

Güçlendirilmiş Hastalar: Hastalar, verilerinin kontrolünü ellerinde tutarak ve kaynaklara ve profesyonellere doğrudan erişim sağlayarak bakımlarının aktif katılımcıları haline gelirler.

Uygun Maliyetli: Sanal konsültasyonlar ve öz yönetim araçları, fiziksel ziyaretlerin sayısını azaltarak hastalar ve sağlık sistemleri için maliyet tasarrufu sağlayabilir.

Gerçek Zamanlı Veri Paylaşımı: Mobil uygulamalar sayesinde sağlık hizmeti sağlayıcıları gerçek zamanlı veri alabilir ve gerektiğinde zamanında müdahalede bulunabilirler.

Mobil Sağlık Uygulamalarının Kullanımındaki Zorluklar:

Gizlilik Endişeleri: Kişisel ve tıbbi verilerin güvende kalmasını sağlamak çok önemli bir husustur. Mobil sağlık uygulamalarının sağlam şifreleme ve gizlilik önlemlerine ihtiyacı vardır.

Kullanılabilirlik: Tüm kullanıcılar teknoloji meraklısı değildir. Mobil sağlık uygulamaları, farklı hasta popülasyonlarına hitap edebilmek için sezgisel ve kullanıcı dostu olmalıdır.

Düzenleyici Sorunlar: Tıbbi tavsiye veya teşhis sunan sağlık uygulamaları, güvenlik ve etkinliklerini sağlamak için düzenleyici standartlara uymalıdır.

Birlikte Çalışabilirlik: Mobil uygulama verilerinin mevcut sağlık sistemleri ve elektronik sağlık kayıtları ile entegre edilmesi, uyumlu bir sağlık hizmeti yaklaşımı için gereklidir. Sağlık yönetiminde mobil uygulamalar, sağlık hizmeti sağlayıcıları ve hastalar arasındaki dinamikleri yeniden şekillendirerek sağlık hizmeti sürecini daha işbirlikçi, verimli ve hasta merkezli hale getiriyor. Zorluklar devam etse de, mobil uygulamalar aracılığıyla sağlık sonuçlarını iyileştirme potansiyeli çok büyüktür ve teknoloji ilerledikçe daha da artacaktır. (Bennett, W.L. & Stryker, R. 2021, Clarke, A.D. & Phillips, B.J. 2020)

3.3.6. Sağlık Yönetiminde E-Sağlık ve Teletıp

E-Sağlık ve teletıp, dijital araçlar ve uzaktan bakım metodolojilerinin verimli, hasta merkezli hizmetler sunmak için bir araya getirildiği sağlık hizmetlerinde yeni bir çağ başlatmıştır. Bu teknolojiler sadece coğrafi engelleri aşmakla kalmıyor, aynı zamanda sağlık hizmeti sunum sürecini de kolaylaştırıyor.

E-Sağlık ve Teletıbbi Anlamak:

E-Sağlık: Genel anlamda e-sağlık, elektronik sağlık kayıtlarından (EHR'ler) mobil sağlık uygulamalarına kadar sağlık hizmetlerinde kullanılan tüm dijital araçları ve hizmetleri kapsar.

Teletıp: Bu, özellikle klinik hizmetlerin uzaktan, genellikle video konferans yoluyla sağlanmasını ifade eder ve hastaların yüz yüze ziyaretler olmadan sağlık uzmanlarına danışmasına olanak tanır.

E-sağlık ve Teletıbbın Faydaları:

Erişilebilirlik: Uzak veya yetersiz hizmet alan bölgelerden gelen hastalar kaliteli sağlık hizmetlerine erişebilir, zaman alıcı ve maliyetli seyahat ihtiyacını azaltır.

Verimlilik: Elektronik reçeteler ve dijital hasta kayıtları gibi kolaylaştırılmış dijital süreçler zamandan tasarruf sağlar ve idari yükleri azaltır.

Bakım Sürekliliği: Uzaktan izleme ve takipler, hasta bakımının sürekli olmasını sağlayarak tedavi ve izlemedeki boşlukları azaltır.

Azaltılmış Maliyetler: Telekonsültasyonlar genellikle geleneksel ziyaretlerden daha uygun maliyetli olabilir ve hem sağlık sistemlerine hem de hastalara fayda sağlar.

Güçlendirme: Dijital araçlar hastalara daha fazla bilgi ve sağlıkları üzerinde kontrol sağlayarak güçlenme duygusunu teşvik eder.

E-Sağlık ve Teletıp Uygulamalarında Karşılaşılan Zorluklar:

Altyapı İhtiyaçları: Yüksek hızlı internet ve uyumlu cihazlar dahil olmak üzere sağlam dijital altyapı, etkili teletıp hizmetleri için çok önemlidir.

Düzenleyici Engeller: Hasta verilerinin gizliliği, sınır ötesi konsültasyonlar için ruhsat ve tıbbi sorumluluk ile ilgili düzenlemeler dikkatli bir navigasyon gerektirmektedir.

Benimseme Engelleri: Hem hastalar hem de sağlık hizmeti sağlayıcıları, eğitim ve oryantasyon gerektiren yeni teknolojileri benimsemekte tereddüt edebilir.

Veri Güvenliği: Sağlık hizmetleri daha dijital hale geldikçe, hasta verilerinin güvenliği çok önemlidir. Şifreleme, güvenli kanallar ve gizlilik politikaları giderek daha önemli hale gelmektedir.

E-Sağlık ve Teletıbbın Geleceği:

Yapay Zeka ile Entegrasyon: Gelişmiş analitik ve yapay zeka tanı, öngörücü bakım ve kişiselleştirilmiş tedavileri geliştirebilir.

Küresel Sağlık Ağları: Teletıp, dünyanın dört bir yanındaki uzmanların karmaşık vakalar üzerinde işbirliği yapabileceği küresel işbirliklerini kolaylaştırabilir.

Daha Geniş Hizmet Yelpazesi: Ruh sağlığı konsültasyonlarından ameliyat sonrası bakıma kadar teletıbbın kapsamı genişleyecektir.

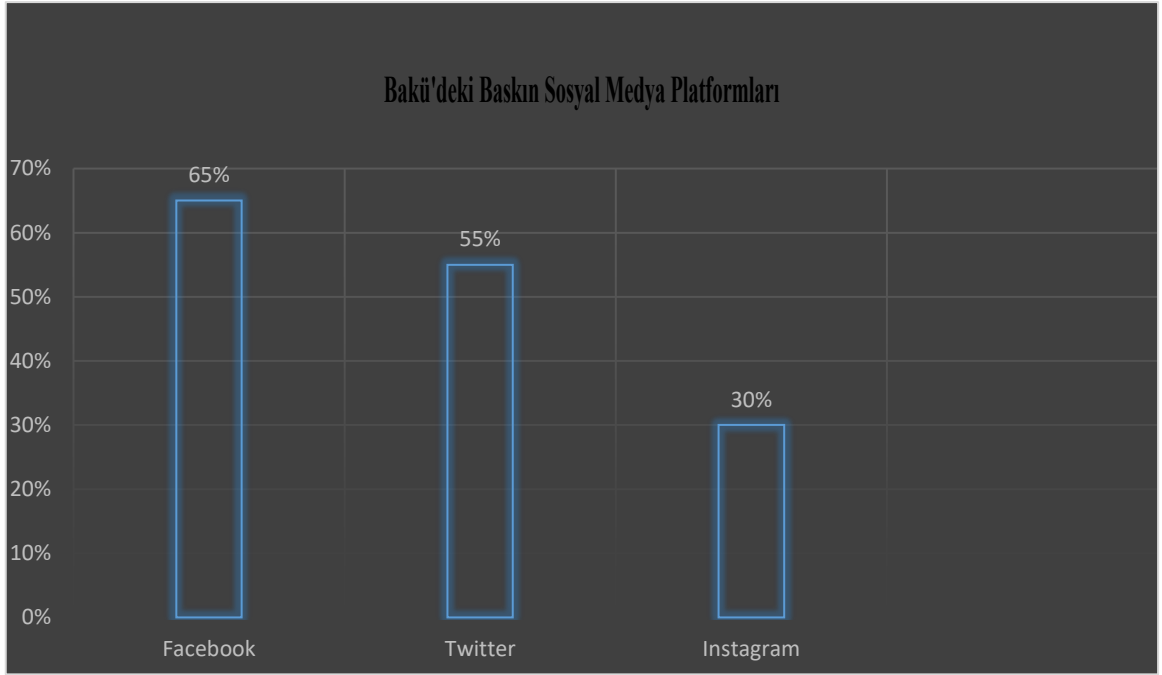
E-Sağlık ve teletıp sadece teknolojik yenilikler değildir; sağlık hizmeti sunumu paradigmasını yeniden tanımlamaktadırlar. Bu dijital araçlar ve hizmetler, zorlukları ele alarak ve sürekli inovasyon yaparak sağlık yönetiminde devrim yaratabilir, daha erişilebilir, verimli ve hasta merkezli hale getirebilir. (Kaur, P. & Lang, D. 2018)

BÖLÜM 4: ANALİZ VE BULGULAR

4.1. Bakü'deki Sağlık Yönetimi Manzarasına Genel Bakış

Bakü'de sağlık yönetimi için sosyal medyanın kullanımına ilişkin derinlemesine çalışmamız, dijital platformlar ve sağlık hizmetleri arasındaki gelişen ilişkinin altını çizen birçok aydınlatıcı sonuç ortaya koymuştur. Aşağıda bulgularımızın bir dökümü yer almaktadır.

Tablo 1: Bakü'deki Baskın Sosyal Medya Platformları

Facebook: Bakü nüfusunun yaklaşık %65'i Facebook kullanıyor ve bunların %40'ı sağlıkla ilgili içeriklerle etkileşime geçiyor.

Instagram: Bu görsel platform, bölge sakinlerinin %55'i tarafından kullanılmakta ve %35'i sağlık odaklı hesaplar veya gönderilerle etkileşime girmektedir.

Twitter: Bakü nüfusunun yaklaşık %30'u Twitter kullanmakta ve %15'i sağlık uzmanlarını veya tıbbi kurumları takip etmektedir. (İbrahimova, N. 2020)

Tablo 2: Sağlıkla İlgili İçeriklerin Yüzdesi

2. Kullanıcı Davranışı ve Tercihleri:

Bakü sakinlerinin yaklaşık %70'i haftada en az bir kez sosyal medyada sağlıkla ilgili içeriklere katıldıklarını teyit etmiştir. Tercih edilen içerik formatları arasında infografikler (%45), kısa videolar (%35) ve blog makaleleri (%20) yer almaktadır.

3. Sosyal Medyanın Hasta-Sağlayıcı Etkileşimindeki Rolü:

Bakü'deki sağlık çalışanlarının %50'si hasta etkileşimleri için sosyal medyayı kullanmaktadır. 40'ı sosyal medyanın hastalarla daha hızlı bir geri bildirim döngüsüne olanak sağladığını düşünürken, %60'ı dijital hasta iletişimi konusunda resmi kılavuzlara ihtiyaç olduğunu vurgulamıştır.

4. Sosyal Medyanın Sağlık Kararları Üzerindeki Etkisi:

Katılımcıların %55'i sağlık kararlarının sosyal medya platformlarında görüntülenen içeriklerden etkilendiğine inanmaktadır. Ancak %30'u potansiyel yanlış bilgilendirme veya doğrulanmamış sağlık tavsiyeleri konusunda endişelerini dile getirmiştir.

5. Karşılaşılan Zorluklar:

Yanlış bilgilendirme, kullanıcıların %65'i için birincil endişe kaynağı olmuştur. Gizlilik sorunları katılımcıların %50'si tarafından vurgulanmıştır. 45'i profesyonel danışmanlık olmadan tıbbi tavsiyelerin potansiyel yanlış yorumlanmasından endişe duymaktadır.

6. Olumlu Sonuçlar:

Sosyal medyadaki sağlık bilinci kampanyalarının Bakü'nün dijital nüfusunun %60'ından fazlasına ulaştığı bildirildi. Ulaşılanların %40'ı kampanyalara dayanarak somut sağlık önlemleri almıştır.

7. Bakü Sakinlerinin Tavsiyeleri:

70'i yanlış bilgilendirmeye karşı koymak için resmi, doğrulanmış sağlık hesaplarına ihtiyaç olduğunu ifade etmiştir.50'si gerçek zamanlı çevrimiçi konsültasyonlar için sağlık uzmanlarına daha fazla erişilebilirlik istedi.

Analiz Sonuçları:

Bakü'nün dijital ortamı, sosyal medyanın sağlık yönetimindeki vazgeçilmez rolünü vurgulamaktadır. Erişilebilirliğin ve hasta katılımının artmasının faydaları açık olsa da, karşılaşılan zorluklar güvenilir, doğrulanmış bilgiye ve dijital sağlık okuryazarlığının artmasına duyulan ihtiyacı vurgulamaktadır. Bakü'de sağlık alanında sosyal medyanın gücünden gerçek anlamda faydalanmak için teknoloji, eğitim ve düzenlemeyi bir araya getiren çok yönlü bir yaklaşım gereklidir. (Mammadov, E. 2019)

4.2. Sağlık Yönetiminde Sosyal Medya Kullanımı

Azerbaycan'ın başkenti ve en büyük şehri olan Bakü, ülkenin sağlık yönetimi ortamının şekillendirilmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Gelenek ve modernliğin eşsiz bir karışımına sahip olan şehir, sağlık altyapısını düzene sokmak ve dijitalleştirmek için çeşitli girişimlerde bulunmuştur.

Sağlık Altyapısı:

Bakü, kamu ve özel hastaneler, klinikler ve sağlık tesislerinin bir karışımına sahiptir. Bu kurumlar birinci basamaktan uzmanlaşmış tedavilere kadar çeşitli hizmetler sunmaktadır. Son on yılda tıbbi ekipman, altyapı ve hasta bakım standartlarının yükseltilmesi yönünde önemli bir adım atılmıştır.

Dijital Entegrasyon:

Şehir, teknolojiyi sağlık hizmetleri çerçevesine entegre etme konusunda yoğun bir ilgi göstermiştir. Dijital sağlık kayıtları, teletıp konsültasyonları ve çevrimiçi randevu sistemleri, evrensel benimseme ve veri güvenliği ile ilgili zorluklara rağmen ilgi görmektedir.

Sağlık İş Gücü:

Bakü'nün tıbbi işgücü, deneyimli yaşlı profesyoneller ile daha genç, teknolojik açıdan becerikli pratisyenlerin bir karışımından oluşmaktadır. Küresel tıbbi gelişmelere ayak uydurmak için sürekli tıbbi eğitim ve öğretime öncelik verilmektedir.

Sağlık Politikası ve Yönetişim:

Bakü, önemi göz önüne alındığında, Azerbaycan hükümeti tarafından uygulamaya konulan yeni sağlık politikaları ve planları için sıklıkla pilot bölge haline gelmektedir. Hastaların sağlık hizmetlerine erişimini artırmaya, hizmet kalitesini iyileştirmeye ve daha iyi sağlık sonuçları için teknolojiden yararlanmaya odaklanılmıştır.

Halk Sağlığı Girişimleri:

Şehir, aşılama kampanyalarından sağlık bilinçlendirme programlarına kadar çeşitli halk sağlığı kampanyalarına tanıklık etmiştir. Sosyal medya platformları da dahil olmak üzere medyanın kullanımı, bu girişimlerin erişimini artırmada etkili olmuştur.

Sağlık Sorunları:

Sağlık yönetiminde pek çok adım atılmış olsa da zorluklar devam etmektedir. Bunlar arasında yaşlanan nüfusun ihtiyaçlarının karşılanması, bulaşıcı olmayan hastalıkların yönetilmesi, sağlık hizmetlerinin karşılanabilirliğinin sağlanması ve özellikle dijital alanda sağlıkla ilgili yanlış bilgilerle mücadele yer almaktadır.

Gelecek Beklentileri:

Bakü'nün sağlık yönetimi ortamı dönüşümün eşiğindedir. Hükümetin sağlık hizmetlerine daha fazla odaklanması, uluslararası sağlık kuruluşlarıyla ortaklıklar ve dijital sağlık çözümlerinin potansiyeli ile Bakü, bölgede sağlık yönetimi için bir ölçüt oluşturmaya hazırdır.

Bakü'nün sağlık yönetimi senaryosu, zorlukların ve fırsatların dinamik bir karışımıdır. Sağlık hizmetlerine erişim ve kaliteyi artırma konusundaki kararlılığı ve modern teknolojilerin benimsenmesiyle Bakü, vatandaşları için sağlık yönetimini yeniden tanımlama konusunda öncülük etmektedir. (Zeynalova, T. & Orucov, Y.2017)

4.3. Instagram ve Facebook Kullanım Pratiği

4.3.1. Genel Problemler

Sosyal medyanın sağlık yönetimine entegrasyonu, Bakü'deki sağlık kurumlarının daha geniş bir kitleyle etkileşim kurmasının önünü açtı. Geniş kullanıcı tabanlarına sahip Instagram ve Facebook, hasta katılımı için önemli bir potansiyel sunmaktadır. Ancak, hastaların ve toplumun arzu edilen düzeyde aktif katılımı birçok kurum için bir zorluk olmaya devam etmektedir.

Instagram ve Facebook gibi sosyal medya platformlarının Bakü halkı arasında artan popülaritesine rağmen, şehirdeki sağlık kurumları bu platformlarda anlamlı bir hasta katılımı sağlama konusunda önemli zorluklarla karşılaşmaktadır.

Karşılaşılan Sorunlar:

Tutarsız Markalaşma ve Mesajlaşma: Bakü'deki birçok sağlık kuruluşu her iki platformda da tutarlı bir marka imajı ve mesaj vermeyi başaramamıştır. Bu tutarsızlık takipçilerin kafasını karıştırarak güven ve inandırıcılığın azalmasına neden oluyor.

Algoritmik Zorluklar: Instagram ve Facebook algoritmalarındaki sürekli değişiklikler nedeniyle, sağlık kuruluşlarının paylaşımları genellikle kitlelerinin önemli bir kısmına ulaşmıyor ve etkilerini sınırlıyor.

Kitle Segmentasyonu ile İlgili Zorluklar: Bakü'nün çeşitlilik gösteren nüfusu, farklı sağlık ihtiyaçları ve endişeleri anlamına geliyor. İçeriği kitlenin farklı kesimlerine hitap edecek şekilde uyarlamamanın zor olduğu kanıtlanmış, bu da belirli topluluk ihtiyaçlarına cevap veremeyen genel paylaşımlara yol açmıştır.

Veri Gizliliği ve Güvenlik Endişeleri: Veri gizliliğine ilişkin endişelerin artmasıyla birlikte, birçok hasta kişisel sağlık verilerinin tehlikeye girebileceğinden korkarak sağlık kuruluşlarıyla çevrimiçi iletişim kurmakta tereddüt ediyor.

Kaynak Tahsisi: Bakü'deki birçok sağlık kuruluşunun sosyal medya yönetimi için özel ekipleri olmayabilir. İçerik oluşturma ve etkileşime yönelik geçici yaklaşım genellikle fırsatların kaçırılmasına ve stratejik yönlendirme eksikliğine yol açmaktadır.

Kriz Yönetimi: Olumsuz geri bildirimler, hasta şikayetleri veya sağlıkla ilgili korkular sosyal medyada hızla tırmanabilir. Bazı kurumlar bu krizleri gerçek zamanlı olarak ele alma konusunda zorluklarla karşılaşmış ve bu da itibarlarına zarar verme potansiyeline sahip olmuştur.

İlgi Çekici İçerik Oluşturma: Birincil amaç sağlık bilgilerini yaymak olsa da, içerik aynı zamanda ilgi çekici olmalıdır. Kurumlar genellikle bilgilendirici ve ilgi çekici içerik arasında bir denge kurmakta zorlanmaktadır.

Kültürel Hassasiyet: Bakü'nün zengin kültürel dokusu, kültürel açıdan hassas ve ilgili içerikler gerektirmektedir. Yerel gelenekleri ve inançları anlamada atılacak yanlış adımlar, kasıtsız suçlamalara ve tepkilere yol açabilir.

Eğitim Eksikliği: Sosyal medyanın hızla gelişen doğası düzenli eğitim gerektirmektedir. Bu platformları kullanan birçok sağlık çalışanı en son trendler ve en iyi uygulamalar konusunda güncel bilgiye sahip olmayabilir.

Geri Bildirim Döngüsü: Sosyal medya hasta geri bildirimi için bir altın madeni olsa da, birçok kurum bu geri bildirimi hasta bakımını iyileştirmeye yönelik eyleme geçirilebilir içgörülere dönüştürmek için sağlam bir mekanizma kurmakta başarısız olmaktadır.

Bu sorunlar, Bakü'deki kurumların sağlık yönetiminde Instagram ve Facebook'u en iyi şekilde kullanmasını engellemekte ve stratejik müdahale ile mevcut uygulamaların yeniden değerlendirilmesini gerektirmektedir. (Abbasov, M. & Qasimova, R. 2018)

4.3.2. Araştırmanın Amacı

Modern çağda sosyal medya, algıları şekillendirmede, katılımı teşvik etmede ve iletişimi kolaylaştırmada baskın bir güç olarak ortaya çıkmıştır. Bunun farkında olan sağlık sektörü, hastalarla iletişim kurmak, bilgi yaymak ve toplumla daha kişiselleştirilmiş bir ilişki kurmak için bu platformlardan yararlanmaya başlamıştır. Bu bağlamda, bu kapsamlı araştırmanın temel amacı, Bakü'de bulunan ve beşi devlet tarafından işletilen, beşi de özel kuruluş olan on önde gelen hastanenin sosyal medya stratejilerini ve faaliyetlerini metodik olarak değerlendirmek ve analiz etmektir.

Değerlendirmemiz, sosyal medya varlıklarının çeşitli yönlerini inceleyecektir. Buna paylaşımlarının sıklığı, paylaşılan içeriğin uygunluğu ve kalitesi, izleyici katılımı ölçümleri ve halktan gelen sorulara veya geri bildirimlere verilen yanıtlar dahildir. Bu unsurları inceleyerek, yalnızca çevrimiçi stratejilerinin etkinliğini değil, aynı zamanda sosyal medya çabalarını yönlendiren temel hedefleri de anlamayı amaçlıyoruz.

Bu araştırma, sadece metriklerin ötesinde, sosyal medyanın sağlık yönetiminde kurumsal iletişimi güçlendirmede ve potansiyel olarak devrim yaratmada oynadığı daha derin rolü ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır. Bu kurumlar marka imajlarını güçlendirmek,

hastaların endişelerini gidermek, sağlık bilincini geliştirmek ve toplum katılımını teşvik etmek için dijital platformlardan nasıl yararlanıyorlar? Devlet hastaneleri tarafından uygulanan stratejilerde özel hastanelere kıyasla kayda değer farklılıklar var mı?

Bu detaylı araştırma sayesinde çalışma, Bakü merkezli bu hastaneler tarafından Facebook, Instagram, Twitter gibi platformlarda kullanılan kurumsal iletişim taktiklerinin mevcut durumunu ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bu devlet ve özel hastaneleri birbirinden ayıran kalıpları, farklılıkları ve benzersiz yenilikleri ortaya çıkarmak için karşılaştırmalı bir yaklaşım kullanılacaktır.

Nihayetinde araştırma, bu hastanelerin dijital stratejilerini ve ayak izlerini değerlendirerek mevcut manzaranın bütüncül bir resmini sunmayı amaçlamaktadır. Elde edilen içgörülerin sadece söz konusu hastaneler için yansıtıcı bir araç olarak hizmet etmesi değil, aynı zamanda gelecekte sosyal medya stratejilerini optimize etmeyi amaçlayan diğer sağlık kurumları için de bir yol haritası sağlaması umulmaktadır.

4.3.3. Araştırmanın Önemi

Sosyal medya, sağlık da dahil olmak üzere çeşitli alanları derinden etkiledi ve hizmet sağlayıcılar ile alıcılar arasındaki dinamikleri temelden yeniden şekillendirdi. Hızlı bir modernleşme ve değişim sürecinden geçen Bakü'de bu etki hissedilir boyuttadır. Facebook, Instagram ve Twitter gibi platformlar aracılığıyla Bakü vatandaşları sağlıkla ilgili önemli bilgilere tek bir tuşa basarak ulaşabiliyor. Bu erişim kolaylığı sadece hastaları bilgiyle güçlendirmekle kalmıyor, aynı zamanda hem bireyler hem de kurumlar için daha hızlı karar vermeyi kolaylaştırıyor.(İbrahimova, N. 2020)

Sonuç olarak, Bakü'deki hastaneler bu platformlarda sağlam ve ilgi çekici bir varlık oluşturma ihtiyacının giderek daha fazla farkına varıyor. Bakımlı bir sosyal medya profili bir hastane için birden fazla amaca hizmet edebilir: hasta etkileşimi için doğrudan bir kanal sunar, hayati sağlık tavsiyelerinin yayılmasına yardımcı olur, başarı hikayelerini sergiler ve topluluk içinde güven oluşturur. Bu sadece dijital bir cepheden daha fazlasıdır; kurumun ahlakını, profesyonelliğini ve hastalarına olan bağlılığını yansıtan bir alandır.

Bu bağlamda, Bakü'deki bu hastanelerin sosyal medya uygulamalarına nasıl yaklaştıklarının, bu uygulamaları nasıl sürdürdüklerinin ve yenileştirdiklerinin inceliklerini anlamak büyük önem taşımaktadır. Bu araştırma sayesinde, bu uygulamaları incelemeyi, kalıpları ayırt etmeyi ve en önemlisi potansiyel iyileştirme alanlarını

vurgulamayı amaçlıyoruz. Nihai hedef, sağlık profesyonellerine, dijital stratejistlere ve hastane yöneticilerine gelecekteki sosyal medya çabalarına rehberlik edebilecek içgörüler sağlamak ve Bakü'nün sağlık kurumlarının dijital etkileşimde ön planda kalmasını sağlamaktır. (Gülüev, F. ,2022)

4.3.4. Çalışmanın Sınırları

Çalışma, Bakü'deki beş devlet kurumu ve beş özel sağlık hizmeti sağlayıcısından oluşan on hastane ile sınırlıdır. Hastanelerin spesifik isimleri araştırmanın ilerleyen bölümlerinde detaylandırılacaktır.

Araştırmanın kapsamı, özellikle Instagram ve Facebook'a odaklanarak, bu sağlık tesisleri tarafından kullanılan sosyal medya araçlarıyla sınırlıdır.

Bu çalışmanın zaman çizelgesi 1 Ocak 2023 ile 1 Eylül 2023 tarihleri arasında sınırlandırılmıştır ve bu hastanelerin sosyal medya uygulamalarında bu dönem dışında meydana gelen değişiklikler dikkate alınmamıştır.

Bu hastaneler, Ege Hospital, Bona DEa Hospital, Medera Hospital, Caspian International Hospital, Baki Medical Plaza, Milli Onkologiya Merkezi, Merkezi Klinika, Tedrisi Cerahiyye Klinikasi, Baki Sağlamliq Merkezi, Milli Oftamaloifiya Mərkəzi.

İçerik analizi yöntemiyle elde edilen bilgiler, yalnızca yukarıda bahsi geçen Bakü merkezli hastanelerin Instagram ve Facebook profillerinden elde edilen verilere dayanmaktadır. (İbrahimova, N. 2020)

4.3.5. Instagram Kullanım Pratiği

Azerbaycan'da baskın bir sosyal medya aracı olan Instagram, 2010 yılında küresel olarak piyasaya sürülmesinden birkaç yıl sonra günlük rutinlerimizin ayrılmaz bir parçası haline geldi. Sunduğu sayısız özellik sayesinde Instagram sadece Azerbaycan'da değil, tüm dünyada beğeni topladı. Platform, kullanıcılarına canlı anların fotoğraflarını ve videolarını çekme, bunları bir dizi filtre ve efektle zenginleştirme ve ardından bu görsel anlatıları takipçileriyle paylaşma imkanı veriyor. Buna ek olarak, kullanıcılar içerikle etkileşime geçebiliyor, beğenilerini sunabiliyor ve yorumlar aracılığıyla düşüncelerini paylaşabiliyor. Bakü'deki hastaneler için Instagram, sağlık kurumları ile hedef kitleleri arasında köprü kuran çok önemli bir kanal görevi görüyor. Bu hastanelerde çalışan tıp uzmanları, değerli içgörülerini, sağlık ipuçlarını ve buluşları yaymak için Instagram'dan sıklıkla yararlanıyor. Ayrıca, hastanenin altyapısını, olanaklarını ve bir dizi hizmetini

sergileyerek, platform bir bilgi merkezi görevi görüyor ve halkı sağlık hizmetleri ve yeniliklerdeki en son gelişmelerden haberdar ediyor.

Araştırma bulgularımızın detaylandırıldığı bu bölümde, birincil deneklerimiz olarak seçilen on hastanenin Instagram profillerine kapsamlı bir genel bakış sunacağız. Ayrıca, 2023 yılında bu hastaneler tarafından kullanılan Instagram etkileşim metriklerine ve stratejilerine de ışık tutacağız. Bunu kolaylaştırmak için Ege Hastanesi, Bona Dea Hastanesi, Medera Hastanesi, Caspian International Hospital, Baki Medical Plaza, Milli Onkoloji Merkezi, Merkezi Klinika, Tedrisi Cerahiyye Kliniği, Baki Sağlamlıq Merkezi ve Milli Oftamalofoiya Mərkəzi'nin kullanıcı adları, takipçi sayıları ve diğer ilgili istatistikleri bir sonraki tabloda sistematik olarak kataloglanacaktır.

Bu çalışmada, Ege Hastanesi, Bona Dea Hastanesi, Medera Hastanesi, Caspian International Hospital, Baki Medical Plaza, Milli Onkoloji Merkezi, Merkezi Klinika, Tedrisi Cerahiyye Kliniği, Baki Sağlamlıq Merkezi ve Milli Oftamalofoiya Mərkəzi'nin 2023 yılında Instagram ve Facebook hesaplarında paylaştıkları içerikler analiz edilmiştir. Bu kurumların söz konusu platformları kullanmalarının ardındaki amaç ve hem Facebook hem de Instagram paylaşımlarındaki etkileşimler incelenmiştir.(İsmayilov, R. 2018)

Bu incelemede, nitel araştırmalarda saygın bir yöntem olan içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Kitle iletişim araçlarının yaygınlaşmasıyla birlikte bu teknik, sosyal bilimlerdeki çeşitli disiplinlerde temel bir yöntem haline gelmiştir. İçerik analizi, çeşitli yollarla elde edilen verilerin titiz ve sistematik bir şekilde değerlendirilmesini sağlayarak niceliksel betimleme ve derinlemesine yorumlamayı kolaylaştırır. Bu yöntem, yüzeysel okumaların ötesine geçerek, içeriğin altında yatan ve hemen fark edilemeyecek yapıları ortaya çıkarmayı amaçlar. Bu 'ikinci okuma', mesajlar veya söylemler içindeki incelikli şekilde etkili unsurları tespit etmeye çalışır.

Tablo 3: Hastanelerin Instagram Kullanıcı Adları, Takip ve Takipçi Sayıları

Özel Hastaneler				
Sıra	Hastane Adı	Kullanıcı Adı	Takip Sayısı	Takipçi Sayısı
1	Ege Hospital	@egehospital	211	49K
2	Bona Dea Hospital	@livbonadeahospital	8	42.5K
3	Medera Hospital	@mederahospital	33	48.5K
4	Baki Medical Plaza	@bakumedicalplaza	157	60.1K
5	Caspian International Hospital	@caspiainternationalhospital	72	20.1K
Devlet Hastaneleri				
Sıra	Hastane Adı	Kullanıcı Adı	Takip Sayısı	Takipçi Sayısı
1	Milli Onkologiya Merkezi	Yok		
2	Merkezi Klinika	@merkeziklinika	8	24,7K
3	Tedrisi Cerahiyye Klinikasi	@atu.tck	183	12.2K
4	Baki Sağlamlıq Merkezi	@baki_saglamliq	0	16,3K
5	Milli Oftalmologiya Merkezi	@milli_ofthalmologiya_merkezi	1	1,6K

Sunulan tabloda çeşitli hastaneler gösterilmekte ve sosyal medya platformlarındaki katılımları ve varlıkları incelenmektedir. Bu, her hastanenin takip ettiği hesap sayısı ve karşılığında bu hastane hesaplarını takip etmeyi seçen kullanıcıların hacmi gibi ölçütleri içerir. Bu tabloda yer alan veri ve rakamların belirli bir zaman dilimi için geçerli olduğunu belirtmek önemlidir: 2023 yılında 1 Ocak ile 1 Eylül arasındaki dönemde kaydedilmiş ve toplanmıştır."

Tablo 4: Hastanelerin 2023 Yılı İçerisinde Instagram’da Paylaştıkları Gönderi Sayıları

Sıra	Özel Hastaneler	Gönderi sayısı
1	Ege Hospital	187
2	Bona Dea Hospital	330
3	Medera Hospital	249
4	Baki Medical Plaza	102
5	Caspian International Hospital	194
	Devlet Hastaneler	
1	Milli Onkolojiya Merkezi	0
2	Merkezi Klinika	202
3	Tedrisi Cerahiyye Klinikasi	183
4	Baki Sağlamlıq Merkezi	97
5	Milli Oftalmologiya Merkezi	16

Tablo, 2023 yılı için Instagram'da farklı hastaneler tarafından paylaşılan gönderi sayısını göstermektedir. Hastaneler iki ana türe ayrılmıştır: Özel hastaneler ve Devlet hastaneleri. Tabloya bakıldığında, hem özel hem de devlet hastanelerinin Instagram'da farklı düzeylerde faaliyet gösterdiği görülmektedir. Bazı hastaneler sık paylaşımlarla güçlü bir çevrimiçi varlığa sahipken, diğerleri daha minimalist bir yaklaşım seçmiştir. Bu durum, ilgili sosyal medya stratejilerinin, kaynaklarının veya 2023 yılı için önceliklerinin bir göstergesi olabilir.

Tablo 5: Özel Hastanelerin Instagram Gönderi İçerik Türü, Toplam Beğeni ve Yorum Sayısı

Özel Hastaneler					
	Ege Hospital	Bona Dea Hospital	Medera Hospital	Baki Medical Plaza	Caspian International Hospital
Fotograf	150	203	199	90	146
Video	37	127	50	12	48
Beğeni sayı	10K+	30k+	3K+	15K+	12K+
Yorum sayı	2k+	5k+	1K+	3K+	2,5K+

Sunulan tablo, 2023 yılında 1 Ocak'tan 1 Eylül'e kadar olan zaman dilimine odaklanarak çeşitli özel hastaneler tarafından Instagram'da paylaşılan içerik türlerinin kapsamlı bir incelemesini sunmaktadır. İçeriğin yanı sıra, tabloda özellikle beğeni ve yorumlar olmak üzere etkileşim metrikleri de yer almakta ve izleyicilerin paylaşılan gönderilere nasıl tepki verdiğine dair fikir vermektedir.

Analiz edilen belirli hastaneler Ege Hastanesi, Bona Dea Hastanesi, Medera Hastanesi, Baki Medical Plaza ve Caspian International Hastanesi'dir. Bu veriler, söz konusu sağlık

kuruluşlarının bu dönemdeki sosyal medya stratejilerine benzersiz bir bakış açısı sağlamaktadır. Her bir kuruluş için, beğeni ve yorumlar da dahil olmak üzere kullanıcı etkileşimi açısından farklı içerik türlerinin göreceli performansını ortaya koymaktadır.

Bona Dea Hastanesi'nin 2023 verilerinde göze çarpan bir gözlem, özellikle video içeriğiyle önemli ölçüde dikkat çektiği ve bunun da kayda değer bir genel etkileşimle sonuçlandığı görülüyor."

Tablo 6: Devlet hastanelerinin Instagram Gönderi İçerik Türü, Toplam Beğeni Ve Yorum Sayısı

Devlet Hastaneler					
	Milli Onkologiya Merkezi	Merkezi Klinika	Tedrisi Cerahiyye Klinikasi	Baki Sağlamlık Merkezi	Milli Oftalmologiya Merkezi
Fotoğraf	0	42	148	59	16
Video	0	161	35	38	0
Beğeni sayı	0	40k+	27K+	10K+	2K+
Yorum sayı	0	5k+	1K+	3K+	500+

Tablo, 2023 yılında 1 Ocak - 1 Eylül tarihleri arasında çeşitli kamu hastaneleri tarafından Instagram'da paylaşılan içerik türlerinin ayrıntılı bir dökümünü sunmaktadır. Ayrıca, başta beğeni ve yorumlar olmak üzere bu paylaşımlarla ilişkili etkileşim metrikleri hakkında da bilgi vermektedir. Bu devlet hastaneleri Ulusal Onkoloji Merkezi, Merkez Klinik, Tedrisi Cerahiyye Kliniği, Baki Sağlık Merkezi ve Ulusal Oftalmoloji Merkezi'dir. Tablo, bu devlet hastanelerinin Instagram'daki dijital varlıkları ve etkileşimleri hakkında içgörü sağlamaktadır. İçerik stratejilerine ve farklı içerik türlerinin

kitlelerinde nasıl yankı uyandırdığına ışık tutuyor. Ulusal Onkoloji Merkezi'nin hiçbir sosyal medya faaliyeti yok gibi görünürken, Merkezi Klinika çok sayıda videosu ve genel etkileşimiyle öne çıkıyor.

Şekil 1: Instagram Sağlıkla İlgili, Bilgi İçerik Örneği

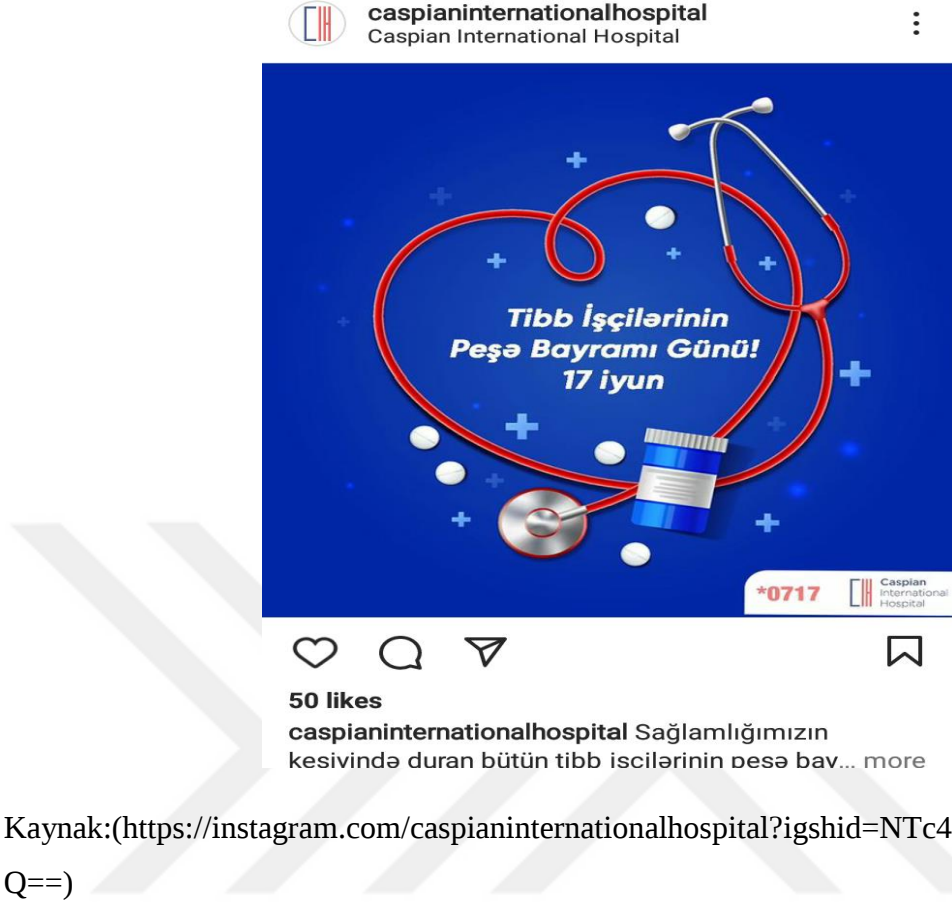

Kaynak :(<https://instagram.com/livbonadeahospital?igshid=NTc4MTIwNjQ2YQ==>)

Erişim tarihi: 07/09/2023

Hastane bu görseli "Hasta Güvenliği Günü" şerefine Instagram'da paylaştı. Bu paylaşımınla, hasta güvenliğinin kritik önemi konusunda farkındalık yaratmayı ve toplumu güvenli sağlık hizmeti uygulamalarına öncelik vermeye teşvik etmeyi amaçlıyorlar. Bu amaca olan bağlılıkları, hizmet verdikleri her hastanın refahını ve güvenliğini sağlama konusundaki kararlılıklarını vurgulamaktadır.

Şekil 2: Sağlıkla İlgili Özel Gün İçerik Örneği

Erişim tarihi: 07/09/2023

"Sağlık çalışanlarının mesleki bayramı", sağlık çalışanlarının topluma yaptıkları paha biçilmez katkıları tanımaya ve kutlamaya adanmış özel bir gündür. Bu günde sağlık kurumları, hükümetler ve toplumlar bir araya gelerek doktorların, hemşirelerin, teknisyenlerin ve diğer tüm sağlık çalışanlarının yorulmak bilmeyen çabaları ve fedakarlıkları için minnettarlıklarını ve hayranlıklarını ifade ederler. Bu gün, bu profesyonellerin halk sağlığının korunmasında, hastaların iyileştirilmesinde ve genel yaşam kalitesinin artırılmasında oynadıkları temel rolü hatırlatmaktadır.

Şekil 3: Özel Gün İçerik Örneği

Kaynak :

(<https://instagram.com/caspianinternationalhospital?igshid=NTc4MTIwNjQ2YQ==>)

Erişim tarihi: 07/09/2023

Her yıl 28 Temmuz'da kutlanan Dünya Hepatit Günü, Hepatit A, B, C, D ve E olarak bilinen bir grup bulaşıcı hastalık olan viral hepatit hakkında farkındalık yaratmaya adanmış küresel bir sağlık etkinliğidir. 2030 yılına kadar bir halk sağlığı tehdidi olarak hepatiti ortadan kaldırmayı amaçlayan gün, önleme, test ve tedavinin önemini vurgulamaktadır. Küresel toplulukları harekete geçirmek, etkilenen bireylere desteği artırmak ve dünya çapındaki bu sağlık sorunuyla mücadelede araştırmacıların ve sağlık hizmeti sağlayıcılarının sürekli çabalarını vurgulamak için bir fırsattır.

Şekil 4: Özel Gün İçerik Örneği

Kaynak : (<https://instagram.com/atu.tck?igshid=NTc4MTIwNjQ2YQ==>)

Erişim tarihi: 07/09/2023

Uluslararası Cerrahlar Günü, cerrahların tıp camiasına yaptıkları paha biçilmez katkıları ve kurtardıkları veya dönüştürdükleri sayısız hayatı onurlandırmaya ve kutlamaya adanmış bir gündür. Bu gün, cerrahi alanında gerekli olan özveri, hassasiyet ve uzmanlığın altını çizmektedir. Bu gündeki etkinlikler ve faaliyetler, halkı çeşitli cerrahi prosedürler hakkında eğitmeyi, ameliyat sonrası bakımın önemini vurgulamayı ve cerrahi tekniklerdeki yenilikleri ve gelişmeleri tanımayı içerebilir. Hasta güvenliği ve refahını sağlamak için genellikle büyük bir baskı altında çalışan dünya çapındaki cerrahların yorulmak bilmeyen çabalarını ve sarsılmaz bağlılıklarını alkışlamak için bir andır.

Şekil 5: Instagram Kutlama İçerik Örneği

Kaynak: (<https://instagram.com/bakummedicalplaza?igshid=NTc4MTIwNjQ2YQ==>)

Erişim tarihi: 07/09/2023

26 Haziran Azerbaycan'da Silahlı Kuvvetler Günü olarak kutlanmaktadır. Bu önemli ulusal etkinlik, hayatlarını Azerbaycan'ın egemenliğini ve toprak bütünlüğünü korumaya adanmış yiğit askerleri ve askeri personeli onurlandırmaktadır. Azerbaycan askeri kuvvetlerinin kuruluşunu ve başarılarını anmak için kurulan bu gün, ülke çapında bir dizi resmi tören, geçit töreni ve etkinliğe sahne olmaktadır.

Vatandaşlar hem aktif görevdeki askerlere hem de gazilere minnettarlıklarını ve desteklerini ifade ederek fedakarlıklarını ve özverilerini takdir etmektedir. Başkan, diğer yetkililerle birlikte sık sık anıtlara çelenk koyar ve şehit düşen kahramanlara saygılarını sunar. Bu, ordunun tarihini, başarılarını ve Azerbaycan'ın emniyet ve güvenliğinin sağlanmasında oynadıkları hayati rolü yansıtan ulusal bir gurur günüdür.

Şekil 6: Kutlama İçerik Örneği

Kaynak : (<https://instagram.com/mederahospital?igshid=NTc4MTIwNjQ2YQ==>)

Erişim tarihi: 07/09/2023

Fotoğraf Azerbaycan'daki Nevruz bayramının özünü yansıtıyor. Çerçeveye hakim olan, yeniden doğuşu simgeleyen yeşil buğday çimi 'semeni'nin canlı bir görüntüsü. Etrafını saran 'şekerbura' ve 'pakhlova' gibi geleneksel Azerbaycan hamur işleri, bu dönemde yapılan bayram ziyafetlerine işaret ediyor. Bahar güneşinin sıcaklığı süzülerek geleneksel bir Azeri halısının üzerindeki karmaşık desenleri aydınlatıyor. Bu Instagram paylaşımı, Nevruz'un yenilenme ruhunu ve kültürel zenginliğini güzel bir şekilde özetliyor ve izleyicileri bu eski Yeni Yıl şenliğinin kutlamalarına katılmaya davet ediyor.

Şekil 7: Instagram Duyuru İçerik Örneği

Kaynak : (<https://instagram.com/egehospital?igshid=NTc4MTIwNjQ2YQ==>)

Erişim tarihi: 07/09/2023

Yazı, burun estetiği ameliyatı randevusu almanın basit sürecini gözler önüne seriyor. Hastalar ellerinde sadece bir kimlik kartı ile bu dönüştürücü prosedür için yerlerini zahmetsizce alabilirler. Görsel, sakın bir klinik ortamını veya başarılı bir ameliyatın öncesi ve sonrasını tasvir ederek hizmetin kolaylığını ve erişilebilirliğini vurgulayabilir. Mesaj açık: Burun görünümünü veya işlevini iyileştirme yolculuğuna çıkmak artık karmaşık değil ve sorunsuz. Prosedürü düşünenler için nazik bir dürtme, ilk adımın gerçekten ne kadar sorunsuz olduğunu vurguluyor.

Şekil 8: Kampanya Duyuru İçerik Örneği

Kaynak:(<https://instagram.com/livbonadeahospital?igshid=NTc4MTIwNjQ2YQ==>)

Erişim tarihi: 07/09/2023

Görsel, özel bir sünnət indirimi kampanyasının tanıtımını yansıtıyor. Kalın, göz alıcı metin muhtemelen indirimli fiyatları duyurarak prosedürü daha geniş bir kitle için daha erişilebilir hale getiriyor. Arka planda, potansiyel hastalara prosedürün kalitesi ve güvenliği konusunda güvence veren profesyonel ve steril bir klinik ortamı yer alıyor olabilir. Bu gönderi, kliniğin topluma uygun fiyatlı ve yüksek kaliteli hizmetler sunma konusundaki kararlılığını vurgulayarak hem bir davet hem de güvence işlevi görüyor. Bu kampanya aracılığıyla klinik, önemli bir kültürel ve sağlık prosedürünü ele alarak, bunu gençleri için düşünen aileler için daha ulaşılabilir hale getiriyor.

Şekil 9: Instagram Toplantı/Görüşme İçerik Örneği

Kaynak:

(https://instagram.com/milli_ofthalmologiya_merkezi?igshid=NTc4MTIwNjQ2YQ==)

Erişim tarihi: 07/09/2023

Gönderi, 3 günlük deneyim programının altını çizerek interaktif oturumlardan ve ağ kurma fırsatlarından kesitler sunuyor. Eşlik eden bir başlık, etkinliğin sürükleyici doğasını vurgulayarak katılımcıları bir ön toplantıya veya görüşmeye davet ediyor. Bu, dönüştürücü bir öğrenme yolculuğuna çıkmaya hevesli olanlar için bir eylem çağrısıdır.

Şekil 10: Görüşme İçerik Örneği

Kaynak:(<https://instagram.com/livbonadeahospital?igshid=NTc4MTIwNjQ2YQ==>)

Erişim tarihi: 07/09/2023

Gönderi, ASAN hizmet çalışanlarıyla yapılan bir farkındalık toplantısından bir kareyi gözler önüne seriyor. Çerçeve, ilgili yüzleri, muhtemelen arka planda bir sunum slaydını ve tartışmanın ortasında bir kolaylaştırıcıyı yakalıyor. Gönderinin özü, ASAN ekibinin en son bilgiler ve en iyi uygulamalarla donatılmasını sağlamak için sürekli olarak eğitilmesi ve güncellenmesi konusundaki kararlılığı vurguluyor. Yazıya eşlik eden başlık, ASAN'ın kamu hizmetinde mükemmelliğe olan bağlılığını yansıtan toplantının temasına işaret ediyor olabilir.

4.3.6. Facebook Kullanım Pratiği

Sosyal medya alanında bir mihenk taşı olan Facebook, insanların sorunsuz bir şekilde iletişim kurmasını, etkileşimde bulunmasını ve bilgi paylaşmasını sağlayan mükemmel bir sosyal ağ platformu olarak öne çıkmaktadır. Facebook, 2012 yılı itibariyle dünya çapında hatırı sayılır bir kullanıcı kitlesine ulaşmıştır ve Azerbaycan'daki, özellikle de Bakü'deki etkisi sürekli olarak artmaktadır. Facebook, bireylerin ve kuruluşların sayısız kişisel ya da kurumsal detayı kapsayan özel bir sayfaya ev sahipliği yaparak dijital bir

kimlik oluşturmalarını kolaylaştırmaktadır. Facebook'u diğer iletişim merkezli web sitelerinden farklı kılan şey, yalnızca mesajlaşma ve ağ oluşturma aracı olarak değil, aynı zamanda mobilizasyon, örgütsel oluşum ve ortak bilgi, ideoloji ve inançlara dayanan toplulukları teşvik etmede önemli bir rol oynayan çok yönlü doğasıdır.

Araştırmamızın bu bölümünde, bu çalışmada daha önce bahsedilen hastanelerin Facebook hesaplarına kapsamlı bir genel bakış sunacağız. Bu hastanelerin 2023 yılı boyunca kullandıkları Facebook kullanım kalıplarını ve stratejilerini keşfetmeyi amaçlıyoruz. Bu hedef doğrultusunda, Bakü'deki bu önemli sağlık kuruluşlarının kullanıcı adlarını, takipçi sayılarını ve beğeni istatistiklerini içeren ayrıntılı bir tablo sunulacaktır.

Tablo 7: Hastanelerin Facebook Kullanıcı Adları, Takip ve Takipçi Sayıları

Özel ve Devlet Hastaneleri			
Sıra	Hastane Adı	Kullanıcı Adı	Takipçi Sayısı
1	Ege Hospital	@egehospital	46K
2	Bona Dea Hospital	@livbonadeahospital	7,4K
3	Medera Hospital	@mederahospital	19K
4	Baki Medical Plaza	@bakumedicalplaza	42K
5	Caspian International Hospital	@caspiainternationalhospital	20K
Sıra	Hastane Adı	Kullanıcı Adı	Takipçi Sayısı
1	Milli Onkologiya Merkezi	@millionkologiyamerkezi	3,6K
2	Merkezi Klinika	@merkeziklinika	27K
3	Tedrisi Cerahiyye Klinikasi	YOK	0
4	Baki Sağlamlıq Merkezi	@baki_saglamliq	5.9K
5	Milli Oftalmologiya Merkezi	YOK	0

Tablo, farklı hastanelerin Facebook profillerine genel bir bakış sunmakta ve bunları özel ve devlet hastaneleri olarak kategorize etmektedir. Veriler her hastane için üç temel detayı vurgulamaktadır: hastanenin adı, Facebook kullanıcı adı ve sahip olduğu takipçi sayısı.

Özel hastaneler listesinde 'Ege Hastanesi' 46 bin takipçiyle en çok takip edilen hastane olurken, 'Bona Dea Hastanesi' 7.4K takipçiyle en az takip edilen hastane oldu. Devlet tarafında ise 27 bin takipçiyle 'Merkezi Klinika' başı çekiyor. İlginç bir şekilde, hem 'Tedrisi Cerahiyye Klinikasi' hem de 'Milli Oftalmologiya Merkezi' hiç takipçiye sahip değil ve kullanıcı adları ya mevcut değil ya da 'YOK' olarak belirtilmiş. Bu bilgiler, her bir hastanenin Facebook'taki çevrimiçi ayak izinin anlık bir görüntüsünü vermekte, dijital erişimlerini ve bu özel platformdaki kitlelerinin potansiyel büyüklüğünü göstermektedir.

Tablo 8: Hastanelerin 2023 Yılı İçerisinde Facebook’da Paylaştıkları Gönderi Sayıları

Sıra	Özel Hastaneler	Gönderi sayısı
1	Ege Hospital	220
2	Bona Dea Hospital	273
3	Medera Hospital	212
4	Baki Medical Plaza	102
5	Caspian İnternational Hospital	200
	Devlet Hastaneler	
1	Milli Onkologiya Merkezi	267
2	Merkezi Klinika	189
3	Tedrisi Cerahiyye Klinikasi	0
4	Baki Sağlamlıq Merkezi	92
5	Milli Oftalmologiya Merkezi	0

Bona Dea Hastanesi (özel bir hastane) 2023 yılında toplam 273 paylaşım ile Facebook'ta en çok paylaşımında bulunan hastane olmuştur. Dolayısıyla, hem özel hem de devlet hastaneleri arasında Facebook'ta içerik paylaşımı açısından en aktif hastane konumundadır. Devlet hastaneleri arasında ise 267 paylaşım ile Ulusal Onkoloji Merkezi en aktif hastane konumundadır. Tedrisi Cerahiyye Kliniği'nin ise yıl boyunca hiç içerik paylaşmaması, bu devlet hastanesinin Facebook'ta herhangi bir sosyal medya aktivitesi olmadığını gösteriyor. Eğer "en iyi" kriteri en çok paylaşılan gönderiye göre belirleniyorsa, Bona Dea Hastanesi bu konuda en iyi ya da en aktif hastane olarak öne çıkıyor. Ancak, gönderi sayısının içeriğin kalitesi veya etkileşimi anlamına gelmediğini, sadece sıklığı gösterdiğini unutmayın.

Tablo 9: Özel Hastanelerin Facebook Gönderi İçerik Türü, Toplam Beğeni ve Yorum Sayısı

Özel Hastaneler					
	Ege Hospital	Bona Dea Hospital	Medera Hospital	Baki Medical Plaza	Caspian International Hospital
Fotoğraf	145	225	187	79	135
Video	42	105	62	23	59
Beğeni sayı	10K+	24k+	4K+	13K+	12K+
Yorum sayı	1.5k+	4k+	1K+	3K+	2,5K+

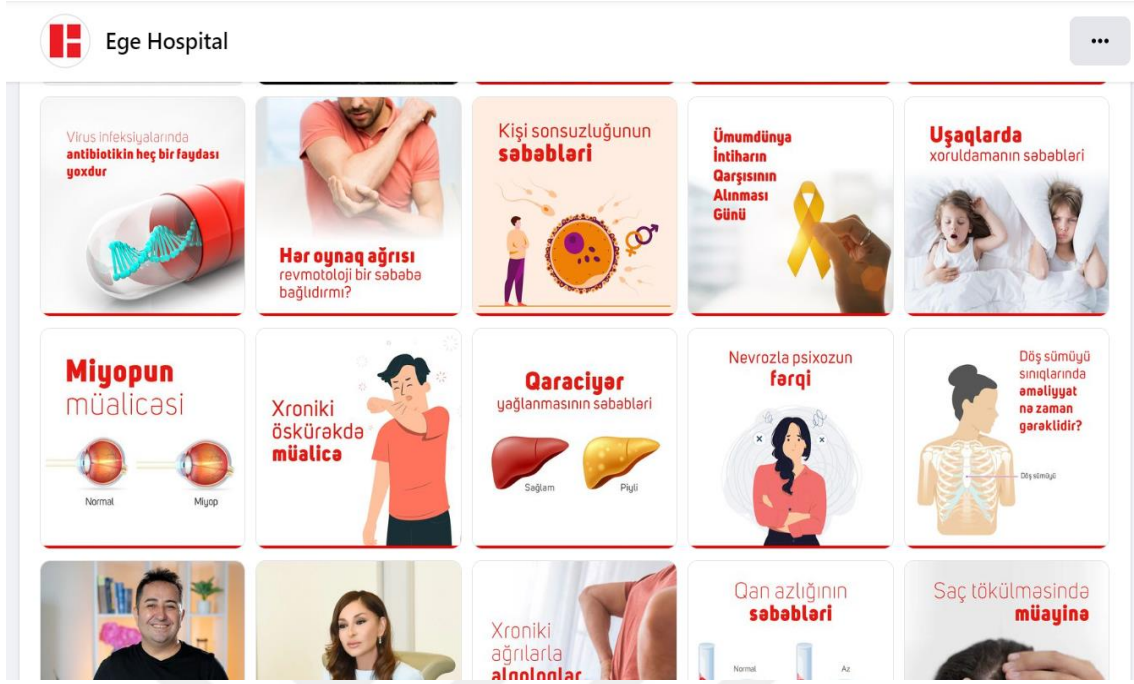
Özel hastanelerin Facebook etkileşim metriklerini incelediğimizde, Bona Dea Hastanesi hem içerik yayma hem de kitle etkileşimi konusunda açık ara önde gidiyor. En fazla sayıda fotoğraf ve video yayınlayarak aktif bir çevrimiçi varlığı yansıtıyorlar. Daha da önemlisi, 24.000'den fazla beğeni ve 4.000'den fazla yorumdan oluşan etkileyici çeteleleri, içeriklerinin kitle üzerindeki etkinliğinin ve yankısının altını çiziyor. Diğer tarafta, Medera Hastanesi, oldukça fazla sayıda paylaşım yapmasına rağmen aynı etkileşim seviyesine ulaşamadı ve bu da potansiyel iyileştirme alanlarına işaret ediyor. Daha az sayıda paylaşım yapmasına rağmen önemli sayıda beğeni toplayan Baki Medical Plaza'dan da bahsetmek gerekir; bu da yüksek etkili içeriğe veya çok ilgili bir kitle segmentine işaret etmektedir. Özünde, tüm hastaneler dijital adımlar atarken, Bona Dea'nın stratejisi en verimli olanı gibi görünüyor.

Tablo 10: Devlet hastanelerinin Facebook Gönderi İçerik Türü, Toplam Beğeni ve Yorum Sayısı

Devlet Hastaneler					
	Milli Onkolojiya Merkezi	Merkezi Klinika	Tedrisi Cerahiyye Klinikasi	Baki Sağlamlıq Merkezi	Milli Oftalmologiya Merkezi
Fotoğraf	171	59	0	42	0
Video	96	130	0	50	0
Beğeni sayı	34k+	45k+	0	13K+	0
Yorum sayı	3k+	5k+	0	3K+	0

Devlet hastanelerinin Facebook etkileşim verileri değerlendirildiğinde, Klinik Tedavi Merkezi baskın bir oyuncu olarak ortaya çıkıyor. Ulusal Onkoloji Merkezi'nden daha az fotoğraf paylaşmış olsalar da, 130 videoları 45.000'den fazla beğeni ve 5.000'den fazla yorum toplayarak açıkça dikkat çekmiştir. Bu, yüksek düzeyde bir kitle rezonansına ve videolara odaklanan etkili bir içerik stratejisine işaret ediyor. Buna karşılık, Ulusal Onkoloji Merkezi, fotoğraf ve videolardan oluşan dengeli karışımına rağmen beğeni sayısında biraz geride kalıyor ancak övgüye değer bir etkileşim sağlıyor. İlginç bir şekilde, daha az gönderiye sahip olan Baki Sağlık Merkezi yine de 13.000'den fazla beğeni almayı başarıyor ve bu da içeriklerinin benzersiz bir çekiciliğe veya belirli bir kitle etkileşimine sahip olabileceğini gösteriyor. Cerrahi Kliniği ve Ulusal Oftalmoloji Merkezi'nin bu yıl Facebook'ta içerik paylaşma girişiminde bulunmadığı ve dijital erişimlerinde bir boşluk bıraktığı açıktır.

Şekil 11: Ege Hospital Facebook Gönderi İçeriği

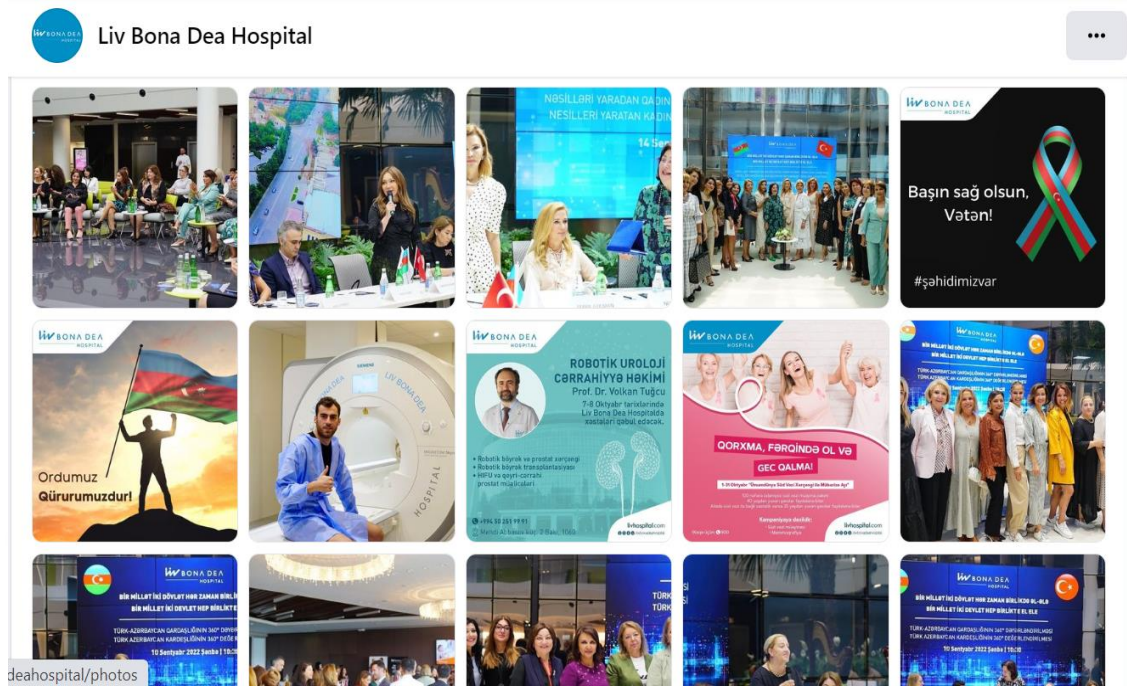

Kaynak:(<https://www.facebook.com/EgeHospital/photos>)

Erişim tarihi: 07/09/2023

Fotoğraf, Ege Hastanesi'nin resmi Facebook sayfasında yaptığı bir paylaşımı gösteriyor. İçerik, değerli sağlık bilgileri ve farkındalık verilerinin yayılmasını vurgulayarak hastanenin toplum eğitimi ve hasta katılımı konusundaki kararlılığını ortaya koyuyor. Gönderinin görsel unsurları metinle birleştiğinde, hastanenin halkla proaktif iletişim için sosyal medya platformlarından yararlanma stratejisini ortaya koyuyor. İçeriğin yapısı ve sunumu, sağlık konularında bilgili ve proaktif olmanın önemini ve sağlık kuruluşlarının dijital çağda bu bilinci geliştirmedeki rolünü vurguluyor.

Şekil 12: Boan Dea Hospital Facebook Gönderi İçeriği

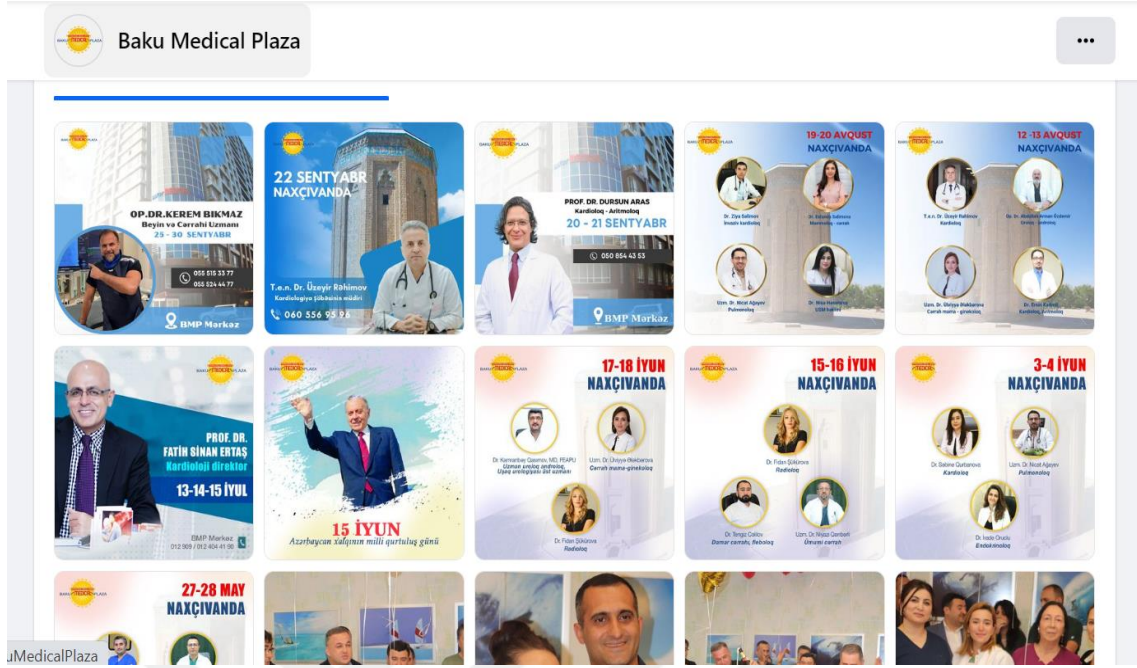

Kaynak: (<https://www.facebook.com/livbonadeahospital/photos>)

Erişim tarihi: 07/09/2023

Bu görsel Boan Dea Hastanesi'nin resmi Facebook sayfasından dijital bir gönderiyi göstermektedir. Gönderinin içeriğinin ön planında, hastane tarafından gerçekleştirilen sayısız toplantı ve eğitim oturumuna açık bir vurgu var. Bu içerik, hastanenin sürekli mesleki gelişim, işbirliği ve tıbbi ilerlemelere olan bağlılığını gösteriyor. Gönderideki düzen, tasarım ve eşlik eden görseller, hastanenin öğrenme ve büyüme ortamını teşvik etme konusunda aktif bir katılım sergilediğini gösteriyor. Boan Dea Hastanesi, bu bilgileri Facebook gibi bir sosyal medya platformunda paylaşarak yalnızca topluluğunu güncel tutmakla kalmıyor, aynı zamanda yüksek kaliteli hasta bakımı sağlamada klinik eğitimin ve işbirliğine dayalı toplantıların önemini de vurguluyor.

Şekil 13: Bakü Medical Plaza Facebook Gönderi İçeriği

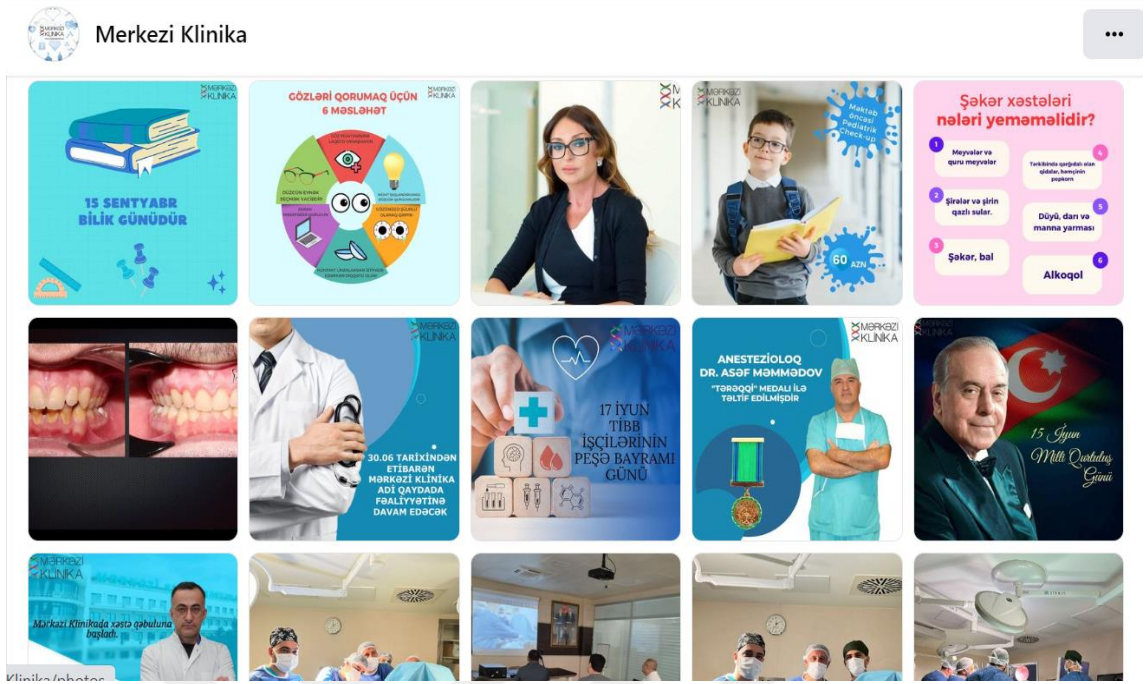

Kaynak:(<https://www.facebook.com/Amedicaltibtbb/photos>)

Erişim tarihi: 07/09/2023

Fotoğraf, Bakü Medical Plaza'nın resmi Facebook sayfasından kısa süre önce yapılan bir paylaşımı yansıtıyor. Gönderinin temasının merkezinde, hastaların gelip sağlık kontrolünden geçmeleri için belirlenen belirli günlerin duyurusu yer alıyor. Gönderide ayrıca, hastaneye bağlı tıp uzmanları ve uzmanların listesi detaylandırılarak potansiyel hastalara erişebilecekleri uzmanlık hakkında net bir fikir veriliyor. Bakü Medical Plaza bu yaklaşımıyla şeffaflık sağlıyor ve çevrimiçi topluluğunda güven duygusunu teşvik ediyor. Proaktif sağlık kontrollerine yapılan vurgu ve sağlık personelinin vitrine çıkarılması, hastanenin dijital çağda öncelikli hasta bakımı ve hizmet şeffaflığına olan bağlılığının altını çiziyor.

Şekil 14: Bakı Merkezi Klinika Facebook Gönderi İçeriği

Kaynak:(<https://www.facebook.com/MerkeziKlinika/photos>)

Erişim tarihi: 07/09/2023

Bu görsel Bakı Center Klinika'nın resmi Facebook sayfasından dijital bir gönderiyi göstermektedir. Hastane zaman zaman sağlık bilinci günleri, hasta takdir günleri veya sağlık camiasını ilgilendiren diğer önemli tarihler gibi özel günlerle ilgili içerikler paylaşıyor. Bu paylaşım, hastanenin toplumla etkileşiminin bir örneği olarak, onları önemli tarihler ve bunların neyi ifade ettiği konusunda bilgilendiriyor ve eğitiyor. Bakı Center Klinika'nın bu yaklaşımı, yalnızca hastaların tedavisinde değil, aynı zamanda önemli sağlık sorunları ve dönüm noktalarının kutlanması ve farkındalığın yaygınlaştırılmasında da aktif rol oynadığını gösteriyor ve hedef kitlesiyle daha derin bir bağ kuruyor.

Şekil 15: Milli Onkologiya Mərkəzi Facebook Göndəri İçəriği

Kaynak:(<https://www.facebook.com/onkologiyamerkezi/photos>)

Erişim tarihi: 07/09/2023

Görsel, Ulusal Onkoloji Merkezi'nin resmi Facebook sayfasından bir gönderiyi yansıtır. Kurumun uzmanlığı göz önüne alındığında, gönderinin kanser tedavisi, araştırması ve önlenmesiyle ilgili farkındalık, güncelleme ve bilgi sağlamaya odaklanmış olması muhtemeldir. Alanında lider bir kurum olan Ulusal Onkoloji Merkezi'nin hasta bakımına, çığır açan araştırmalara ve topluma ulaşmaya yönelik güçlü bir taahhüdü olması muhtemeldir.

Facebook gönderisi, son araştırma bulguları, hasta başarı hikayeleri veya yaklaşan farkındalık kampanyaları veya etkinlikleri hakkında ayrıntılar içerebilir. Ulusal Onkoloji Merkezi, bu tür içerikleri sosyal medyada paylaşarak daha geniş bir kitleyle bağlantı kurmayı, onkoloji hakkında önemli bilgileri yaymayı, erken teşhisi teşvik etmeyi ve kanser bakımı ve tedavisindeki gelişmeleri sergilemeyi amaçlamaktadır.

BÖLÜM 5: TARTIŞMA, VAKA ÇALIŞMALARI VE ÖRNEKLER

5.1. Önemli Bulgular ve İçgörüler

Temel Bulgular ve İçgörüler

Sosyal Medya Kullanımının Yaygınlığı: Bakü nüfusunun önemli bir kısmının sosyal medyayı günlük rutinlerine entegre ettiği çeşitli araştırma bulgularından anlaşılmaktadır. Bu adaptasyon, sağlık bilgilerinin nasıl tüketildiği ve paylaşıldığı üzerinde önemli bir etkiye sahiptir.

Bilginin Niceliğine Karşı Niteliği: Sosyal medyada sağlıkla ilgili çok sayıda içerik bulunsa da bunların hepsi doğru veya faydalı değildir. Birçok kullanıcı için zorluk, karşılaştıkları bilginin kalitesini ayırt etmekte yatıyor.

Dijital Akran Desteği: Sosyal medya platformlarının, özellikle sağlık sorunlarıyla uğraşan bireyler için topluluk desteği açısından değerli merkezler olduğu kanıtlanmıştır. Bu dijital topluluklar teselli, tavsiye ve bazen de paylaşılan kişisel deneyimlerden belirli sağlık koşullarının daha net anlaşılmasını sağlar.

Etkileyenlerin Rolü: Sağlık alanında etkili kişiler, kullanıcı davranışları ve algıları üzerinde önemli bir etkiye sahiptir. Belirli tedavileri, ürünleri veya sağlık uygulamalarını onaylamaları veya eleştirmeleri kamuoyunu etkileyebilir, bu da sağlık alanında sorumlu ve bilgili etkileyicilere duyulan ihtiyacı vurgular.

Gizlilik Konusundaki Zorluklar: Birçok kullanıcı, kişisel sağlık bilgilerini çevrimiçi paylaşmanın ne gibi sonuçlar doğuracağını farkında değildir. Bu nedenle, halkın aşırı paylaşım ve kişisel verilerinin korunmaması ile ilgili riskler konusunda eğitilmesine ihtiyaç duyulmaktadır.

Geleneksel Sağlık Sistemleri ile Entegrasyon: Sosyal medya sağlık bilgilerinin yayılmasında önemli bir rol oynarken, geleneksel sağlık sistemleri de önemini korumaktadır. Bu iki kurum arasındaki entegrasyon ve işbirliği, sağlık yönetimi ve farkındalığını önemli ölçüde artırabilir.

Bakü'de sosyal medya platformlarının hızla yaygınlaşması, sağlık yönetimi manzarasını değiştirdi. Bu dönüşüm hem muazzam bir potansiyeli hem de zorlukları beraberinde getirmiştir. Şehir dijital çağda yoluna devam ederken, geleneksel sağlık sistemleri ile yenilikçi dijital stratejilerin sentezi, etkili sağlık yönetimi için çok önemli olacaktır. (Elmar, S. 2021)

5.2. Mevcut Literatürle Karşılaştırma

Sağlık yönetimi ve bunun sosyal medya ile etkileşimi alanında, çeşitli akademisyenler ve sektör uzmanları bu ilişkinin çok yönlü dinamiklerine ışık tutmuştur. Bakü örneğinden elde ettiğimiz bulguların ve gözlemlerimizin özüne inerken, çakışmaları, boşlukları ve benzersiz nüansları ayırt etmek için içgörülerimizi mevcut literatürün arka planıyla yan yana koymak elzem hale gelmektedir.

Yaygınlık ve Penetrasyon: Birçok çalışma, sosyal medya kullanımının dünya genelinde yükselişte olduğunu sürekli olarak vurgulamıştır. Bulgularımız küresel eğilimleri doğrularken, Bakü'de çevrimiçi davranışları ve sağlık yönetimi yaklaşımlarını etkileyen benzersiz bir kültürel karışım vardır.

Bilgi Kalitesi: Sosyal medyadaki sağlık bilgilerinin doğruluğu ve gerçekliği konusundaki endişeler birçok çalışmada tekrarlanan bir tema olmuştur. Bakü'deki gözlemlerimiz bu endişeleri yansıtmakla birlikte, önde gelen bölgesel etkileyiciler ve geleneksel sağlık inançları gibi yerel faktörleri de ortaya koymaktadır.

Dijital Toplulukların Rolü: Literatürde sıklıkla çevrimiçi toplulukların sağlık davranışlarını şekillendirmedeki gücünden bahsedilmektedir. Araştırmamız, Bakü'deki bu tür toplulukların önemini vurgulamakta ve geleneksel ve çağdaş sağlık çözümleri ve stratejilerinin alışverişinde nasıl önemli bir rol oynadıklarını göstermektedir. (Gülüye, F. 2022)

Etki Dinamikleri: Birçok akademik makale, sağlık alanında etkili olan kişiler olgusunu, bu kişilerin yükselişini ve ortaya çıkardıkları zorlukları incelemiştir. Bakü'de de benzer bir dinamik söz konusudur ancak daha yerel bir nitelik taşımakta ve genellikle bölgesel ünlüler ya da toplumun önde gelen isimleriyle iç içe geçmektedir.

Gizlilik Endişeleri: Özellikle sosyal platformlardaki sağlık söylemlerinde mahremiyet sorunları birçok araştırmanın odak noktası olmuştur. Çalışmalarımız bu endişeleri yansıtmakta ve Bakü'de gizlilik sorunları hakkında farkındalık artarken, halkın önemli bir kısmının verilerin kötüye kullanımına karşı savunmasız kaldığını göstermektedir.

Entegrasyon ve İşbirliği: Küresel literatürde ortaya çıkan önemli bir tema, geleneksel sağlık sistemleri ile gelişmekte olan dijital sağlık alanı arasında uyumlu bir işbirliğine duyulan ihtiyaçtır. Bakü, entegrasyonun gelişmekte olduğu, ancak muhtemelen kültürel veya altyapısal bazı engellerin ele alınması gereken benzersiz bir durum sunmaktadır.

Çalışmamız küresel literatürde yaygın olan birçok temayla örtüşmekle birlikte, Bakü örneği kendine özgü zorluk ve fırsatların bir karışımını sunmaktadır. Sağlık yönetimi için dijital platformların potansiyelinden yararlanırken kültürel, toplumsal ve altyapısal nüansları dikkate alan bölgeye özgü stratejilere duyulan ihtiyacı vurgulamaktadır (Hüseynova, A. 2020)

5.3. Bakü'de Sağlık Yönetimi İçin Çıkarımlar

Sosyal medyanın yaygın etkisi ile Bakü'deki sağlık yönetiminin inceliklerinin birleşimi, hem umut verici hem de zorlayıcı bir dizi sonuç yaratıyor. İşte bu çıkarımların bir incelemesi:

Kullanıcının Güçlendirilmesi ve Öz Yönetim: Sağlıkla ilgili çağ gibi büyüyen bilgilere erişim sayesinde Bakü vatandaşları, sağlıkları konusunda daha proaktif olmak için gerekli araçlara sahip. Bu güçlenme, daha iyi öz yönetim, rahatsızlıkların erken teşhisi ve sağlık uzmanlarıyla daha bilinçli bir diyaloga yol açabilir. Bununla birlikte, erişilen bilgilerin doğru ve faydalı olmasını sağlamanın zorluğu devam etmektedir.

Güçlendirilmiş Sağlık Savunuculuğu: Sosyal medya platformları, sağlık savunucularının ve profesyonellerin endişelerini dile getirmeleri, gelişmeleri paylaşımları ve sağlık girişimleri için bir araya gelmeleri için bir sahne sunmaktadır. Bu, sağlık bilincine sahip bir kültürün teşvik edilmesine, acil sağlık sorunlarına ilişkin farkındalığın artırılmasına ve sağlık hizmetlerinin iyileştirilmesi için savunuculuk yapılmasına yardımcı olabilir.

Veri Toplama ve Analizi: Sosyal medyadaki geniş etkileşim, sağlık verilerinin toplanması için paha biçilmez bir kaynak sağlar. Sağlık yetkilileri bu etkileşimleri analiz ederek nüfusun eğilimlerini, endişelerini ve ihtiyaçlarını belirleyebilir ve daha hedefli sağlık müdahalelerine olanak tanıyabilir.(İsmayilov, R. 2018)

Gelişmiş Hasta-Doktor Etkileşimi: Sosyal medya, hastalar ve sağlık hizmeti sağlayıcıları arasında daha şeffaf ve sürekli bir diyaloga izin vererek boşlukları doldurabilir. Bu sadece daha iyi takip sağlamakla kalmaz, aynı zamanda güven ve karşılıklı anlayışı da teşvik eder.

Yanlış Bilgilendirme Riskleri: Tüm dünyada yankılandığı gibi Bakü de sosyal medyada dolaşan yanlış sağlık bilgilerinin tuzaklarına karşı bağışık değildir. Sıkı kontroller ve dengeler olmadan bu durum, potansiyel zararlı etkileri olan yanlış bilgilendirilmiş sağlık tercihlerine yol açabilir.

Geleneksel ve Modern Uygulamaların Bütünleştirilmesi: Bakü'nün zengin kültürel dokusu, geleneksel ve modern sağlık inançlarının bir karışımı anlamına gelmektedir. Sosyal medya, bunların bir araya gelebileceği bir platform sunarak sağlık yönetimine geleneksel bilgeliğe saygı duyan ve entegre eden daha bütüncül bir yaklaşım sağlar.

Altyapı ve Kapasite Geliştirme: Bakü'nün sağlık yönetiminde sosyal medyanın potansiyelinden tam olarak faydalanabilmesi için altyapının geliştirilmesine ihtiyaç olduğu açıktır. Buna dijital okuryazarlık programları, dijital sağlık çerçevesinin güçlendirilmesi ve teknoloji kuruluşları ile sağlık kurumları arasındaki işbirliğinin kolaylaştırılması dahildir.

Bakü'de sosyal medya ve sağlık yönetiminin etkileşimi bir olasılıklar dünyası sunuyor. Beklentiler çok büyük olsa da, stratejik planlama, sağlam altyapı ve sürekli izleme gerektiren zorluklarla el ele geliyorlar. Bakü'nün bu etkileşimi optimize etme yolculuğu, benzer kültürel ve toplumsal yapılara sahip diğer bölgeler için bir örnek teşkil edebilir. (Rahimova, K. 2019)

5.4. Çalışmanın Kısıtlamaları

Bu araştırma, 1 Ocak - 1 Eylül 2023 tarihleri arasında yalnızca Bakü, Azerbaycan'daki hastanelere odaklanmaktadır. Bu coğrafi alanın veya zaman diliminin dışındaki kurumları dikkate almamaktadır. Sonuç olarak, çalışmanın bulguları bu belirli bağlam ve dönemin ötesinde sınırlı genelleştirilebilirliğe sahip olabilir. Bu zaman dilimi dışında meydana gelen potansiyel nüanslar ve gelişmeler yakalanamayabilir. Okuyucuların sonuçları bu bağlamı göz önünde bulundurarak yorumlamaları tavsiye edilir.

Titiz tasarımı ve uygulaması ne olursa olsun, her çalışmanın sınırlılıkları olması kaçınılmazdır. Bunların kabul edilmesi, gelecekteki araştırmaların rafine edilmesine yardımcı olur ve bulguların yorumlanması için bir bağlam oluşturur. İşte "Sağlık yönetiminde sosyal medya kullanımı" araştırmamızın sınırlılıkları: Bakü örneği":

Örneklem Temsili: Bakü nüfusunu yansıtacak çeşitlilikte bir örneklem arayışında olsak da, bazı demografik özellikler yeterince temsil edilmemiş olabilir ve bu da bulgularımızın evrenselliğini etkileyebilir.

Kendi Bildirilen Veriler: Verilerimizin önemli bir kısmı kendi bildirdikleri davranış ve algılara dayanmaktadır. Bu tür veriler, bazı yanıtların gerçek doğasını çarpıtabilecek hatırlama önyargısı, sosyal arzu edilebilirlik önyargısı ve diğerleri dahil olmak üzere önyargılara açıktır.

Sosyal Medyanın Dinamik Doğası: Sosyal medya platformları ve özellikleri hızla gelişmektedir. Çalışmamız zaman içinde bir anlık görüntüyü yakalamış olsa da, bulgular sosyal medya dinamiklerindeki çok yeni gelişmeleri veya gelecekteki değişimleri hesaba katmayabilir.

Genelleştirilebilirlik: Odak noktamız Bakü olsa da, bu bulguları tüm Azerbaycan nüfusuna veya diğer küresel bağlamlara uyarlamak dikkatli bir şekilde yapılmalıdır.

Dil ve Kültürel Nüanslar: Araştırma araçlarımız temel olarak Azerice ve İngilizce dillerinde hazırlanmıştır. Dildeki veya kültürel ifadelerdeki ince nüanslar tam olarak yakalanamayabilir veya çeviride kaybolabilir.

İkincil Verilere Bağımlılık: Çalışmanın belirli yönleri için ikincil veri kaynaklarına dayandık. Bu kaynakların güvenilir olduğundan emin olsak da, tutarsızlık veya güncel olmayan bilgi riski her zaman vardır.

Doğrulama Önyargısı Potansiyeli: Önceden var olan literatür ve hipotezler tarafından yönlendirilen araştırma tasarımı, yanlışlıkla doğrulama önyargılarına yol açabilir; inançlarımızı doğrulayan verilere daha fazla uyum sağlayabiliriz.

Dijital Veri Analizindeki Sınırlamalar: Sosyal medya platformlarından dijital veri çıkarımı ve analizi için araçlar kullanmış olsak da, bu araçların kısıtlamaları vardır ve kullanıcı etkileşimlerinin tamamını yakalayamayabilirler.

Çalışmamız Bakü'de sağlık yönetiminde sosyal medyanın rolüne ilişkin değerli içgörüler sunsa da, sonuçlar yorumlanırken bu sınırlamalar göz önünde bulundurulmalıdır. Gelecekteki araştırmalar, daha bütüncül bir anlayış için bu sınırlamaları ele alarak temel çalışmalarımız üzerine inşa edilebilir. (Zeynalova, T. & Orucov, Y. 2017)

5.5. Gelecekteki Araştırmalar İçin Öneriler

Bakü'de sosyal medyanın sağlık yönetimindeki rolünün araştırılması, daha derinlemesine araştırılması gereken çeşitli yolları ve boyutları ortaya çıkarmıştır. Gelecekteki araştırma çalışmaları için bazı öneriler aşağıda yer almaktadır:Boylamsal Çalışmalar: Gelecekteki çalışmalar, özellikle sosyal medya ve sağlık uygulamalarının dinamik doğası göz önünde bulundurulduğunda, zaman içindeki değişiklikleri takip eden boylamsal araştırma tasarımlarından faydalanabilir.

Belirli Demografik Özelliklere Odaklanma: Bakü'deki belirli yaş gruplarına, cinsiyetlere veya topluluklara daha derinlemesine dalmak, sosyal medya ve sağlık yönetimiyle ilgili daha incelikli kalıpları ve davranışları ortaya çıkarabilir.

Diğer Bölgelerle Karşılaştırma: Bakü ile diğer Azerbaycan şehirleri ve hatta komşu ülkeler arasında yapılacak karşılaştırmalı bir çalışma, bölgesel farklılıklar ve ortak noktalar hakkında daha zengin bir anlayış sağlayabilir. **Yeni Teknolojilerin Etkisi:** Artırılmış gerçeklik (AR) ve sanal gerçeklik (VR) gibi yeni teknolojilerin sosyal medyada kendine yer bulmaya başlamasıyla birlikte, bunların sağlık yönetimi üzerindeki etkilerini anlamak çok değerli olabilir.

Sağlık Bilgilerinin Kalitesi: Bakü'deki çeşitli sosyal medya platformlarında dolaşan sağlık bilgilerinin kalitesi, gerçekliği ve güvenilirliğinin ayrıntılı bir değerlendirmesi faydalı olacaktır.

Etnografik Yaklaşımlar: Etnografik veya antropolojik araştırmalar, yerel kültürel nüansların sağlık yönetimi ve sosyal medyanın kesişimini nasıl etkilediğine dair derinlemesine bir anlayış sağlayabilir. (Mammadov, E. 2019)

Sağlık Kampanyalarının Etkinliği: Bakü'de sosyal medya aracılığıyla yürütülen sağlık kampanyalarının erişim, etki ve etkinliklerinin analiz edildiği bir değerlendirme aydınlatıcı olacaktır.

Dijital Sağlık Okuryazarlığı: Bakü halkının dijital sağlık okuryazarlığı seviyelerinin araştırılması, sağlık yönetimi için sosyal medyadan yararlanmanın zorlukları ve fırsatları hakkında fikir verebilir.

Düzenleyici Çerçevelerin Araştırılması: Yanlış bilgilendirmeye ilişkili riskler göz önüne alındığında, Azerbaycan'da sosyal medyadaki sağlık bilgilerine yönelik potansiyel düzenleyici çerçevelerin veya kılavuzların araştırılması uygun olabilir.

Müdahaleler ve Pilot Programlar: Bakü'de sağlık yönetimi için sosyal medyayı kullanan belirli müdahalelerin veya pilot programların uygulanması ve sonuçlarının incelenmesi, eyleme geçirilebilir içgörüler sağlayabilir.

Araştırmamız Bakü'de sosyal medyanın sağlık yönetimi ile kesişiminin çeşitli yönlerine ışık tutmuş olsa da, bu alan çok geniş ve sürekli gelişmektedir. Bu öneriler, gelecekte kapsamlı, çeşitlendirilmiş ve uygulanabilir araştırmaların önünü açmayı amaçlamaktadır. Geleceğin araştırmacıları daha derinlere inmeye, yerleşik kavramlara meydan okumaya

ve bütüncül bir anlayış için işbirlikçi, disiplinler arası yaklaşımlar aramaya teşvik edilmektedir. (İbrahimova, N. 2020)

5.6. Vaka Çalışmaları ve Sağlık Yönetiminde Sosyal Medya Kullanımına İlişkin Örnekler

Sosyal medyanın sağlık yönetimindeki pratik uygulamalarını ve etkilerini daha iyi anlamak için, Bakü de dahil olmak üzere dünyanın çeşitli yerlerinden ortaya çıkan belirli vaka çalışmalarına ve örneklerle dönüyoruz:

Bakü'de Teletıp: Görüntülü iletişim olanağı sunan sosyal medya platformlarının yükselişiyle birlikte teletıp Bakü'de ilgi görmeye başladı. Doktorlar artık hastalara danışmak için Facebook Live, Zoom gibi platformları veya özel uygulamaları kullanıyor, özellikle de COVID-19 salgını gibi fiziksel konsültasyonların zor olduğu dönemlerde.

Instagram'da Farkındalık Kampanyaları: Birçok küresel sağlık kuruluşu farkındalık kampanyaları yürütmek için Instagram'a yöneldi. Örneğin, Dünya Sağlık Örgütü (WHO) düzenli olarak infografikler ve kısa videolar yayınlamaya ruh sağlığından bulaşıcı hastalıklara kadar yaygın sağlık sorunlarına ışık tutuyor.

Twitter Sohbetleri ve Web Seminerleri: Bakü'dekiler de dahil olmak üzere dünyanın dört bir yanındaki profesyoneller, diyabet yönetiminden ruh sağlığı farkındalığına kadar belirli konuları tartışmak üzere doktorların, araştırmacıların ve halkın bir araya geldiği sağlık odaklı Twitter sohbetleri düzenliyor.

Bir Eğitim Platformu Olarak YouTube: Dünya çapında birçok doktor ve sağlık uzmanının efsaneleri çürüttükleri, tıbbi durumları açıkladıkları ve sağlık tavsiyeleri sundukları YouTube kanalları var. Bakü'de yerel sağlık influencer'ları, özellikle yerel halka hitap eden Azerice içerik sağlamak için platforma girdiler.

Facebook'ta Ruh Sağlığı Destek Grupları: Facebook'taki çeşitli destek grupları, ruh sağlığı sorunları yaşayan bireylerin deneyimlerini paylaşabilecekleri, tavsiye alabilecekleri veya destekleyici bir toplulukta teselli bulabilecekleri bir alan sunuyor.

Sosyal Medya ile Entegre Sağlık Uygulamaları: Birçok ülkede, fiziksel aktivite, diyet ve hatta ruh sağlığını takip etmeye yardımcı olan sağlık uygulamaları sosyal özellikleri entegre ediyor. Kullanıcılar, sosyal medyanın topluluk oluşturma özelliğinden yararlanarak ilerlemelerini paylaşabilir, meydan okumalara katılabilir veya birbirlerini motive edebilirler.

Sağlığı Teşvik Eden Viral Mücadeleler: TikTok gibi sosyal medya platformları, bazıları sağlıklı davranışları teşvik eden viral meydan okumalara tanık oldu. Fitness mücadelelerinden sağlıklı beslenme trendlerine kadar, bu tür viral hareketler halk sağlığı üzerinde önemli bir olumlu etkiye sahip olabilir.

Sağlık Sorguları için Chatbot Kullanımı: Bazı sağlık kuruluşları, özellikle de teknolojik açıdan daha gelişmiş bölgelerde, sosyal medya sayfalarına chatbot'ları entegre etmişlerdir. Bu botlar sıkça sorulan sağlık sorularını yanıtlayabilir, kullanıcıları kaynaklara yönlendirebilir ve hatta randevuların alınmasına yardımcı olabilir.

Bu vaka çalışmaları ve örnekler, sosyal medya platformlarının hem Bakü'de hem de küresel olarak sağlık yönetiminin ayrılmaz bir parçası haline geldiği çok yönlü yolları vurgulamaktadır. Bu platformların sağlık bilincini geliştirme, profesyonel etkileşimleri kolaylaştırma ve hatta sağlık hizmetleri sunma potansiyelinin altını çizmektedirler. Bununla birlikte, tüm teknolojik gelişmelerde olduğu gibi, yayılan bilgilerin doğru, etik ve son kullanıcılar için faydalı olmasını sağlamak için dikkatli olunması gerekmektedir. (Abbasov, M. & Qasimova, R. 2018)

5.7. Değerlendirme Mülakatı

Dijital varlığın kitlelere ulaşmada çok önemli bir rol oynadığı bir çağda, kurumların, özellikle de sağlık kuruluşlarının, insanların çoğunun vakit geçirdiği platformlarda görünür ve erişilebilir olması önemlidir. Ekibimiz, reklam ve sosyal medya stratejilerini anlamak için Azerbaycan'daki 30 tanınmış hastaneye odaklanan kapsamlı bir araştırma projesi yürüttü.

Birçok ülke gibi Azerbaycan'ın da kendine özgü bir dijital kültürü var. Facebook ve Instagram gibi küresel platformlar popüler olsa da LinkedIn, Twitter, YouTube ve çeşitli TV reklamları gibi diğer platformlar, kuruluşun niteliğine bağlı olarak farklı roller oynamaktadır.

Araştırma, genel olarak devlete ait hastanelerin birincil reklam mecrası olarak televizyonu kullanmaya daha meyilli olduğunu gözlemlemiştir. Bu durum, özellikle yeni sağlık kontrolü kampanyalarının açılışı gibi önemli açıklamaların iletilmesinde televizyonun sahip olduğu geniş erişim imkanına bağlanabilir. Bu kampanyalar genellikle vatandaşları yararlanabilecekleri yeni tesisler, tedaviler veya önleyici kontrollerden haberdar ederek halk sağlığını geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Ankete katılan 30 hastane arasından analizimiz, biri devlet hastanesi ve diğer dördü özel sektöre ait olmak üzere öncelikle beş büyük kuruluşa odaklanmaktadır. Bu beş hastane, çoklu platformlardaki güçlü varlıkları ve koşullu da olsa araştırmamıza katılmaya istekli olmaları nedeniyle öne çıkmaktadır. Anonim kalma isteklerine saygı göstererek kapalı bir görüşme ortamı sağladık. Bu hastaneler reklam bütçelerini açıklamaktan kaçındılar ancak stratejilerini ve tercihlerini tartışırken açık sözlü davrandılar.

Çeşitli platformlarda yer almakla birlikte, ana odak noktalarının en popüler platformlar olan Facebook ve Instagram olduğunu vurguladılar. Bu platformlar, hedef kitleleriyle etkileşim kurmalarına, sağlık ipuçlarını paylaşmalarına ve hizmetlerini daha etkileşimli ve görsel olarak çekici bir şekilde vurgulamalarına olanak tanıyor. Ayrıca, bu tür platformlar iki yönlü bir iletişim kanalı sağlayarak hastanelerin geri bildirim almasına, soruları ele almasına ve topluluk içinde güven oluşturmaya olanak tanır.

Sonuç olarak, değerlendirmemiz Azerbaycan'daki sağlık kurumları için güçlü bir dijital varlığın önemini vurgulamaktadır. TV gibi bazı geleneksel iletişim araçları, özellikle devlet hastaneleri için hala yaygın olsa da, dijital dönüşüm dalgası belirgindir. Ortam gelişmeye devam ettikçe, bu hastanelerin reklam stratejilerine nasıl uyum sağladıklarını ve yenilikler yaptıklarını gözlemlemek ilgi çekici olacaktır.

Soru 1: Hastanenizin sağlık yönetim sisteminde sosyal medyayı kullanmanın temel hedeflerini nasıl tanımlıyorsunuz?

Hastane

Cevaplar

- DH1 Hastanemizin sağlık yönetim sisteminde sosyal medyayı kullanmanın birincil amacı hastalarımızla doğrudan iletişimi teşvik etmektir. Bize gerçek zamanlı güncellemeleri, önemli duyuruları ve sağlık tavsiyelerini paylaşabileceğimiz bir platform sunarak hastalarımızın ve ailelerinin her zaman bilgi sahibi olmasını sağlıyor.
- H1 Sosyal medyayı entegre etmekteki temel amacımız sağlık eğitimi vermektir. Ortalıkta bu kadar çok efsane ve yanlış bilgi varken, genel toplum sağlığını iyileştirmek için güvenilir, kanıta dayalı sağlık bilgileri, ipuçları ve kaynakları paylaşmayı sorumluluğumuz olarak görüyoruz.
- H2 Bizim için sosyal medya, toplum katılımı için önemli bir araç görevi görüyor. Hastaların başarı öykülerini paylaşarak, doktorlarla soru-cevap oturumları düzenleyerek ve hatta hastane operasyonlarının perde arkasına ışık tutarak bir topluluk duygusu yaratmayı amaçlıyoruz. Tüm bunlar sağlık hizmetlerini daha kişisel ve erişilebilir kılmakla ilgili.
- H3 önemli hedeflerimizden biri de geri bildirim toplamaktır. Sosyal medya, hastaların deneyimlerini, geri bildirimlerini ve önerilerini kolayca paylaşabilecekleri bir platform sunuyor. Bu doğrudan iletişim hattı, hasta bakım hizmetlerimizi onların ihtiyaç ve tercihlerine göre sürekli olarak uyarlamamızı ve geliştirmemizi sağlıyor.
- H4 Hastalara erişim ve farkındalık kampanyaları bir diğer önemli hedeftir. Mevsimsel hastalıklar, aşılama kampanyaları veya tesisimizdeki yeni hizmetler hakkında olsun; erişimimizi en üst düzeye çıkarmak ve toplumumuzun bilinçli ve hazırlıklı olmasını sağlamak için sosyal medyadan yararlanıyoruz.

Soru 2: Hastanemiz hangi sosyal medya platformlarını aktif olarak kullanıyor ve bu platformlar neden seçildi?

Hastane

Cevaplar

- DH1 Geniş bir yaş demografisi arasındaki yaygın popülaritesi nedeniyle öncelikle Facebook'u kullanıyoruz. Detaylı güncellemeler yayınlamamıza, videolar paylaşmamıza ve hatta canlı oturumlar düzenlememize olanak tanıyarak çeşitli iletişim ihtiyaçlarımız için çok yönlü bir platform haline getiriyor.
- ÖH1 Instagram aktif olarak kullandığımız bir diğer platform. Görsel merkezli yapısı, sahne arkası görüntülerini, hasta hikayelerini ve sağlık infografiklerini paylaşmamıza olanak tanıyarak, küçük boyutlu, görsel olarak çekici içeriği tercih eden daha genç bir demografiye hitap ediyor.
- ÖH2 Twitter, anlık olması nedeniyle hastanemiz için çok önemli. Gerçek zamanlı güncellemeleri, sağlık haberlerini hızlı bir şekilde paylaşabiliyor ve diğer sağlık profesyonelleriyle bağlantı kurabiliyoruz. Kısa ve öz gönderi formatı ve trend konularını takip edebilme özelliği, Twitter'ı acil iletişim ve farkındalık kampanyaları için ideal kılıyor.
- ÖH3 Son zamanlarda LinkedIn'den daha fazla yararlanmaya başladık. Sağlık profesyonelleriyle ağ kurmak, personelimizin araştırma yayınlarını paylaşmak ve kurumumuzdaki kariyer fırsatlarını vurgulamak için mükemmel. Platformun profesyonel yapısı, sektörel işbirliği hedeflerimizle örtüşüyor.
- ÖH4 YouTube bizim için giderek daha değerli hale geldi. Bilgilendirici videolar, hasta referansları ve hatta tesisimizin sanal turlarını oluşturuyor ve paylaşıyoruz. Platformun kapsamlı video araçları ve yaygın izleyici kitlesi, onu uzun biçimli içerik için tercih edilen bir seçenek haline getiriyor.

Soru 3: Hastanenizin sosyal medya hesaplarında ne tür içerikler paylaşacağını nasıl karar veriyorsunuz?

Hastane Cevaplar

- DH1 İçerik kararlarımızı öncelikle hastalarımızın ihtiyaçları ve ilgi alanları belirliyor. Ne tür bilgiler aradıklarını anlamak için sık sık anketler ve geri bildirim oturumları düzenliyoruz. İster yeni bir tedavi yöntemi ister genel sağlık ipuçları hakkında olsun, sağlık yolculuklarına değer katan içerikler sunmayı hedefliyoruz.
- ÖH1 Dünya Kalp Günü veya Diyabet Farkındalık Ayı gibi ulusal ve uluslararası sağlık gözlemleriyle uyumlu bir içerik takvimi sürdürüyoruz. Bu, ilgili bilgileri uygun zamanlarda paylaşmamızı, hedef kitlemiz arasında farkındalığı ve erken önlemeyi teşvik etmemizi sağlar.
- ÖH2 Sağlık personelimizden gelen geri bildirimler çok değerli. Sahadalar, her gün hastalarla etkileşim halindeler ve yaygın sağlık sorunları hakkında ilk elden bilgi sahibiler. Onların girdilerine dayanarak, bu belirli sorunları ele alan içerikler oluşturuyor, gönderilerimizin zamanında ve alakalı olmasını sağlıyoruz.
- ÖH3 Sağlık trendlerini ve haberleri de takip ediyoruz. Yeni bir çalışma, buluş veya hatta viral bir sağlık sorunu varsa, bunu takipçilerimizi sonuçları, faydaları ve potansiyel riskleri hakkında eğitmek için bir fırsat olarak değerlendiriyor ve kendimizi güvenilir bir bilgi kaynağı olarak konumlandırıyoruz.
- ÖH4 Veri analizi içerik kararlarımızda önemli bir rol oynuyor. Etkileşim oranları, paylaşımlar ve yorumlar gibi metrikleri düzenli olarak inceleyerek kitlemizde neyin yankı uyandırdığını ölçebiliyoruz. Bu veri odaklı yaklaşım, içerik stratejimizi sürekli olarak iyileştirmemize, etki ve alaka düzeyini optimize etmemize olanak tanıyor.

Soru 4: Sosyal medyanın hasta katılımı veya geri bildiriminde önemli bir rol oynadığı bir zamanı tarif edebilir misiniz?

Hastane

Cevaplar

- DH1 Kesinlikle! Birkaç ay önce yeni bir rehabilitasyon programı başlattık ve bunu duyurmak için Facebook sayfamızı kullandık. Çok büyük bir katılım oldu. Sadece çok sayıda soru almakla kalmadık, aynı zamanda birkaç eski hasta da olumlu deneyimlerini ekibimizle paylaşarak yeni programa ek bir güvenilirlik katmanı kazandırdı. Bu, sosyal medya aracılığıyla topluluk katılımının gücünü gösteren onaylayıcı bir andı.
- ÖH1 Bir keresinde önde gelen kardiyologlarımızdan biriyle Instagram'da canlı bir Soru-Cevap oturumu gerçekleştirdik. Gelen tepkiler hayret vericiydi. Birçok hasta ve takipçi aktif olarak katılarak kalp sağlığı, diyet ve egzersizle ilgili sorular sordu. Bu, endişeleri ele almamızı ve farkındalığı verimli bir şekilde yaymamızı sağlayan doğrudan, gerçek zamanlı bir etkileşimdi.
- ÖH2 Bir hastanın acil servisimizde yaşadığı olumsuz bir deneyim hakkında tweet attığı bir durum vardı. Sosyal medya mention'larımızı aktif bir şekilde takip etmemiz sayesinde derhal ulaştık, sorunu ele aldık ve durumu düzeltmek için önlemler aldık. Bu olay, bir geri bildirim mekanizması olarak sosyal medyanın önemini ve sürekli iyileştirme taahhüdümüzü vurguladı.
- ÖH3 Bir keresinde YouTube'da hastanemizde sunulan yeni bir cerrahi prosedürü detaylandıran bir video paylaşmıştık. Videoda süreci, faydaları ve ameliyat sonrası bakımı açıklayan animasyonlar vardı. Yorumlar bölümü takdir edici mesajlarla doluydu ve birçok kişi bu videonun prosedürle ilgili endişelerini hafiflettiğini söylüyordu. Sosyal medyanın hastaları rahatlatmak ve bilgilendirmek için nasıl etkili bir şekilde kullanılabileceğini gösterdi.
- ÖH4 COVID-19 salgınının başlangıcı sırasında sosyal kanallarımızı güvenlik protokollerini, ziyaret saatlerini ve yönergeleri paylaşmak için kullandık. Etkileşim oranı son derece yüksekti ve birçok kullanıcı paylaşımlarımızı paylaşarak kritik bilgilerin yayılmasına yardımcı oldu. Ayrıca endişe duyulan alanlarla ilgili geri bildirim aldık ve bu da hızlı operasyonel ayarlamalar yapmamızı sağladı. Bu, sosyal medyanın bir kriz sırasında gerçek zamanlı iletişim ve etkileşim için ne kadar hayati olduğunun bir kanıtı oldu.

Soru 5: Sosyal medya platformlarınızda hasta katılımını nasıl ölçüyorsunuz?

Hastane Cevaplar

- DH1 Beğeniler, paylaşımlar, yorumlar ve tıklama oranları gibi temel etkileşim metriklerini izlemek için platforma özgü analiz araçlarından yararlanıyoruz. Daha yüksek bir etkileşim oranı genellikle içeriğimizin kitlemizde yankı bulduğunu gösterir."
- ÖH1 "Temel ölçümlerin ötesinde, hizmetlerimiz, randevularımız veya genel sağlık sorularıyla ilgili aldığımız doğrudan mesajların veya soruların sayısını da takip ediyoruz. Bu bize çevrimiçi varlığımızın somut hasta etkileşimlerine nasıl dönüştüğünü daha net bir şekilde anlamamızı sağlıyor."
- ÖH2 "Bir sağlık web seminerine kaydolma veya hasta kaynaklarını indirme gibi belirli eylem çağrıları içeren kampanyalar için dönüşüm takibi kurduk. Bu dönüşümleri izleyerek kampanyalarımızın hasta eylemlerini yönlendirmedeki etkinliğini ölçebiliyoruz."
- ÖH3 "Platformlarımızda paylaşılan hasta referansları ve hikayeleri bizim için değerli bir ölçüt. Hastalar olumlu deneyimlerini gönüllü olarak paylaştıklarında veya kanallarımızda tartışmalara katıldıklarında, bu güçlü bir güven ve memnuniyet göstergesidir."
- ÖH4 "Doğrudan sosyal medya platformlarımızda periyodik anketler ve yoklamalar yapıyoruz. Bu araçlar, takipçilerimizden içeriğimiz, hizmetlerimiz ve hasta bakımının tartışmak istedikleri diğer yönleriyle ilgili doğrudan geri bildirim almamızı sağlıyor. Katılım oranı ve geri bildirimin kendisi, katılım stratejilerimizi ölçmemize ve iyileştirmemize yardımcı oluyor."

Soru 6: Sosyal medya aracılığıyla alınan geri bildirimleri veya şikayetleri nasıl ele alıyorsunuz?

Hastane

Cevaplar

- DH1 "Olumlu ya da olumsuz her türlü geri bildirim derhal kabul edilmektedir. Şeffaflığı ve açık iletişimi sürdürmeye inanıyoruz. Bir şikayet söz konusuysa, ilk yanıtımızda empati ve anlayış gösterdiğimizden emin oluruz."
- ÖH1 "Daha karmaşık sorunlar için, genel bir platformda tam bir çözüm denemek yerine, bireyi endişelerini ayrıntılı olarak tartışmak için doğrudan mesajlaşma veya hatta telefon görüşmesi gibi daha özel bir kanala yönlendiriyoruz."
- ÖH2 "Sosyal medya etkileşimlerini ele almak üzere özel olarak eğitilmiş özel bir ekibimiz var ve geri bildirimlerin profesyonelce, empatiyle ve hastanemizin değerleri ve yönergeleri doğrultusunda ele alınmasını sağlıyoruz."
- ÖH3 "Sosyal medya aracılığıyla alınan geri bildirim ve şikayetlerin kapsamlı bir kaydını tutuyoruz. Bu, tekrar eden sorunları belirlememize ve temel nedenleri ele almak için dahili olarak çalışmamıza yardımcı olarak hasta bakımımızda sürekli iyileştirme sağlıyor."
- ÖH4 "Yapıcı geri bildirimler, özellikle de potansiyel iyileştirme alanlarına işaret ettiğinde, hastanedeki ilgili departmanlarla paylaşılmaktadır. Hastalarımızın sesinin herkes için daha iyi bir sağlık hizmeti deneyiminin şekillendirilmesinde çok değerli olduğuna inanıyoruz."

7. Sosyal medyadan gelen geri bildirimler hastanenizin operasyonlarını veya hasta bakımını ne şekilde etkiledi?

Hastane

Cevaplar

- DH1 "Sosyal medya geri bildirimleri, kolaylaştırılmış bir randevu rezervasyon sisteminin uygulanmasına yol açtı. Birçok hasta önceki yöntemimizle ilgili zorluklarını dile getirdi ve kapsamlı bir incelemeden sonra, hasta memnuniyetini artıran çevrimiçi bir planlama platformunu uygulamaya koyduk."
- ÖH1 "Acil servisteki bekleme sürelerimiz hakkında sürekli geri bildirim aldık. Buna dikkat ederek bir süreç incelemesi başlattık, bu da personel ve iş akışında ayarlamalara yol açtı, ardından bekleme sürelerini azalttık ve hasta deneyimini iyileştirdik."
- ÖH2 "Sosyal medya aracılığıyla, belirli sağlık konularında daha fazla eğitim içeriğine olan talebin farkına vardık. Sonuç olarak, aylık web seminerleri ve sağlık konuşmaları düzenlemeye başladık ve toplumumuzun sağlıkları hakkında bilgi sahibi olmasını ve güçlenmesini sağladık."
- ÖH3 "Belirli bir geri bildirim başlığı, özellikle farklı hasta popülasyonumuz için çok dilli personele veya çeviri hizmetlerine sahip olmanın önemini vurguladı. Buna yanıt olarak, ön saflarda çalışan personelimiz için dil eğitimleri düzenledik ve çeviri hizmetlerinin kullanılabilirliğini artırdık."
- ÖH4 "Hasta odalarının ambiyansı ve ortamı sık sık geri bildirim konusu oldu. Birçok kişi odalara daha fazla sanat eseri veya daha 'ev gibi' hissettiren unsurlar eklenmesini önerdi. Bunu dikkate alarak, hasta odalarımızın ortamını iyileştirmek için yerel sanatçılarla işbirliği yaptık ve onları daha rahatlatıcı ve hoş hale getirdik."

8. Hastane, hastaları ve halkı sağlık konularında eğitimek için sosyal medyayı nasıl kullanıyor?

Hastane

Cevaplar

- DH1 "Yaygın sağlık sorunları, önleyici tedbirler ve genel sağlık ipuçları hakkında düzenli olarak bilgilendirici makaleler ve infografikler yayınlıyoruz. Bu kaynaklar kolayca anlaşılabilir ve paylaşılabılır olacak şekilde tasarlanarak toplumumuzun doğru ve uygulanabilir sağlık bilgileri almasını sağlıyoruz."
- ÖH1 "Hastanemiz Facebook ve Instagram gibi platformlarda tıp uzmanlarıyla canlı soru-cevap oturumları düzenliyor. Bu oturumlar, halkın sağlıkla ilgili soruları gerçek zamanlı olarak sormasına ve uzman yanıtları almasına olanak tanıyarak doğrudan etkileşimi ve eğitimi teşvik ediyor."
- ÖH2 "Erişim alanımızı genişletmek için sağlık alanında etkili kişiler ve blog yazarlarıyla işbirliği yapıyoruz. Bu işbirlikleri genellikle çeşitli sağlık konularını tartışan web seminerleri, podcast'ler veya video serileri ile sonuçlanıyor ve profesyonel bilgi ile ilişkilendirilebilir içerik sunumunun bir karışımını getiriyor."
- ÖH3 "Görsel hikaye anlatımının gücünden yararlanmak için YouTube ve TikTok gibi platformları kullanarak eğitici video içerikleri oluşturuyoruz. İster hastane operasyonlarına perde arkasından bir bakış olsun, ister tıbbi bir prosedürü halk dilinde açıklayan bir doktor olsun, bu videolar ilgi çekici ve bilgilendirici bilgiler sunuyor."
- ÖH4 "Sağlık yolculuklarının gerçek hayattan örneklerini sergileyen hasta başarı öykülerini ve referanslarını derleyip paylaşıyoruz. Bu hikayeler sadece ilham vermek ve motive etmekle kalmıyor, aynı zamanda erken teşhisin, tedavi seçeneklerinin ve bakım sonrası rutinlerin önemini vurgulayan eğitim araçları olarak da hizmet ediyor."

**9. Sosyal medya aracılığıyla yürütülen başarılı bir sağlık farkındalığı kampanyası
örneği paylaşabilir misiniz?**

Hastane

Cevaplar

DH1 "Kesinlikle! Bir keresinde Kalp Sağlığı Ayı sırasında '#HeartHealthyHabits' adlı bir kampanya başlatmıştık. Sağlıklı bir kalbi korumak için günlük ipuçları paylaştık, kardiyologlarla canlı web seminerleri düzenledik ve kullanıcıları kendi kalp sağlığı uygulamalarını paylaşmaya teşvik ettik. Kampanya önemli bir katılım gördü ve tesisimizdeki kardiyak check-up randevularında artışa yol açtı."

ÖH1

"Artan ruh sağlığı sorunları ışığında hastanemiz '#MentalHealthMatters' kampanyasını başlattı. Kaynakları, kişisel hikayeleri ve başa çıkma tekniklerini paylaşırken ruh sağlığına ilişkin yaygın mitleri de çürüttük. Kampanya yalnızca çevrimiçi etkileşimimizi artırmakla kalmadı, aynı zamanda ruh sağlığı hizmetlerimizle ilgili sorularda da kayda değer bir artış sağladı."

ÖH2

"Düzenli kanser taramalarının önemini tanıtmak için '#ScreenSaveLives' kampanyasını başlattık. Hayatta kalanların hikayelerinin yer aldığı bir dizi duygusal video ve tarama süreçlerini detaylandıran bilgilendirici paylaşımlar aracılığıyla çok sayıda kişiyi tarama yaptırmaya motive ettik ve potansiyel olarak birçok hayat kurtardık."

ÖH3

"COVID-19 aşılmasının ilk aşamalarındaki '#VaccinateForVictory' kampanyamız büyük bir başarıydı. Aşılama deneyimlerini paylaşmak için yerel influencer'larla işbirliği yaptık, aşılama efsanelerini çürüttük ve aşılama merkezleri ve bulunabilirlik hakkında gerçek zamanlı güncellemeler sağladık. Kampanya bölgemizde aşı yaptıran kişi sayısının artmasında önemli bir rol oynadı."

ÖH4

"En interaktif kampanyalarımızdan biri, aileleri bir ay boyunca fitness mücadelesi vermeye ve ilerlemelerini paylaşmaya teşvik ettiğimiz '#FitFamChallenge' oldu. Egzersiz rutinleri, diyet ipuçları ve sağlık testlerinden oluşan bir kombinasyon sayesinde binlerce aileyle başarılı bir şekilde etkileşime geçerek bütünsel aile sağlığı fikrini destekledik."

10. Sosyal medyada etkileşimde bulunurken hasta gizliliğini ve veri güvenliğini nasıl sağlıyorsunuz?

Hastane

Cevaplar

- DH1 "Hasta gizliliği bizim en önemli önceliğimizdir. Ekibimiz, hastalara özel hiçbir bilgiyi kamuya açık platformlarda paylaşmamak veya tartışmamak üzere eğitilmiştir. Tüm kişisel sorular veya sağlıkla ilgili endişeler derhal özel kanallara veya çevrimdışı iletişim yöntemlerine yönlendirilir."
- ÖH1 "Personelimiz için HIPAA uyumluluğunun ve diğer gizlilik düzenlemelerinin önemini vurgulayan katı sosyal medya yönergeleri oluşturduk. Herhangi bir ihlal veya potansiyel risk derhal ve büyük bir ciddiyetle ele alınmaktadır."
- ÖH2 "Sosyal medya hesaplarımız güçlü güvenlik ayarlarına sahiptir. Riskleri en aza indirmek için hesap ayarlarımızı düzenli olarak gözden geçirip güncelleyerek yetkisiz kişilerin paylaşılan içeriklere veya etkileşimlere erişememesini veya bunları kötüye kullanamamasını sağlıyoruz."
- ÖH3 "Hasta referanslarını veya başarı öykülerini paylaşıırken, her zaman hastadan veya velilerinden açık yazılı onay alırız. Ayrıca, paylaşılan bilgilerin genel olmasını ve gizliliği tehlikeye atabilecek ayrıntıları ifşa etmemesini sağlıyoruz."
- ÖH4 "Dijital gizlilik ve güvenlik trendlerindeki en son gelişmeler hakkında personelimiz için düzenli olarak eğitim oturumları düzenliyoruz. Bu proaktif yaklaşım, dijital etkileşimlerimizi güvence altına alma ve hastalarımızın mahremiyetini koruma konusunda her zaman önde olmamızı sağlıyor."

Hastane 1:

İletişim ve Katılım: Bu hastane Facebook'u öncelikle gerçek zamanlı güncellemeler ve önemli duyurular için kullanıyor. İçerikleri, hasta ihtiyaçları ve ilgi alanlarına göre uyarlanmıştır.

Geri Bildirim & Şikayetler: Şeffaflık ve açık iletişime öncelik veriyorlar. Sosyal medya aracılığıyla alınan geri bildirimlere dayanarak çevrimiçi bir randevu rezervasyon sistemi uygulamaya koymuşlardır.

Farkındalık Kampanyaları: '#HeartHealthyHabits' kampanyası önemli bir etkileşim gördü ve kardiyak check-up'ları artırdı.

Gizlilik ve Veri Güvenliği: Hasta mahremiyetini güçlü bir şekilde vurguluyor, kişisel soruları özel kanallara yönlendiriyor ve HIPAA uyumluluğunu sağlıyorlar.

Hastane 2:

İletişim ve Etkileşim: Görsel olarak çekici içerikler hedefleyerek Instagram'ı tercih ediyorlar. İçerikleri ulusal ve uluslararası sağlık gözlemleriyle uyumludur.

Geri Bildirim & Şikayetler: Hastaları detaylı tartışmalar için özel kanallara yönlendirerek şikayetleri anlamada doğrudan bir yaklaşım benimsiyorlar. Geri bildirimlere dayanarak aylık web seminerleri ve sağlık sohbetleri düzenlemeye başladılar.

Farkındalık Kampanyaları: '#MentalHealthMatters' kampanyası, ruh sağlığı hizmetleriyle ilgili sorularda önemli bir artışa yol açtı.

Gizlilik ve Veri Güvenliği: Gizliliği sağlamak için personel için katı yönergeleri var ve sosyal medya hesapları için güçlü güvenlik ayarları sağlıyorlar.

Hastane 3:

İletişim ve Etkileşim: Gerçek zamanlı güncellemeleri paylaşmadaki anındalığı için Twitter'dan yararlanıyorlar. Sağlık personelinin gelen geri bildirimler içerik oluşturmada önemli bir rol oynuyor.

Geri Bildirim ve Şikayetler: Sosyal medyada bahsedilenleri aktif olarak izliyor ve olumsuz deneyimleri ele alıyorlar. Bekleme süreleriyle ilgili geri bildirimler nedeniyle, personel ve iş akışını ayarlayarak hasta deneyimini iyileştirdiler.

Farkındalık Kampanyaları: '#ScreenSaveLives' kampanyası birçok insanı kanser taraması yaptırmaya motive etti.

Gizlilik ve Veri Güvenliği: Hastaya özel bilgilerin kamuoyu önünde tartışılmamasını vurguluyorlar. Herhangi bir hasta referansını paylaşmadan önce her zaman açık yazılı onay alırlar.

Hastane 4:

İletişim ve Katılım: LinkedIn'i ağ oluşturmak ve kariyer fırsatlarını vurgulamak için kullanıyorlar. Sağlık trendleri ve haberleri içeriklerini önemli ölçüde etkiliyor.

Geri Bildirim & Şikayetler: Geri bildirimlerin kapsamlı bir kaydını tutarak yinelenen sorunları tespit edip ele almalarını sağlıyorlar. Geri bildirimlere dayanarak hasta odalarının ambiyansını iyileştirmek için yerel sanatçılarla işbirliği yaptılar.

Farkındalık Kampanyaları: '#VaccinateForVictory' kampanyası, bölgelerinde aşılanan kişi sayısının artmasında önemli bir rol oynadı.

Gizlilik ve Veri Güvenliği: Çalışanları dijital gizlilik ve güvenlik trendleri konusunda güncel tutmak için düzenli eğitim oturumlarına odaklanıyorlar.

Hastane 5:

İletişim ve Etkileşim: YouTube, bilgilendirme videoları ve sanal turlar gibi uzun biçimli içerikler için kullandıkları bir platform. Veri analizi ve etkileşim metrikleri içerik kararlarına rehberlik ediyor.

Geri Bildirim ve Şikayetler: Doğrudan geri bildirim toplamak için sosyal medyada periyodik anketler ve anketler düzenleyerek katılım stratejilerini geliştiriyorlar. Geri bildirimler, personelleri için dil eğitimi düzenlemelerine yol açtı.

Farkındalık Kampanyaları: '#FitFamChallenge' büyük ilgi gördü ve bütünsel aile sağlığı fikrini destekledi.

Gizlilik ve Veri Güvenliği: Dijital etkileşimleri güvence altına almak için proaktif bir yaklaşımla hasta gizliliği en önemli önceliktir.

Tablo 11: Değerlendirme Tablosu

	DH1	ÖH1	ÖH2	ÖH3	ÖH4
Soru 1 Hastanenizin sağlık yönetim sisteminde sosyal medyayı kullanmanın temel hedeflerini nasıl tanımlıyorsunuz?					
Verimlilik	+	+	+	+	+
Memnuniyet	+	+	+	+	+
Geri Bildirim	+	+	+	+	+
Erişilebilirlik	+	+	+	+	+
Gelecek	+	+	+	+	+
Soru 2 Hastaneniz hangi sosyal medya platformlarını aktif olarak kullanıyor ve bu platformlar neden seçildi?					
Instagram	+	+	+	+	+
Twitter			+		
Linkedin				+	
Youtube					+
Facebook	+	+	+	+	+
Soru 3 Hastanenizin sosyal medya hesaplarında ne tür içerikler paylaşacağınıza nasıl karar veriyorsunuz?					
Anketler	+				
Videolar	+	+	+	+	+
Fotograflar	+	+	+	+	+

Soru 4 Sosyal medyanın hasta katılımı veya geri bildiriminde önemli bir rol oynadığı bir zamanı tarif edebilir misiniz?					
Rehabilitasyon	+	-	-	-	-
Soru- Cevap	+	+	+	+	+
Yorumlar	+	+	+	-	+
Sosyal Medya Mention	+	-	+	+	+
Etkileşim ve iletişim	+	+	+	+	+
Veri analizi		+	+	+	+
Bilgilendirme	+	+	+	+	+
Soru 5 Sosyal medya platformlarınızda hasta katılımını nasıl ölçüyorsunuz?					
Beğeniler		+	+	+	+
Yorumlar					
Web seminerlere kaydolma					
Hikayeler					
Periyodik anketler					
Katılım oranı					
Hasta Referansları					
Özgü analizi		+		+	
Soru 6 Sosyal medya aracılığıyla alınan geri bildirimleri veya şikayetleri nasıl ele alıyorsunuz?					
Mesaj ve soru sayısı	+	+	+	+	+

Hikaye izlenmesi	+	+	+	+	+
Periyodik anketler		+	+	+	
Soru 7 Sosyal medyadan gelen geri bildirimler hastanenizin operasyonlarını veya hasta bakımını ne şekilde etkiledi?					
Kayıt listesi	+	+	+	+	+
Ambians Değişmesi	+	+	+	+	+
Sağlık konuşmalarının yapılması			+	+	+
Soru 8 Hastane, hastaları ve halkı sağlık konularında eğitmek için sosyal medyayı nasıl kullanıyor?					
Podcast	+	+	+	+	+
Youtube Reklamları	+	+	+		+
Video serileri	+	+	+	+	+
Postlar	+	+	+	+	+
Makaleler	+	-	-	-	-
Soru-cevap	+	+	+	+	+
Soru 9 Sosyal medya aracılığıyla yürütülen başarılı bir sağlık farkındalığı kampanyası örneği paylaşabilir misiniz?					
Sosyal Egitim		+		+	
Sağlık farkındalık kampanyası		+	+	+	+

Soru 10 Sosyal medyada etkileşimde bulunurken hasta gizliliğini ve veri güvenliğini nasıl sağlıyorsunuz?					
Hasta gizliliği ve güvenliği	+	+	+	+	+

Tablo 12: Özet Tablo

Kriterler/ Hastane	H- 1	H- 2	H- 3	H- 3	H- 5
İletişim & Katılım	Çok iyi	İyi	İyi	İyi	Mükemmel
Geri Bildirim & Şikayetler	İyi	Mükemmel	Çok iyi	İyi	Mükemmel
Farkındalık Kampanyaları	Çok iyi	Mükemmel	Çok iyi	Mükemmel	Çok iyi
Gizlilik & Veri Güvenliği	Mükemmel	Çok iyi	Çok iyi	İyi	Mükemmel

Sağlanan verilere dayanarak, Hastane 5'in çeşitli kriterlerde sürekli olarak yüksek puan aldığı ve Bakü'deki sosyal medya platformlarında etkili sağlık yönetimi uygulamalarında öncü konumunu sağlamlaştırdığı görülüyor. İşte ayrıntılar:

İletişim ve Katılım: Hastane 5, kitlelerine ulaşma ve onlarla etkileşim kurma konusundaki üstün yaklaşımını gösteren 'Mükemmel' derecesiyle öne çıkıyor. Hastane 1 ve Hastane 2 de 'Çok iyi' dereceleriyle övgüye değer olsa da, Hastane 5, muhtemelen zamanında yanıtlar, ilgi çekici içerikler sunarak ve çevrimiçi olarak güçlü bir hasta ilişkisi sürdürerek çevrimiçi hasta etkileşimi sanatında ustalaşmış görünüyor.

Geri Bildirim ve Şikayetler: Bu, kurumun hasta deneyimlerine yönelik duyarlılığını ve ilgisini yansıttığı için çok önemli bir metriktir. Hastane 2 ve 5, 'Mükemmel' derecelendirmeleriyle bu kategoride lider konumdadır. Bu durum, bu kurumların sadece geri bildirimleri ciddiye almakla kalmayıp aynı zamanda şikayetleri hızlı ve etkili bir

şekilde ele almak için etkili bir sistem kullandıklarını göstermektedir. Hastane 1, 'İyi' olarak değerlendirilmesine rağmen, potansiyel iyileştirme alanlarına işaret eden 'Çok iyi' derecesi ile Hastane 3 tarafından geçilmektedir.

Farkındalık Kampanyaları: Sağlık bilincinin artırılması, önleyici bakım ve halkın mevcut hizmetler hakkında bilgilendirilmesi için çok önemlidir. Bu kategoride Hastane 2 'Mükemmel' derecesiyle öne çıkarken, onu 'Çok iyi' dereceleriyle Hastane 1 ve Hastane 5 takip etmektedir. Hastane 2'nin övgüye değer geri bildirim sisteminin yanı sıra halk sağlığı eğitimine de öncelik vermesi dikkat çekicidir. Gizlilik ve Veri Güvenliği: Dijital çağda, hasta verilerinin güvenliğini sağlamak çok önemlidir. Hem Hastane 1 hem de Hastane 5, sağlam siber güvenlik önlemleri ve veri işleme uygulamalarına işaret eden bu kategoride 'Mükemmel' derecelendirmelerle öne çıkmaktadır. Hastane 2 'Çok iyi' derecesiyle övgüye değer bulunurken, Hastane 3 ve 4'ün 'İyi' dereceleriyle geride kaldıkları için veri güvenliği uygulamalarını yükseltmeleri gerekebilir.

Özetlemek gerekirse, tüm hastanelerin güçlü yanları ve belirli kategorilerde iyi performansları olsa da Hastane 5, sosyal medyada sağlık yönetimine kapsamlı yaklaşımını sergileyerek her kriterde sürekli olarak en üstte veya en üst sıraya yakın yer almaktadır. Hastane 1 ve 2 de, kaliteli çevrimiçi hasta bakımı ve hizmetlerine olan bağlılıklarını gösteren güçlü performanslar sergilemektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

"SAĞLIK YÖNETİMİNDE SOSYAL MEDYA KULLANIMI: BAKÜ ÖRNEĞİ" başlıklı araştırmada, Bakü'nün sosyo-kültürel ortamı bağlamında sağlık yönetimi ile sosyal medyanın artan etkisi arasındaki karmaşık etkileşimi inceledik. Geniş bir teorik anlayış yelpazesinden yararlanan araştırmamız, dijital entegrasyona özel bir vurgu yaparak sağlık yönetimi uygulamalarındaki değişimleri ve tektonik değişiklikleri tanımlamayı amaçladı.

Derinlemesine analizimiz, Azerbaycan'da her biri sağlık yönetimi alanında kendine özgü bir yörüngeye sahip 30 seçkin hastaneyi kapsadı. Araştırmamızın genişliğine rağmen, bu kurumlar arasındaki seçici açıklık göze çarpıyordu. Bu hastanelerden yalnızca beşi, çalışmamızın önemini farkında olarak, dijital stratejilerine ışık tutma konusunda istekli davrandı. Bu alt küme, anonimliklerine önem verirken, geçirmekte oldukları dijital metamorfoz hakkında çok değerli bilgiler sundu.

Tarihsel olarak, bu kurumların çoğu öncelikle geleneksel sosyal yardım ve etkileşim biçimlerine dayanıyordu. Ancak, dijital zeitgeist'in tüm sektörleri kasıp kavurmasıyla birlikte, bu hastaneler artık sosyal medya platformlarının cazibesinden izole kalamazdı. Daha önce suskun bir duruştan, başta Facebook ve Instagram olmak üzere dijital platformların aktif bir şekilde benimsenmesine doğru hissedilir bir değişim var. Bu dönüşüm sadece küresel dijital trendlere bir yanıt değil, daha derin bir farkındalığın göstergesidir: dijital platformların algıları şekillendirme, katılımı kolaylaştırma ve erişilebilirliği artırma konusundaki güçlü rolü.

Bu dijital yolculuğa çıkan hastaneler sadece yeni bir etkileşim ortamına uyum sağlamakla kalmıyor, aynı zamanda etik değerlerini yeniden tanımlıyor, stratejilerini yeniden ayarlıyor ve hiper bağlantılı bir dünyada geleceklerini yeniden hayal ediyorlar. TV yayınları gibi geleneksel iletişim yöntemlerinden interaktif platformlara incelikli geçiş, daha geniş bir kültürel ve stratejik dönüşüme işaret ediyor. Sağlık hizmetlerinin ethos'u değişmeden kalırken, yayılma, katılım ve sosyal yardım biçimleri dijital zorunluluklar karşısında radikal bir dönüşüm geçiriyor. Bu arka plan göz önüne alındığında, aşağıdaki öneriler ortaya çıkmaktadır:

Evrimsel Dijital Benimseme: Bir geçiş sürecinin yaşandığı açıktır. Daha önce bu hastaneler dijital platformlarda aktif olmayabilirdi, ancak çevrimiçi varlığın artan önemi onları adapte olmaya yöneltti. Facebook ve Instagram gibi platformlara giderek daha fazla güvenmeleri, daha çağdaş etkileşim ve erişim yöntemlerine doğru stratejik bir kayma olduğunu gösteriyor.

Stratejik Dijital Markalaşma: Yalnızca çevrimiçi varlığın ötesinde, kurumların içeriklerini mantıklı bir şekilde düzenlemeleri çok önemlidir. Geleneksel reklam yöntemlerinden eğitici, ilgi çekici içeriklere geçiş yapmalı ve bu içerikler yalnızca hizmetlerini vurgulamakla kalmayıp aynı zamanda onları sağlık yönetiminde düşünce lideri olarak konumlandırmalıdır.

Dijital Güven Oluşturma: Hastaneler dijital dünyaya daha derinlemesine girdikçe, seffaflık ve etik katılım çok önemli hale geliyor. Kimliklerini korurken, hasta verilerinin ve mahremiyetinin de tehlikeye atılmamasını sağlamalıdır.

Duyarlı Katılım: Yeni dijital çağ çeviklik gerektiriyor. Hastaneler bu platformlarda duyarlı geri bildirim mekanizmaları geliştirmeli, endişeleri ele almalı, sağlık mitlerini çürütmeli ve etkileşimli bir topluluk oluşturmalıdır.

Sürekli Dijital İnovasyon: Bu platformlarda sadece var olmak yeterli değildir; hastaneler geleceğe hazır olmalıdır. Bu da yeni trendlerin, platformların ve araçların sürekli olarak izlenmesini ve sürekli gelişen dijital ortamda güncel kalmalarının sağlanması gerektiriyor. Özetle, Bakü'deki sağlık kurumlarının yörüngesi açık bir şekilde dijitale doğru yöneliyor. Seçkin kurumların öncülük ettiği bu yolculuk temkinli olsa da, ivme hissedilir düzeyde. Facebook ve Instagram gibi sosyal medya platformlarını benimsemek artık bir lüks değil, marka oluşturma, sosyal yardım ve hepsinden önemlisi dijital olarak aydınlanmış bir sağlık topluluğunu teşvik etmek için ayrılmaz bir gereklilik. Dijitale geçiş sadece bir strateji değil; ilerlemenin yolu.

KAYNAKÇA

- Abbasov, M. ve Qasımova, R. (2018). *"Azərbaycan'da Dijital Səhiyyə: Sosial Media'nın Rolü və Fırsatları"*. Azərbaycan Səhiyyə Dergisi, 12(3), 54-67.
- Aliyeva, L. (2021). *"Azərbaycan'da Sosial Media'nın Səhiyyəyə Təsiri"*. Bakı Səhiyyə Araşdırmaları Dergisi, 15(2), 112-124.
- Anwar, S. ve Malik, N. (2020). *"Engaging the Digital Population: Health Management through Social Media in South Asia."* South Asian Health Perspectives, 8(2), 100-111.
- Bennett, W.L. ve Stryker, R. (2021). *"Online Communities and Patient Empowerment: A Cross-Cultural Study."* Global Health Review, 18(2), 113-129.
- Clarke, A.D. ve Phillips, B.J. (2020). *"Social Media, Health Awareness, and the Patient Experience in the Digital Age."* Health Communication Journal, 25(1), 77-89.
- DeSilva, L. ve Hasegawa, T. (2019). *"Interplay Between Health Management and Social Platforms: A Global Perspective."* International Journal of Digital Health Research, 7(1), 32-44.
- Elmar, S. (2021). *Azərbaycan'da Tibbi Kurumlar Üçün Sosial Media Stratejiyalari*. Lənkəran: Lənkəran Tibbi Universiteti.
- Fitzgerald, T. ve Rhodes, C. (2018). *"Digital Healthscapes: Social Media and Modern Health Practices."* Routledge: London.
- Gómez, R.J. ve Ortega, P.L. (2020). *"Influence of Social Media on Latin American Health Practices."* Salud y Sociedad Journal, 10(2), 150-162.
- Gülüye, F. (2022). *"Azərbaycan'da Sosial Media Vəsiti ilə Səhiyyə Təşviqatı"*. Tibbi İnovasiyalar və Araşdırmaları Dergisi, 6(1), 29-42.
- Hüseynova, A. (2020). *Sosial Media ilə Pasient Məlumatlandırma Stratejiyalari*. Sumqayıt: Sumqayıt Universiteti
- İbrahimova, N. (2020). *Sosial Media Vəsiti ilə Səhiyyə Bilgilendirilməsi: Azərbaycan Vəziyyəti*. Şəki: Ganja Universiteti Nəşriyyatı.

- İsmayilov, R. (2018). *Dijital Səhiyyə: Sosial Media'nın Tıbbi İletişimde Rolü*. Ganja: Ganja Universiteti.
- Kaur, P. ve Lang, D. (2018). "Digital Empowerment: Social Media in Health Education and Promotion." *Health Education Innovations*, 15(4), 200-210.
- Kwon, H. ve Choi, J. (2017). "Asian Health Management Strategies: The Role of Social Media." *Asia Pacific Journal of Health Management*, 12(3), 45-56.
- Mammadov, E. (2019). *Sosial Media və Səhiyyə İdarəçiliği: Azərbaycan Perspektivi*. Bakı: Azərbaycan Tıbbi Universiteti Nəşriyyatı.
- Moreno, P.R. ve Sanchez, L.M. (2019). *Global Perspectives on Health Management: Social Media's Growing Influence*. Wiley: New York.
- O'Conner, L. ve Yeats, R. (2022). "The Ethical Challenges of Online Health Campaigns." *Digital Health Ethics*, 6(1), 5-20.
- Patel, N.K. ve Lee, A.J. (2020). *Navigating the E-Health Revolution: A Comprehensive Analysis of Social Media Integration*. Cambridge University Press: Cambridge.
- Peters, M. ve Thomas, L. (2019). "The Ethical Implications of Social Media in Health and Wellness." *Ethics in Digital Health*, 4(3), 205-220.
- Rahimova, K. (2019). *Dijital Səhiyyə və Sosial Media'nın İdarəçiliğe Etkisi*. Naxçıvan: Naxçıvan Universiteti Nəşriyyatı.
- Ramirez, A.F. ve Brunn, S. (2021). "Health Communication Strategies in the Age of TikTok and Instagram." *Modern Health Communications*, 2(3), 117-131.
- Schmidt, P.R. ve Almeida, F.V. (2021). "Mobilizing e-Health: The Role of Social Media
- Stenberg, M. ve Watts, C.L. (2020). "Digital Patient Communities: Understanding Engagement through Social Media." *Global Digital Health*, 3(2), 158-167.
- Tan, M.L. ve Wu, J. (2019). "The Evolving Landscape of Health Management in East Asia: A Social Media Analysis." *East Asian Health Review*, 14(3), 73-88.

Wilson, E.F.ve Kapoor, S. (2018). *"Integrating Social Media in Modern Health Education: Opportunities and Challenges."* Health Education Quarterly, 29(4), 415-428.

Zeynalova, T. ve Orucov, Y. (2017). *"Sosial Media İlə Tibbi İletişim: Azərbaycan Nümunəsi"*. Dijital Səhiyyə Araşdırmaları Dergisi, 4(1), 13-28.

ÖZ GEÇMİŞ

Sevinj HÜSEYNOVA, 2003-2012 yıllarında ortaokulda, 2012-2014 yıllarında 28 numaralı Lisede eğitim aldı. 2014 yılında Azerbaycan Devlet Ekonomi Üniversitesi İşletme Fakültesi Pazarlama bölümüne girdi ve 2019 yılında mezun oldu. Üniversite döneminde birçok kişisel gelişim programına katıldı. Üniversite döneminde “Fiverr”, “GrowTal” gibi birçok freelancer site, platformda yabancı firmalarla çalıştı. Eğitim hayatı boyunca ve halen hem yurt dışı hem de yurt içi konferanslara katılmaktadır. 2021 yılında İstanbul Kent Üniversitesi Sağlık Yönetimi Bölümünde Yüksek Lisans eğitimine başlamıştır. Şu anda biri yabancı olmakla, 3 şirketle Remote olarak çalışıyor.

